مرکزي او سهیلي آسیا
سرتیري د پولو دفاع لپاره روزنه کوي

د سعودي نظامي پیاوړتیا
سیمه ییز امنیت

د اردن د جګړې کالج د سیمه ییزو
پوځونو سره مشارکت کوي

UNIPATH

سیمه ییزه نظامي همکاري

یو عراقي بزګر په 2023 جولای کې په بصره کې د خپلو رسیدلو کجورو ساتنه کوي. رویټرز

د پرانستنې انځورونه

وادي الشاب، عمان

یونیپث کارکونکی

د مینځپانګو نوملړ

6 **په روزنه کې ملګري**

د روښانه ستوري نظامي تمرین د ځمکې، سمندر او د هوا په عملیاتو کې ښکیل د 7,600 ځو ملیتي ګډون کونکو سره مصر ته بیرته ستنیږي

14 **عملیات د خنډونو ماتول**

د عراق د تروریزم سره د مبارزې خدمت

د عراق د تروریزم سره د مبارزې خدمت د فرقه ای ویش پروراندې جګړې مشري کوي

18 **په عربي خلیج کې په ګډه عمل کوو**

ډاکتر نایف الحجرف، د خلیج عرب هیوادونو د همکارۍ شورا پخوانی عمومي منشي

د خلیج د همکارۍ شورا په نړۍ کې د امنیت او ثبات لپاره ځواک دی

20 **تاریخي لومړی: د متحده عربي اماراتو ټولۍ په متحده ایالاتو کې محاربوي روزنه کوي**

24 **د سعودي روغتونونه د یمن خلکو ته روغتیایي مرسته وړاندې کوي**

26 **د اردن–متحده ایالاتو سمندري مشارکت**

د اردن وسله وال ځواکونه

په سور سمندرګي کې امنیت د بریالۍ ځو ملیتي روزنې ځخه ګټه پورته کوي

30 **د سولې لپاره ځو ملیتي ماموریت**

د قزاقستان، قرغزستان، منګولیا، پاکستان، تاجکستان او ازبکستان پوځیان یوځای روزنه ترلاسه کوي ترڅو د سولې دباندې ګواښونو مخه ونیسي

34 **د سولې جوړول د غوره پولیسو چارو له لارې**

د عراق د ټولنې پولیسو پروګرام د تروریزم او جرمونو سره په مبارزه کې برياوې خپلې کړې دي

38 **د انرژۍ اکمالات خوندي کول**

شیخ سالم عبدالله الجابر الصباح د کویټ د بهرنیو چارو وزیر

هیوادونه باید د پریمانه انرژۍ عرضه کولو او د ځمکې د ژغورلو ترمینځ توازن وساتي

40 **ښوونکی معاصر ګواښونه هدف ګرځوي**

برید جنرال اعظم ال روانح، د شاهي اردن ملي دفاع کالج قوماندان، د ښه روزل شوي افسرانو د تولید لپاره نړیوال عامه پوهاوي باندې تاکید کوي

46 **ښځې د سعودي په هوایي ځواک کې پیاوړې ګډون لري**

د ستراتېژیکو اړیکو عمومي ریاست،
د سعودي د دفاع وزارت

48 **د ترورستانو مخنیوی کول**

د جلمود 3 نظامي تمرین د بحرین او د متحده عربي اماراتو د تروریزم سره مبارزې ځواکونه ننداړې ته وړاندې کوي

52 **سعودي عرب د یمن ماشومان سرتېرې بیا پر پښو دروي**

د ستراتېژیکو اړیکو عمومي ریاست،
د سعودي د دفاع وزارت

54 **په یمن کې د بې ثباتۍ سره مبارزه**

د یمن جمهوریت د معلوماتو، کلتور او سیاحت وزیر معمر ال ایریاني

د ایران ناسم چلند په سیمه کې د سولې پروراندې خنډ دی

56 **د لوړپوړي مشر پېژنیال**

برید جنرال اعظم الروانح، د اردن وسله وال ځواکونه

58 **د سیمې هیوادونه**

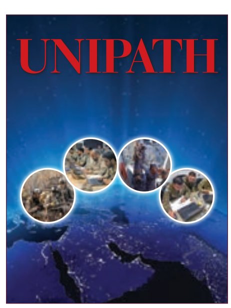

په پوښ باندې:
په سیمه کې د سولې او ثبات لپاره د ملتونو ترمینځ همکاري او مشارکت مهم دی. د یونیپت انځور

UNIPATH

سیمه ییزه
همکاري او مشارکت
ټوک 12، شمیره 3

د مرکزي قوماندانۍ قوماندان
جنرال مایکل
"ایریک" کوریلا
د متحده ایالاتو پوځ

د اړیکو معلومات
Unipath
c/o Commander
U.S. Central Command
7115 S. Boundary Blvd.
MacDill AFB, FL 33621
USA

CENTCOM.
UNIPATH@MAIL.MIL

یونیپت یوه مسلکي نظامي مجله ده، چې په منځني ختیځ او د جنوبي او مرکزي آسیا سیمه کې د نظامي پرسونلو لپاره د بحث د نړیوالې وسیلې په توګه د متحده ایالاتو د مرکزي قوماندانۍ له لوري په درېیو میاشتو کې یو ځل خپرېږي. هغه اندونه او نظرونه، چې په دې مجله کې خپرېږي، په مستقیم ډول د دغې قوماندانۍ او یا د متحده ایالاتو د کومې بلې اداري د پالیسیو او لیدلوریو ځرګندونه نه کوي. ټاکل شوي مقالې د یونیپت د کارکوونکو له لوري لیکل شوي او له اړتیا سره سم نورې منځپانګې ته پکې اعتبار ورکول کیږي. د متحده ایالاتو د دفاع وزارت ټاکلې، چې د دغې مجلې خپرول، د قانون له مخې د دفاع وزارت له اړتیاوو سره سم، د عامه چارو ترسره کولو لپاره اړین ګام دی.

د لوړپوړي مشر پیغام

زه د متحده ایالاتو مرکزي قوماندانۍ څخه مننه کوم چې ما ته یې بلنه راکړه ترڅو د مشارکت او نړیوالې همکارۍ په اړه د یونیټ مجلې دې ګڼې لپاره سرمقاله ولیکم. موږ د دې ګڼې په عراق کې ولیدله چې زموږ ملګري د عراق په عصري تاریخ کې د ترټولو خورا خطرناک پړاو کې زموږ ترڅنګ ودریدل، کله چې داعش ډلو د هیواد شمال او لویدیز کې پراخه سیمې لاندې کړلې. زموږ د وسله والو ځواکونو زړورتیا او استقامت او د تروریستي ډلو د پرمختګ مخنیوي لپاره د ائتلاف هوایي ځواک چټک غبرګون، د دښمن د اکمالاتو لیکو او د قوماندې او کنټرول مرکزونو ارتباط پرې کړ، زموږ ځواکونو د ائتلاف ځواکونو څخه د روزونکو او ماهرینو په مرسته د عراق د وسله والو ځواکونو بیاجوړونې حماسي دنده پیل کړه. موږ د جګړې ډګر ته د سرتیرو لیږلو څخه مخکې د هغوی د روزنې او تجهیز لپاره شپه او ورځ د ائتلافي ځواکونو سره کار وکړ، د جګړو وروسته مو قطعې بیرته تنظیم کړې او هغوی مو د راتلونکي دندو لپاره چمتو کړل.

د دودیزو جګړو لیدلوري بدل شوي، او نړۍ د هایبراېډ جګړو د سترې ننګونې سره مخ ده، چیرې چې دښمن په ښارونو کې دننه پټیږي او د کوڅه په کوڅه جګړې تاکتیکونه کاروي. دا ډول جګړه د دودیزو پوځونو لپاره ستونزمنه ده ځکه چې دا د ملکیانو او د عامه ملکیت د ساتنې له امله د درنو وسلو کارول محدودوي. د دې ترڅنګ، تروریستي ډلې په داسې سیمو کې وده کوي چې جګړه ځپلې وي ترڅو د پولو یوې او بلې خوا پیچلې شبکې جوړې کړي، دا دولتونه اړ کوي د استخباراتو او معلوماتو راټولولو هڅو باندې تمرکز وکړي او د ثبات او پایښت ټلوالې جوړې کړي ترڅو لدې لارې وکولی شي د تروریستانو د پټن ځایونو پیژندلو، د افراطي ډلو تعقیبولو، د هغوی د تمویل پرې کولو، او د هغوی د مشرانو هدف ګرځولو لپاره نظارت او څارنه پراخه کړي.

د عراق هوایي ځواک د خپلو پیلوټانو، انجنیرانو او تخنیکي پرسونل په واسطه راټوله شوې تجربه لري، مګر دا د تیر رژیم د بدبختیو له امله د زیربنا او تجهیزاتو زیان سره مخ شوی دی. په پایله کې په 2014 کې په موصل کې د ماتې وروسته د تروریستانو پروړاندې د محاربوي عملیاتو پرمخ وړلو لپاره د محاربوي الوتکو د پام وړ کمښت او د لازمي زیربنا نه شتون له امله موږ خپل ځان د یوې لویې ننګونې سره مخ وموند. زموږ اتل پیلوټان اړ و ترڅو د هدفونو په نښه کولو لپاره د زړو الوتکو په کارولو سره د عملیاتو ډګر څخه ډیر لیرې هوایي ډګرونو څخه الوتنې وکړي، چې له امله یې دنده ستونزمنه او پیچلې ګرځولې وه.

زه باید په ائتلافي ځواکونو کې زموږ د ملګرو د ستاینې وړ رول یادونه وکړم چا چې د F-16 قرارداد څخه د جنګي الوتکو لومړۍ ټولګې عرضه چټکولو لپاره ټول هغه څه وکړل چې کولی یې شو. په 2015 کې د دې عصري جنګي الوتکو رارسیدل پخپله د عراق هوایي ځواک لپاره یوه بریا وه. د F-16s الوتکو پرمختللي محاربوي وړتیاو د عراق د هوایي ځواک پرسونل مورال لوړ کړ او د پیلوټانو او تخنیکي پرسونل لپاره یې دنده اسانه کړه. په اونیو کې دننه اییر هاک په هغه ساحو کې د لوړ دقت او مسلکي توب سره هدفونه ښکار کول چیرې چې دښمن هیڅ تمه نه درلوده چې موږ به ورته ورسیږو.

په عراق کې د ائتلافي ځواکونو د محاربوي ماموریت په پای کې، هوایي ځواک د دې وړتیا درلودله چې پولو ته څیرمه نظارت پورې تړلې دندې مخته ویسي، نږدې هوایي ملاتړ وکړي او په دښته کې دننه هدفونه په نښه کړي. موږ په متحده ایالاتو کې د پیلوټانو او انجنیرانو روزلو لپاره د متحده ایالاتو په هوایي ځواک کې زموږ ملګرو او د عراق هوایي ځواک کالج کې د نصاب پراختیا لپاره د ناټو نورو غړو سره کار کولو ته دوام ورکوو. موږ بیارغونه یا روزنه نده درولې؛ په حقیقت کې د عراق هوایي ځواک په تاریخ کې د لومړي ځل لپاره موږ د فرانسې په هوایي ځواک کې خپلو ملګرو سره ګډ هوایي تمرین وکړ. په خپل لومړي ګام کې فرانسوي رافایل الوتکې د بلاد هوایي بیس کې ښکته شوې او په تمرین کې یې ګډون وکړ، چې د وسله والو ځواکونو سراعلی قوماندان، د دفاع وزیر او د وسله والو ځواکونو ستر درستیز پکې ګډون درلود. دا مهم تمرین تروریستانو او ټولو هغو ته چې د عراقي ځواکونو وړتیاو باندې شک کوي، پیغام دی چې موږ دا وړتیا لرو ترڅو تروریزم ته ماتې ورکړو او امنیت او ثبات ټینګ کړو. موږ په سیمه کې ترسره کیدونکي په نړیوال تمرینونو کې د ګډون کولو لپاره خپلو نړیوالو ملګرو سره کار کوو.

د ناټو په غړو هیوادونو کې د هوایي بیسونو څخه مکرر لیدنو له لارې او د ملګري هوایي ځواکونو مشرانو سره د نږدې کار کولو له لارې، موږ وموندل چې عراق په ټیکنالوژۍ، مراقبت او د هوایپ بیس په عصري کولو کې د نورو هیوادونو سطحې ته رسیدلی دی. د هوایي ځواکونو مرکزي قوماندې څخه وروستۍ لیدنه کې، موږ عملیاتي قوماندانۍ او الوتکې هم مشاهده کړې. موږ همدارنګه د سولې دښمنانو ته د پیغام ورکولو لپاره پرمختللي F-16 جنګي الوتکې هم والوځولې.

په متحده ایالاتو کې په F-16 کې د روزنې لپاره د موجودو محدودو شمیرو سیټونو له امله، موږ د ځینې پیلوټانو او انجنیرانو روزلو لپاره په شاهي اردن کې خپلو ورونو سره کار کول پیل کړل. موږ همدارنګه لیواله یو چې په سیمه کې د نورو هیوادونو سره تجربې او روزنه تبادله کړو ترڅو د تشو ډکولو لپاره خپله وړتیا چټکه کړو.

د یوه پیاوړي متحد هوایي ځواک جوړول الزاماً جګړو ته چمتو کیدو لپاره نه بلکه د سولې ټینګښت او د ژوند خوندي کولو لپاره ترسره شوی دی. د عراق هوایي ځواک د ویرونکې زلزلې پرمهال سوریې او ترکیې ته د بشري مرستو په لیږد کې ستر رول لوبولی کومې چې په 2023 فبروري کې نوموړې سیمه ځپلې وه. زموږ د C-130s ډلګۍ د شاوخوا 24 ورځو لپاره د عراق، سوریې او ترکیې ترمینځ یو هوایي پل پرانیست، چې له 330 ټنو څخه ډیر درمل، خواړه او کورني توکي یې ولیږدول. دې ډلګۍ د کورنیو چارو وزارت د لټون او ژغورنې ټیمونه ولیږدول او په ټولیز ډول د 65,100 کیلومتره واټن پوښلو سره د 62 الوتنو په لړ کې یې د اغیزمنو سیمو څخه شاوخوا 400 عراقي اتباع وایستل. زموږ الوتکو همدارنګه په 2023 اپریل کې د کورنۍ جګړې پیل کیدو وروسته د دوه اونیو څخه په کمه موده کې د سوډان څخه 392 عراقیان او عرب وروڼه وایستل.

ډګر جنرال شهاب جاهد زنکانا، د عراق د هوایي ځواک قوماندان

مصرۍ F-16 الوتکي د روښانه ستوري (Bright Star) پوځي تمريناتو پر مهال د متحده ايالاتو هوايي ځواک له همکارانو سره په ګډه پرواز کوي.
بريدمل ايميلي فارنسورت/د متحده ايالاتو هوايي ځواک

په روزنه کې ملګري

د روښانه ستوري نظامي تمرین د ځمکې، سمندر او د هوا په عملیاتو کې ښکیل د 7,600 څو ملیتي ګډون کونکو سره مصر ته بیرته ستنیږي

یونیپټ کارکونکی

د امریکا هوایی ځواک KC-10 په هوا کې د سونګ توکو ډکولو ټانکرونه د نیل ډیلټا د لیرې ویشل شوي کروندو دبره د مصر په روښانه آسمان کې هسکې الوزي.

د سونګ توکو ډکونکې الوتکې له سرعت سره ځانته سمون ورکولو لپاره، د مصر محاربوي پیلوټ خپله F-16 محاربوي فالکون د KC-10 سم لاندې لارښود کوي.

د KC-10 د شا له لارې د پیوند مشاهده کونکی د متحده ایالاتو د سونګ توکو ډکونکي بوم آپریټر وایي، "موقعیت ونیسه."

په راډیو کې د مصري پیلوټ غږ اوریدل کیږي چې وایي، "کاپي."

د سونګ توکو ډکولو مټ مصري F-16 ته راښکته کیږي ترڅو د کاکپیټ شاته د محاربوي جیټ د سونګ توکو ډکولو پورټ ته ورسیږي.

"اړیکه!" د بوم آپریټر اعلان کوي کله چې د سونګ توکو د ډکولو نوزل، چې په دقیقه کې د 4,180 لیټره د الوتکو سونګ توکو د اچولو ظرفیت لري، د هوایي مانوور بشپړولو لپاره د F-16 پورټ سره نښلي.

دا ډول د پرمختللي ډله ییز کار – روزنه چې د سیمه ییزو ګواښونو سره د مقابلې لپاره د ملګري هیوادونو ترمینځ د همکارۍ ورټیا ډیرولو لپاره طرحه شوې ـــ په مصر کې د روښانه ستوري 23 نظامي تمرین یوه لویه موضوع وه.

د کوربه هیواد مصر د یوې لوی قطعې په مشرۍ، د روښانه ستوري 7,600 ګډون کونکو په ګډو ماموریتونو کې عملیاتو ته د چمتو کیدو لپاره دوه اونۍ تیرې کړې که چیرې د دا ډول عملیاتو لپاره وغوښتل شي، ترڅو په ارتباط، او د وسلو او په نظامي دوکتورین کې توپیرونه راکم کړي.

روښانه ستوری د نړۍ یو له ترټولو ستر څو ملیتي تمرین دی چې ځمکني، سمندري او هوایي ځواکونه پکې دخیل دي. نوموړی تمرین چې د 2023 اګست 31 څخه تر سپتمبر 14 پورې یې دوام وکړ، د 1980 راهیسې د روښانه ستوري 18ام تمرین دی چې مصر یې کوربه توب کوي.

د مصر دفاع وزیر او د وسله والو ځواکونو لوی درستیز محمد ذکي وویل، "پخپله د ځواکونو ګډون په بیلابیلو ډګرونو کې. د ګډو تمرینونو اجرا کولو لپاره یوه مهمه مسله ده. دا هڅې د نړۍ په اوږدو کې د امنیت او ثبات ترلاسه کولو موخې سره په ډله ییزه روحیه کې ترسره شوي دي.

اولس هیوادونو په روښانه ستوري تمرین کې ګډون وکړ او لس نورو هیوادونو خپل څارونکي رالیږلي و. خپله د سیمې څخه د اردن، کویټ، پاکستان، قطر او سعودي عربستان څخه ځواکونه راغلي و. مصر د ختیځ مدیترانې – یونان او قبرص څخه سمندري شریکانو – او همدارنګه د کامرون، مالاوي او سهیلي افریقا په شمول د افریقا سب سهارا هیوادونو ته هم بلنه ورکړې وه. د روزنې په لیدونکو کې د فرانسې، آلمان، بریتانیا، هند او ایټالیا څخه ګډون کونکي موجود و. تونس او متحده عربي اماراتو څارونکي رالیږلي و.

د مصر په بره آسمانونو کې د ګډ تمرین سره د متحده ایالاتو او د مصر هوایي ځواکونو په ځمکه کې هم تمرین وکړ پدې توګه چې د څو هیوادونو د ټانک عملې، توپچي قطعو او د چورلکو پیلوټانو په صحرا کې د ژوندي اور (ډزو) نندارې وړاندې کړه.

دا په ساحلونو کې پیښ شو، چیرې چې د څو هیوادونو سمندري کښتیو ټولګي ملاتړ لرونکي ځمکني او سمندري ځواکونو یرغلیزه ځواک ښکته کړ چې د اوبو په څنډه کې د روښانه ستوري نورو ګډون کونکو په واسطه په شا کیده.

او دا په صحرا کې په یوه جوړ شوي کلي کې پیښ شو چیرې چې د څو هیوادونو د ځانګړي عملیاتو ځواکونو – چې ډیری یې د چینوک چورلکو او د

د مصري هوایي ځواک F-16 محاربوي فالکون په هوا کې د سونګ توکو ډکولو عملیاتو پرمهال د متحده ایالاتو د هوایي ځواک KC-10 ایکسټینډر سره وصل کیدو ته چمتو کیږي. سرپرک مشر قدمدار. ایملي فارنسورت/د متحده ایالاتو هوایي ځواک

د مصر د اردو نرسان او میډیک د هوا له لارې د ژوبلو د تخلیه کولو روزنه ترلاسه کوي.

د هوايي ځواک لوړرتبه غړی جیکب کبانیرو/د متحده ایالاتو هوايي ځواک

C-130 ټرانسپورټ الوتکو څخه ښکته شوي پاراټروپر و – د تروریزم سره د مبارزې په آزمیښتي عملیاتو کې د دښمن ځواکونه له منځه ویوړل.

د پاکستاني قطعې چې د اردو، هوايي ځواک او سمندري ځواک 100 غړي پکې شامل و، مشر پاکستاني برید جنرال عمران شاهد وویل، "روښانه ستورى 23 د همکارۍ وړتیا او د سیمه ییز او نړیوال انسجام رامینځته کولو لپاره د خورا قوي وسیلې په توګه د پوځونو د همکارۍ استازی دی."

"دا د مسلکي وړتیاو او ظرفیتونو څرګندولو لپاره فرصت وړاندې کوي. دا د ګډو دښمنانو پر وړاندې د خنډ په حیث عمل کوي."

په ډګر کې د ښه تمرین شوي نظامي مانوورونو سربیره، د روښانه ستوري بریاوې د کمپیوټرو درجو په مینځ، په ټولګیو کې دننه او د ډزو کولو په حدودو کې هم پیښې شوي دي. دې څو ملیتي شریکانو ته اجازه ورکړه چې په لږو جوړښتي تنظیماتو کې د یو بل څخه زده کړه وکړي.

د امریکا هوايي ځواک د هوايي طبي تخلیه روزنکو د محاربې د ډګر ژوبلو درملنه او د مصر اردو میډیک او نرسانو یوې ډلې ته د هغوی په تخلیه کولو باندې تمرکز درلود: د وینې بهیدو بندول، د ټپي اندامونو بې حرکته کول، د هوا لارو پاکول، د آکسیجن ورکول. زده کړه دواړه خواو ته تلله. د یوې غونډې په جریان کې، یوه مصري میډیک هغه څه ننداريې ته وړاندې کړل چې هغه د پړي جوړولو عالي تکنیک په نوم یاد کړ چې د متحده ایالاتو شریکانو لخوا یې ستاینه وشوه.

په بل ځای کې د کویټ وسله وال ځواکونو میډیک خپل ځانګړی طبي تخصص د نړیوالو ملګرو سره شریک کړ: د سوځیدلي ټپیانو درملنه کول.

کویټي برید جنرال مشال ابا الخییل وویل، "ګډ نظامي تمرینونه په ټولو سطحو کې د ځواکونو بیاجوړونه او په چمتو کولو کې خورا مهم رول لوبوي او د محاربوي چمتو والي اساسي برخه ګڼل کیږي." "د روښانه ستوري 23 په څیر تمرینونه د سرتیرو فزیکي او ذهني سالمیت ښه کوي. کویټي اردو د ګډو تمرینونو پر اهمیت باندې پوهیږي او پدغو کې د ګډون کولو لپاره بې سارې هڅې کوي."

سعودي او امریکایي سرتیري په روښانه ستوري تمرین کې د ژوندي ډزو پیښې څخه مخکې چمتو کیږي.

بریدمل. عمبر کوبینا/ د متحده ایالاتو اردو

د محمد نجیب په نظامي بیس کې په صحرا کې د ډزو ساحې د "وضعیت تاکتیکي تمرینونو" لپاره د 500 څخه ډیر څو ملیتي سرتیري جذب کړل چې پدې کې نښه ویشتنه، د پولو امنیت، د تعبیه شوي چاودیدونکي توکو او د بې پیلوټه هوایي سیستمونو سره مبارزه او د محاربې په ډګر کې د ژوند ژغورل د پوښښ لاندې نیول شوي و.

د قوماندې بست تمرین، چې ترډیره یې د محاربې زون څخه د ملکیانو پر ایستلو باندې تمرکز درلود، وښودل چې څنګه د څو هیوادونو نظامي افسران کولی شي په کلتوري توپیرونو برلاسي شي او د ګډې قوماندې کارمندان شي. د اعتبار او صحت وړاندې کولو لپاره، تنظیم کونکو ډاډ ترلاسه کړ چې په روښانه ستوري کې ځینې کمپیوټري سناریوګانې د ساحوي روزنې سره هم مهاله شي.

د 48 ساعتونو مجازي امنیت تمرین چې دوه ټیمونو پکې یو او بل پروړاندې خنډونه جوړول، هم په لوی تمرین کې سناریوګانې ورګډې کړې. د دې 18 ګډون کونکي د 8 هیوادونو څخه راغلي و: مصر، اردن، کویټ، قطر، سعودي عربستان، کامرون، هند او سهیلي افریقا. د درې ورځو "سایبر اکاډمي" وروسته چې هغوی پکې د سایبر امنیت مفاهیم زده کړل، زده کونکي په سور ټیم چې د کمپیوټر شبکو دفاع ته د ننوتلو هڅه یې کوله او نیلي ټیم چې د دغه شبکو دفاع یې کوله، وویشل شو.

په روښانه ستوري کې د سعودي عربستان لوړرتبه افسر ډګروال عبدالله الراشود وویل، "په تمرینونو کې ګروپي روزنه شامل ده چې د دندو په ترسره کولو کې د مسلکي توب او ډله ییز کار پراختیا لپاره طرحه شوي دي. دا د ځواکونو ظرفیتونو په لوړولو کې ستر رول لوبوي، د هغوی چمتو والی ښه کوي، او هغوی ته سپارل شوو دندو په ترسره کولو کې مسلکي توب او عالي مهارتونو ته وده ورکوي.

د لومړي ځل لپاره، مصریانو د روښانه ستوري انجمن کوربه توب وکړ چې د دفاع او امنیت موضوعاتو باندې وغږیږي. پدې کې د ښاري جنګونو، بې پرسونله سیستمونو او د پوځونو لخوا د مصنوعي ذهانت استعمال انساني پایلې شاملې وې. د سیمینار څخه ځینې د څو هیوادونو 91 زده کونکو د روښانه ستوري په پای کې د لوړرتبه قوماندانانو هیأت ته خپلې پایلې وړاندې کړې

سرتیرو د جګړې کولو وړتیاو ښه کولو لپاره د مصنوعي

د ګډون کونکو هیوادونو څخه لوړرتبه افسران په محمد نجیب نظامي بیس کې د روښانه ستوري تمرین پرانیست غونډه کې ګډون کوي.

بریدمل. انجیلا ویلکاکس/د متحده ایالاتو سمندري ځواکونه

مصري چورلکې په روښانه ستوري 23 تمرین کې په یوه ساحل کې د ښکته کیدو په شا تمبولو کې مرسته کوي.

سرپرګ مشر قدمدار. ویکتور مانسیلا/د متحده ایالاتو سمندري قول اردو

ذهانت (AI) د کارولو ارزښت تایید کړ. مصنوعي ذهانت دا کار د لټون، الوت او د ډرون فعالیت ښه کولو له لارې کوي. دا په بریښنایي توګه راټولې شوې د ستر حجم ډیټا په پروسس کولو کې مرسته کوي، د وسلو د عرضه کولو دقت او پټوالی ډېروي او په څو ملیتي چاپېریالونو کې د ژبې خنډونو په لیرې کولو کې مرسته کوي. په منفي اړخ کې، ځینو د انساني څار نه شتون په صورت کې د مصنوعي ذهانت د پریکړه کولو اعتبار د پوښتنې لاندې راوست او وې پېژندله چې د مصنوعي ذهانت سیستمونه د سایبر بریدونو څخه زیان منونکي دي.

په روښانه ستوري کې د پېښو تنوع هغه څه دي چې په مصر کې یې ډېرې هیوادونه جذب کړل. د مثال په توګه، قبرص، چې د مصر سره ډېرې دوه اړخیزه روزنیز تمرینونه ترسره کوي، د روښانه ستوري د پای ژوندي ډزو نندارې لپاره میکانیزه پیاده ټیم، د تروریزم سره مبارزې پېښې لپاره د ځانګړې عملیاتو ټیم او د تمرین سمندري برخې لپاره یې د اوبو لاندې تخریب کنډک برخه ولېږله.

جګړن ستیلیوس کراشیاس چې د قبرص ملي ګارد څخه یې د خپلو همکارانو سره په تمرین کې ګډون کړی و، وویل چې د قبرص شاوخوا 70 ګډون کونکي به د روښانه ستوري په تمرین کې زده کړې، پوهه به په هیواد کې د خپلو ملګرو سره شریکه کړي.

جګړن کراشیاس وویل، "دا ټوله همکاري مخکښه ده او موږ ته اجازه راکوي چې د اردو، هوایي، سمندري، ځانګړي ځواکونوپه پراخه ډګر کې د همکارانو سره ګډ کار وکړو او همدارنګه نور ډولبیز تمرینونه او فعالیتونه چې نږدې ټولې نظامي ځانګې او تاکتیکونه پوښي."

مصري قوماندانانو هیله مندي څرګنده کړه چې د روښانه ستوي تمرینونه د پراخه متنوع برنامو سره ودې ته دوام ورکړي چې د بشپړ نظامي برخو او تخصصونو لپاره مناسب وي.

مصر په هرو دوه و کلونو کې د روښانه ستوري تمرین کوربه توب کوي او د تمرین راتلونکی پړاو د 2025 لپاره مهالویش شوی دی.

"د روزنې په جریان کې، هغه که د قوماندې او کنټرول یا تاکتیکي موضوعات د ځمکې، هوا یا سمندر په سطحه کې د ځانګړې فعالیتونو ترسره کولو کې وي، او د تمرین پرمهال د دې ټولو فعالیتونو یوځای کول، هغه څه دي چې خوشحالۍ راولي. موږ هیله لرو چې په راتلونکې روزنه کې به د ګډون حجم د ګډون کونکي هیوادونو لخوا ستر وي. " جنرال ذکي وویل. ✦

د مصر، متحده ایالاتو او نورو هیوادونو ځواکونه په روښانه ستوري پوځي تمریناتو کې د ویجاړولو یوې پېښې لپاره د نقض تورونه تیاروي.

بریدمل جوان دیاز/ د متحده ایالاتو سمندري ځواک

بې پرسونله او خطرناک

د روښانه ستوري روزنه په ډرونونو تمرکز کوي چې کیمیاوي وسلې لیږدوي

یونیپث کارکونکی | عکس د تورن لوک جین/د متحده ایالاتو اردو

بې پرسونله هوايي واسطه د بدمرغه غږ سره په سر تاو شوه چې د احتمالي ناورين پیلامه يې کوله.

مصري سرتيرو په خپلو ټوپکو ډزې پيل کړې – چې UAV يې په صحرا کې راغورځيدو ته اړ کړه – مګر مخکې لدې، نوموړي ډرون په يوه مصري پياده ټولي او د هغوی پنځه ټرکونو باندې ناپيژانده مواد وشيندل.

پلټونکي په احتياط سره د ډرون خوېې پاتې سپينې ټکړې ته ورنږدې شو. کله چې يوه مصري نظامي ټرک د راغورځيدو ساحه د خبرداري ژيړو بيرغونو سره په نښه کړه، د ځو هيوادونو د کشف ټيم محافظتي پوښاک په تن کړ.

لومړی ګام د ريموټ له لارې کنټرول کيدونکي تعقيبي واسطې ګومارل و چې روبوټيک مټ او کامرې سره مجهز و ترڅو د چاوديدونکي توکو او کامرو لپاره د ډرون پاتې شونې سکين کړي. ځينې UAVs ـ چې د "ځان مرګو" نوم ورکړل شوی ـــ چاوديدونکي دامونه دي چې د سرتيرو ورنږدې کيدو په وخت کې چاودنه کوي.

د ډاډ ترلاسه کولو وروسته چې د UAV پاتې شونې ترډيره بې اغيزې دي، د کشف ټيم پياده ورنږدې شو. هغوی د کيمياوي، بيولوژيکي، راډيولوژيکي يا هستوي (CBRN) وسلو نښې لټولې. يوه سرتيري د ليرد وړ ايکسرې وسيله ليږدوله ترڅو د ډرون پاتې شونې ډير ژور وڅيړي. يو کاېکر محاسب د وړانګو نښو لپاره سکين وکړ.

د مصر پياده ټولې چې ډرون وربانديې سپرې کړې وه د فزيکي علايمو شکايت وکړ چې پدې کې پرنجې کول، ناکراري، د پوټکي پرسوب او د ساه بې نظمه کيدل شامل و؛ د کيمياوي موادو سره د مخ کيدو ټولې نښې.

د عفونيت پاکولو ټيم خپل کار پيل کړ. د ځو هيوادونو لسګونه سرتيرو د قربانيانو او د هغوی د تجهيزاتو څخه د خطرناک کيمياوي موادو د ليرې کولو لپاره د صحنې ځای چمتو کړ. د عفونيت پاکولو پروسې مختلف پړاونو سمبالولو لپاره د مصر، سعودي عربستان، اردن، متحده ايالاتو او هند څخه ګډون کونکو ټيمونه جوړ کړل. ټولو محافظتي پوښاک او خولۍ واغوستلې.

د سرتيرو لومړۍ کرښې ککړ تجهيزات او سرتيري ومينځل، چې هغوی بيا د کلورين په څير موادو سره چې د کيمياوي موادو اغيزې خنثی کولی شي، د ژور مينځلو لپاره يوه دوهم سټيشن ته ورغلل. د بشپړ خيشت کيدو وروسته، ټرکونه او پرسونل يوځل بيا ومينځل شول، ورپسې يې معاينه وشوه چې ډاډ ترلاسه شي ترڅو هيڅ اوږدمهاله ناوړه اغيزې يې پاتې نشي.

د CBRN تمرين د روښانه ستورې 23 مهمه برخه وه چې د متحده ايالاتو د مرکزي قوماندې د جمعي تخريب وسلو سره مبارزې فرقې يې ځارنه کوله. مخکې لدې چې سرتيري وکولی شي د ازميښتي ډرون برید سره مبارزې لپاره ډګر ته ورشي، هغوی د کيمياوي او هستوي موادو سره مبارزې په اړه دوه ورځو لپاره د ټولګي درسونه وويل.

په چمتو والي کې د "ماسک اطمينان ګرځنده خونه" کې وخت تيرول هم شامل و ترڅو سرتيري ډاډه شي چې د هغوی ماسکونه او پوښاک ليکې نه کوي او د واقعي برید په صورت کې هغوی د احتمالي خطر سره مخ نه يې.

په داسې يوه پير کې چې د محاربوي ډګر مخ پر ودې شمير ګواښونه د بې پرسونله هوای سيسټمونو په بڼه وړاندې کيږي، دا ډول د UAV او د CBRN سره د مبارزې روزنه به د روښانه ستوري او د نورو ځو هيوادونو تمرينونو مهمې برخې په توګه پرځای وي. ✦

مصري، اردني او امريکايي سرتيري په روښانه ستوري تمرين کې د روزنې پرمهال د کيمياوي، بيولوژيکي، راديولوژيکي او هستوي موادو لپاره يوه بې پرسونله هوايي واسطه لټوي.

عملیات
د خنډونو ماتول

د عراق د تروریزم سره د مبارزې خدمت د فرقه ای ویش پروړاندې جګړې مشري کوي

د عراق د تروریزم سره د مبارزې خدمت

د بیلابیلو قومي او نژادي هویتونو لرونکی هیواد چې د لرغوني پیر راهیسې یې پولې د یوه او بل تمدن ترمینځ اوښتې راوښتې، عراق یو څو کلتوري هیواد دی. د عراقي ټولنې لپاره د ویاړ ټکي سربیره چې دا یې د خپل ملي او تاریخي هویت برخه ګرځولې، دا ډول تنوع د مذهبونو د سیالۍ ودې، فرقه ای او سیاسي نظرونو او اېډیالوژیو د ودې لپاره هم بډایه چاپیریال وړاندې کولی شي. افراطیان کولی شي لدې د تفرقې او ویش خپرولو لپاره ناوړه ګټه پورته کړي، فرقه ای تنوع د قومي او نژادي ډلو ترمینځ تاوتریخجنو شخړو باندې بدلولو لپاره وکاروي چې ځانونه له یوبل څخه لیرې کوي ترڅو د هیواد د کلتور، بارونو او سیاسي شتمنۍ د یوازیني مالکیت ادعا وکړي.

عراق د فرقه ای او قومي شخړې د تاریخي دورو څخه تیر شوی دی کومې چې د نورو هیوادونو او په اروپا یا عرب او اسلامي نړۍ کې د خلکو له شخړو سره ډیر توپیر نلري څوک چې د مذهبي کتابونو د متضاد روایاتو او لیدلوریو او سیاسي دریځونو په پایله کې د ټولنیزو جګړو وحشت سره مخ شوي دي.

د بعث ګوند د توغ لاندې د صدام حسین داخلي پالیسیو د متنوع خلکو ترمینځ چې عراقي ټولنه ورڅخه

د بیلابیلو فرقو عراقیان د مذهبي افراطیت پروړاندې راټولیږي.

متحدون
ضد التطرف
محمد
فدونا

جوړه وه، واټن پراخه کړ، هيواد يې په ويشل شوي او تربګنۍ پالونکو ټولنو بدل کړ او پايله يې د يوه متحد ملي هويت له لاسه ورکول و.

بدنيته ګاونډي هيوادونو د صدام رژيم د راپرځيدو وروسته لدې تفرقو ګټه پورته کړه او افراطي ډلو ته يې لاره اواره کړه چې د عراق په خاوره کې ځای ومومي. پداسې حال کې چې پيغامونه او بينړونه مختلف و، په ټول عراق کې د جمعي چيغو راپورته کيدل پيل شو چې موخه يې د داسې ډلو او ګروپونو رامينځته کيدل و چې لنډمهالي ځواکونه يې په عراق کې په نوي رژيم باندې د خپل ايدلوژيکي او سياسي ليوالتيا تپلو لپاره تنظيم کول. لدې ډلو ترټولو خطرناکه يې القاعده وه، چې په عراقي عيسويانو، يزيديانو او نورو قومي لږکيو باندې د يو لړ تروريستي بريدونو په لاره اچولو سره يې د عراق د خلکو پروړاندې جګړه اعلان کړې وه، هغوی يوازې خپل پلويان د خپلو تروريستي کړنو څخه استثنا کړي و. دې سره د طبقاتي، فرقې ای او قومي شخړې يو نوی پړاو پيل شو چې د يوه هيواد د خلکو ترمينځ يې د توپيرونو پراخه واټن د توييدونکي وينو سيند باندې اړولو سره عراقي ټولنه د خپل موجوديت بحران ته ورټيل وهله.

د فرقه ای تاريخ دا بڼه د عراق د ټولنيز جوړښت بيارغونې د هرې هڅې د مقياس او سختۍ څرګندونه کوي. د عراق د ترورېزم سره د مبارزې په خدمت (CTS) کې د تاوتريخجن افراطيت سره مبارزې لپاره زموږ ستراتيژيک ليدلوری د "عراق زموږ هويت" دی شعار سره پيل کيږي، کوم چې موږ د ترورېزم مشري کونکي افراطيت سره د مبارزې لپاره د پيل ټکي په حيث کاروو.

په 2007 کې د CTS د تأسيس راهيسې، مشرتابه يې د داعش د بيلابيلو رسنيزو مرکزونو د ورټياو پروړاندې عمل کولو لپاره پروګرامونه جوړ کړي دي. موږ د ناسم ايدولوژيکي معلوماتو مخنيوي، رسوا کولو باندې تمرکز کوو او په ډګر کې له ايدولوژيکي پلوه خپلو دښمنانو سره مبارزه کوو.

موږ د ټرلي فرقه ای يا قومي ټولنيزو چاپيريالونو رامينځته کولو پروړاندې اقدامات کوو کوم چې د ناسم ايدولوژيکي او رسنيز پروپاګند او تبليغ له لارې په اسانۍ کنټروليږي – ترټولو ډيره اغيزناکه او تاثير لرونکې وسله چې افراطي ډلې ورځخه ناوړه ګټه پورته کوي هغه په ټرلي ټولنو کې د هلکانو او ځوان نارينه و د ذهنونو کنټرول کول دي.

د CTS مشرتابه د پخواني رژيم د راپرځيدو وروسته د تروريستي سازمانونو په واسطه درول شوي رواني خنډونو ماتولو باندې تمرکز کړی دی، البته د دې په پام کې نيولو سره چې د صدام وروسته د دموکراتيک اوښتون په لړ کې د سياسي شرايطو له امله د دولت په حيث موږ په ځنډ سره پيل وکړ. نن ورځ، دولتي نهادونه د تيرو کلونو پرتله خپل ټولنيز، اقتصادي، او امنيتي مسؤليتونو باندې ښه پوهيږي. وروسته CTS ته رواني او رسنييزې ورټياوې ورو‌پيژندل شوې ترڅو د خنډونو ماتولو او د رواني او ايدولوژيکي تشو وصل کولو لپاره پلانونه پلي کړي. پيلي عمليات په سهيلي نينوا ولايت کې د الجده په کمپ کې د تروريستانو او نورو افراطيانو لخوا د جذب او ناوړه کاروونې مختل کولو لپاره د بې ځايه شويو کورنيو سره د پرانيستي ارتباط لپاره په لاره واچول شو.

CTS د نيول شوي تروريستانو د رواني او ايدولوژيکي انګيزو په اړه کومې چې هغوی افراطيت او تاوتريخوالي ته هڅوي، د ګواهي پربنسټ د څيړونکو لخوا ترسره شوي مطالعاتو او استخباراتي تحليلونو له مخې تاوتريخجن افراطيت سره مبارزه کوي. دا همدارنګه هغه ټولنيز چاپيريالونه هم تحليل کوي له کوم څخه چې هغوی راپورته شوي. دې معلوماتو سره عراقي وسله وال ځواکونه کولی شي د هغه ټولنو سره ښکيل شي کومې چې مخکې ځنډې ته شوي او د اړتياو، ننګونو او دخيلو خطرونو واضح ليد سره اړيکې جوړې کړي. پدې ځای کې د مذهبي، فرقه ای او قومي فرعي هويتونو د کم رنګه کولو پروسه چې د عراق ملي يووالي مخه نيسي، پيل کيدی شي.

د ترورېزم سره مبارزې واحدونو لخوا پرمخ وړل کيدونکي فعاليتونو د عراق اکثريت ولايتونه پوښلي دي. کيرکوک – د کليساګانو، مسجدونو، ښوونځيو او پراخه ټولنيز منظر سره – د "تاسې د عراق زامن يې" په نوم ياديدونکي عملياتو لپاره د تمرکز يوه مهمه سيمه وه. لدغه ځايه فعاليتونه په شمال کې موصل ته او په سهيل کې ناصريه او سماوه ته د "موږ، د عراق زامن افراطيت ته نه وايو" پيغام سره وليږدول شو.

د CTS مشرتابه د عراقي عيسويانو لپاره هم په دقت سره پلانونه ترتيب کړل. موږ د عيسوي ماشومانو او رخصتيو پرمهال د غونډو په لاره اچولو سره د هغوی سره ليدنې وکړې او وغږيدو، پدې غونډو کې د CTS مشرتابه، افسرانو او کارمندانو ګډون وکړ چې ډالۍ او د سولې دوه اړخيز

عراقي انجونو د ICTS لخوا ویشل شوي پلاکارتونه نیولي چې وایي "موږ د افراطیت پروړاندې متحد ولاړ یو." د تروریزم پروړاندې د وژونکي عملیاتو سربیره، ICTS د افراطیت سره د مبارزې لپاره غیر وژونکي عملیات هم پرمخ وړي.

پیغامونه یې د ملي یووالي بیاجوړولو د کلک بنسټ په توګه وړاندې کړل او په عراق کې د عیسوي ټولنې څخه زموږ ورونو او خویندو ته ډاډ ورکړ.

د تروریزم سره د مبارزې عملیات د ژورو او جغرافیه ای ننګونو سره مخ دی: په عراقي ټولنه کې افراطیت د ټولنیز او اقتصادي شرایطو او په ځینو سیمو یا ښارونو کې د افراطیانو د نفوذ وړتیا په پایله کې په بیلابیلو سیمو کې سره توپیر لري. ځینې سیمې افراطي ایدیولوژۍ سره له اوږدې مودې او په ډېر ژور ډول مخ شوې دي. دا په ځانګړي توګه د داعش د کنټرول لاندې سیمو کې د هغوی لخوا سیستماتیک مغز مینځنې او ذهنیت جوړونې سره مخ شوي ماشومانو او ځوانانو په اړه صدق کوي. د هغوی څخه ډېری یې د خپلو همزولو د سرونو پرې کیدو شاهدان و چې په غلطه او دروغو د تروریستانو لخوا په مرتد کیدو یا په جاسوسۍ تورن شوي و. لدې چې دا ټروما د ماشومانو او ځوانانو ذهنونو باندې اغیزه کوي او نښې پکې پریږدې نو د روانپوهنې مسلکي افراد پراخه بیارغونه وړاندې کوي.

د ملګرو ملتونو او د نړیوال ائتلاف په څیر سازمانونو لخوا ملاتړ د تاوتریخجن افراطیت سره مبارزې لپاره عراق خپلو هڅو ته تکیه ورکړې ده. هغوی د افراطیت پیغامونو او د داعش د رسنیو لخوا خپریدونکي له نفرت ډکو ویناو د نظارت او مخنیوي لپاره سرچینې، تجهیزات او تخصصي روزنه وړاندې کړې. د تروریزم سره کلونه مبارزې وروسته، عراقیانو په ډګر کې او په ډیجیټل فضا کې د داعش ماتولو خپله وړتیا ثابته کړه.

نن ورځ، عراق یو متحد هویت لري چې په ځان کې سني، شعیه، عرب، کرد، مسلمان، عیسوي او یزیدي ټول د یوه دموکراتیک عراق د بیرغ لاندې رانغاړي، په خپل ګډ تاریخ او روښانه راتلونکي ویاړي، او ټول هیواد خپل ګڼي. ✦

په عربي خلیج کې

په ګډه عمل کوو

د یونیټ انځور

د خلیج د همکارۍ شورا په نړۍ کې د امنیت او ثبات لپاره ځواک دی

ډاکټر نایف الحجرف، د خلیج عرب هیوادونو د همکارۍ شورا پخوانی عمومي منشي

د تاریخ په اوږدو کې، مېنځنی ختیځ د سترو او جاري شخړو سره د سترو نوښتونو سیمه وه. زه غواړم په یوه لوی نوښت تمرکز وکړم چې 42 کلونه مخکې معرفي شوی او پلي شوی و، د عرب خلیج هیوادونو د همکارۍ شورا تاسیس چې د GCC په نوم پیژندل کیږي.

د 1981 مئ په 25، GCC د شپږو غړو هیوادونو په واسطه تاسیس شو – متحده عربي امارات، شاهي بحرین، شاهي سعودي عربستان، د عمان دولت، د قطر دولت او د کویټ دولت. دغو هیوادونو یو د همکارۍ کاري چوکاټ د دوه اړخیزه امنیت او هوساینې او د غړو هیوادونو او خپلو خلکو ترمینځ د ورورولۍ اړیکو ته وده ورکولو لپاره جوړ کړ.

په تیرو 42 کلونو کې، GCC د ننګونو او ګواښونو سره مقابلې لپاره ستره وړتیا ښودلې او همدارنګه په سیمه او نړۍ کې یې د ثبات ساتلو رول لوبولی دی. دا په ایران کې د اسلامي انقلاب څخه نیولې تر د عراق لخوا د کویټ نیول، د افغان جګړې څخه نیولې تر د تش په نوم عرب پسرلي پورې غزیدلی. د دې او نورو ننګونو سربیره، GCC خپل انعطاف او د نړیوالې ټولنې سره د اعظمي همکارۍ لپاره خپل جوړښتي رول ساتلی او د سولې، خبرو اترو او هوساینې دفاع کوي.

پدې لسیزو کې، GCC د نړۍ په اقتصاد کې خورا ستره ونډه درلودلې، نه یوازې د انرژۍ غیرمختل شوې عرضه په ساتلو سره، بلکه د نړۍ د انرژۍ بازار د ثبات ساتلو په واسطه هم.

د ایران د هستوي ترون په تړاو، چې د 2015 کال د عمل ګډ هراړخیز پلان (JCPOA) په نوم یادیږي، GCC غوښتنه وکړه چې د سیمې د امنیت هر نوی لوبغاړی باید په سیمه کې د ثبات هیله مندۍ پوره کولو لپاره د ټولو ګټې په پام کې ونیسي.

دا خورا مهم دي چې د سیمې بې ثباته کولو لپاره د ایران چلند – د ایران هستوي پروګرام، بالستیک توغندي او د حوثیانو او نورو سیمه ییزو ملیشه و څخه د ایران ملاتړ – باید په ګوته شي. د ویانا خبرې باید یوازې JCPOA پورې محدودې نه وي بلکه پورته یاد شوي ټول موارد په ګوته کړي.

پدې تړاو، زه غواړم د اروپا د کمیسیون د مشرې اورسولا ون دیر لین د 2022 ماناما ډیالوګ امنیتي کنفراسن په لړ کې د هغې د وینا څخه حکایت راوړم:

"ډیرې خلیج هیوادونه له کلونو راهیسې د دې خطر په اړه خبرداری ورکوي چې ایران په ټوله نړۍ کې سرکښه ډلو ته ډرونونه ورکوي. زموږ لپاره په یوه خورا ساده حقیقت پوهیدلو خورا ډیر وخت واخیست: پداسې حال کې چې موږ د هستوي وسلو جوړولو څخه د ایران د مخنیوي لپاره کار کوو، موږ باید د وسلو د نورو ډولونو لکه ډرونونو او بالستیک توغندیو تکثیر باندې هم تمرکز وکړو. دا نه یوازې د مینځنې ختیځ بلکه زموږ ټولو لپاره امنیتي خطر دی."

کله چې د سترو نوښتونو خبره راځي، GCC به تل د حل لارې برخه وي. د ماناما ډیالوګ پلیټفارم هغه څه دي چې نړۍ ورته اړتیا لري. موږ اړتیا لرو چې نظرونه او افکار سره شریک کړو. موږ اړتیا لرو چې عامې ننګونې وپیژنو او ښه پوهاوی رامینځته کړو. موږ اړ یو چې جمعي هڅو ته ژمن اوسو. موږ اړ یو چې د راتلونکو نسلونو په تړاو خپل اخلاقي او ټولنیز مکلفیتونه پوره کړو. نو راځئ چې نور انتظار ونکړو؛ د اوس په پرتله بل هیڅ غوره وخت نشته. ✦

ډاکټر نایف الحجرف، د خلیج همکارۍ شورا پخوانی عمومي منشي، په 2022 کې د سعودي عربستان په ریاض کې د یمن په اړه جوړ شوی په یوه کنفرانس کې همکارانو ته وینا کوي.

فرانس پریس اژانس/ګیټي انځورونه

B+

تاريخي لومړی:

د متحده عربي اماراتو ټولی په متحده ایالاتو کې محاربوي روزنه کوي

يونيپث کارکونکی

انځورونه د جګړن لخوا. جيسن ويلچ/د متحده ایالاتو مرکزي اردو

"راځئ، راځئ!" چيغه د متحده ایالاتو او د متحده عرب اماراتو محاربوي انجنيرانو ټيم ته ورځي. "راځئ چې ځو!"

د ټوپک ډز ځنګل ځيروي. د اتوماتو وسلو ډزې د دښمن جنګيالي ځپي. انجنيران د کانسيرټينا سيم لړۍ سره مخ کيږي کوم چې د پلي ټولي پرمختګ مخه نيسي.

سرتيري د شنه لوګي په وريځ کې منډه کوي، د بنګلور ټورپيدو ځای په ځای کوي او بيرته د خونديتوب ځای ته ځغلي. د چاودنو څخه يوه د اور ګوله په خنډ کې 20 فټه تشه جوړوي. نظامي انجنيران مخته ځي، د چاود له لارې لسګونه امارتي او امريکايی سرتيرو د مخته تګ لپاره يوه خوندي لاره په نښه کوي.

دا د متحده ایالاتو په سهيل، لويزيانا کې په فورټ جانسن کې د ګډ چمتو والي روزنې مرکز (JRTC) دی. په 2023 کې د دوه اونيو لپاره، دا د متحده عربي اماراتو او د متحده ایالاتو د نظامي همکارۍ لپاره د ازميښت ډګر و.

د فبروري 18 څخه تر مارچ 5 پورې، د متحده عربي اماراتو د 11ام غرني کنډک څخه سرتيرو د امريکايي د 1لومړي کنډک، 3مې امنيتي ځواک مرستې ليوا (SFAB)، او د 2مې ليوا محاربوي ټيم، 10مې غرنۍ فرقې څخه د سرتيرو ترڅنګ روزنه وکړه.

د متحده ایالاتو د اردو مرکزي قوماندان جنرال، ډګر جنرال پټريک ډي. فرانک وويل "دې لومړي تاريخي JRTC نوبت د متحده عربي اماراتو ځمکني ځواکونو مهارت او زمونږ د مشارکت پياوړتيا وښودله".

د متحده عربي اماراتو 11ام غرني کنډک په متحده ایالاتو کې د محاربې په روزنيز مرکز کې د روزنې پرمخ وړلو لپاره د مينځني ختيځ او سهيلي او مرکزي آسيا څخه د لومړي ټولي وياړ خپل کړ.

په هر نوبت کې د ژونديو ډزو تمرين او د ځواک په ځواک محاربوي ازميښت شامل دی چې پدې کې د ليوا محاربوي ټيم اړ دی د خپلو مادون کنډکونو او ټوليو ترمينځ همغږي وکړي. د تمرين موخو لپاره، د متحده عربي اماراتو سرتيري د متحده ایالاتو په يوه ليوا کې د

د 11ام غرني کنډک څخه د متحده عربي اماراتو سرتيري په لويزيانا کې د ګډ چمتو والي روزنې مرکز کې روزنه کوي.

يوه ټولي په حيث ځای په ځای شو، چې د دوه هوايي بريدونو پشمول يې دفاعي او يرغليز عمليات ترسره کول. د متحده ايالاتو اردو يوې بلې قطعې د دښمن ځواکونو رول ولوباوه.

د JRTC ماموريت د 30 کلونو لپاره دی – ترڅو د ليوا محاربوي ټيمونو روزنه وکړي او سرتيري دې ته چمتو کړي چې د جګړې سختيو ځخه ځان وژغوري. د دې د روزنې برخو، رول لوبوونکو او مخالف ځواکونو ځانګړی ترکيب – او د دې هرڅه له ډيجيټلي پلوه تعقيب کولو وړتيا – د محاربې رياليستيک حس وړاندې کوي.

د متحده عربي اماراتو اردو د محاربوي روزنې درې مرکزونه چلوي چې د دې خپل مسلکي مخالف ځواک کنډک کارمندان لري. دا د قوماندې تمرينونو، د ساحوي روزنې تمرينونو او په ښاري اراضي کې نظامي عملياتو باندې تمرکز لري.

150 اماراتي غرني سرتيري د متحده عربي اماراتو هوايي ځواک په C-17s کې د خپلو تجهيزاتو سره متحده ايالاتو ته راغلل. هغوی د لويزيانا ځنګلي اراضي سره سمون کې يوه اونۍ تيره کړه، چې د هغوی خپل هيواد د دښتو او غرونو سره يې ډير توپير درلود.

د محاربوي روزنې نوبت په نيمايي کې مشاهده کونکو د فعاليت ښه کولو لپاره د فيډبيک سره بياکتنه وړاندې کړه. د بحث يوه مهمه موضوع د ارتباط کيفيت و ځکه چې امرونه د قوماندې مراتب سلسلې ځخه تيريدل.

په انفرادي قطعو کې سرتيرو لپاره به دا درک کول مشکل وي چې هغوی څنګه په لوی محاربوي پلان کې ځای شي. فيډبيک د 11ام غرني کنډک سرتيرو ته غوره پوهاوی ورکړ چې څنګه د هغوی کړنو د ټولي په سطحه د کنډک او د ليوا ټوليزې هڅې ملاتړ کړې.

ژبه د متحده عربي اماراتو او د متحده ايالاتو دواړو ځواکونو لپاره ښکاره ننګونه وه، مګر اماراتي سرتيري اړ و د يخو، لمدو ځنګلونو سره هم مخ شي د کومو سره چې "دښمن" ځواکونه له نږدې اشنا و. په ساحه کې د خپل ماموريت د ټيکاو لپاره، د متحده عربي اماراتو ځواکونه اړ و چې د اوبو مصرف، د بيټرۍ استعمال او د مهماتو مصرف محدود کړي. د رول لوبونکي ملکي ولاړ ننداره چيان د لانورو پيچلتياو لامل شوي و ځکه چې سرتيري اړ و ترڅو د دښمن جنګياليو او د هغوی ترمينځ توپير وکړي.

د متحده ايالاتو کنډک سره او د هغوی په ملاتړ د يوه ماموريت هم مهاله

اماراتي سرتيري په لويزيانا کې تمرين کوي.

د 11ام غرني کنډک څخه د متحده عربي اماراتو سرتيري
د ژوندي ډزو په تمرين کې ښکيل دي.

د 11ام غرني کنډک قوماندان، د متحده عربي اماراتو ډګروال بدر ال حمادي
د تمرين بريالي تکميل وروسته يوه اماراتي بريدمن ته مبارکي ورکوي.

کولو او پرمخ وړلو وړتيا د متحده عربي اماراتو او د امريکايي ځواکونو ترمنځ د همکارۍ وړتيا سطحه ننداري ته وړاندې کړه، چې دا په مينځني ختيځ کې د امريکايي ځواکونو لپاره يو لومړيتوب دی. د متحده عربي اماراتو ځواکونه د کوم چمتو والي پرته نه و راغلي: د 3مې امنيتي ځواک مرستندويه ليوا (SFAB) څخه د 12 امريکايي روزونکو يوه ټيم په 2022 کې د متحده ايالاتو تګ لپاره د اماراتي سرتيرو چمتو کول پيل کړل.

د 3مې امنيتي ځواک مرستندويه ليوا قوماندان ډګروال زچاري ميلر وويل، "د متحده عربي اماراتو ځمکني ځواکونو د دې په زړه پوري دوه اړخيز JRTC نوبت پرمهال خپله زړورتيا او وړتيا وښودله". "د ژوندۍ ډزو څخه نيولې تر ځواک په ځواک ښکيلتياو پورې، دا زموږ د متحده عربي اماراتو ځمکني ځواکونو ملګرو سره د مياشتو ګټور جمعي تمرينونو وروسته د اثبات ډګر و."

په عراق او افغانستان کې دوه کلونه پرله پسې محاربوي ځواکونو ته د مشورې ورکولو وروسته، 3ام SFAB په مينځني ختيځ کې د ځمکني ځواکونو سره د مشارکت اوسنۍ بڼې ته اوښتی، په اردن، متحده عربي اماراتو او سعودي عربستان کې دوه اړخيزه ګټور مشارکتونه رامينځته کوي.

د تمرين پرمهال کومې تشې يادداشت شوې – او ميلر وويل يو څو وې – چې په ګوته شوې کله چې د 11ام غرني کنډک سرتيري بيرته متحده عربي اماراتو ته ستانه شو.

ميلر وويل، "داسې ويل چې زه په ټولو هغوی چې دخيل و وياړم نو دا به کم ويل وي،" "زموږ ټيم خورا ليواله و چې د هغوی سره متحده عربي اماراتو ته راستون شي او هغه ډيری زده کړې يې چې کړې سره يې شريک کړي."

جنرال فرانک هيله څرګنده کړه چې د 2023 اماراتي روزنې بريا نور هيوادونه هڅوي چې خپل ځواکونه په متحده ايالاتو کې موجود روزنيز مرکزونو ته وليږي. ✦

د سعودي روغتونونه
د یمن خلکو ته
روغتیایي مرسته وړاندې کوي

یونیپث کارکونکی | انځورونه د سعودي د دفاع وزارت د ستراتیژیکو اړیکو عمومي ریاست برابر کړي

سرتېرو ته روغتیایي او طبي پاملرنه وړاندې کول یوه مهمه غوښتنه او اړتیا ده. دا اړتیا له ناورین وروسته سناریوګانو کې لا ډېره صدق کوي. د دغو غوښتنو په ځواب کې او د ایتلافي ځواکونو په استازولۍ؛ د سعودي حکومت په یمن کې نهه روغتونونه جوړ کړل چې د یمن له روغتیا او نفوس وزارت سره مرسته وکړي؛ دغه مرسته د دوی د هغه رول برخه ده چې له کوم قید او شرط پرته او پرته له دې چې د دوی نژاد، رنګ او عقیدې ته وګوري؛ د جګړې د قربانیانو او نورو هغو ملکیانو درملنه کوي چې خدمتونو ته یې لاسرسی لرلی شي.

د دغو روغتونونو موقعیتونه د شته عملیاتي مشخصاتو او د هر مرکز د اړتیاوو د ارزونې له مخې ټاکل شوي. د روغتون مرکزونه یا سایټونه د نړیوالو او بشردوستانه حقونو د الزاماتو له مخې ټاکل شوي او نقشه یې اخیستل شوې؛ همداراز دغو سایټونو ته د لاسرسي د اسانه کولو لپاره اړینې نښې د جینیوا د کنوانسیونونو او پروتوکولونو له مخې ټاکل شوې. د بستر د ظرفیت پر بنسټ، دوه ډوله روغتونونه ټاکل شوي: الف بنه روغتونونه چې د 50 بسترونو ظرفیت لري او ب بنه روغتونونه چې د 30 بسترونو ظرفیت لري.

پر دغو نهو روغتونونو د سعودي د طبي ملاتړ مرکز او د ګډو ځواکونو قوماندې (JFC) څار کوي؛ 355 پرسونل لري چې په بېلابېلو طبي برخو کې متخصصین دي او دا وړتیا لري چې بېلابېلو جغرافیایي سیمو کې د یمن خلکو ته بشردوستانه مرسته وړاندې کړي.

ډاکټران په بېلابېلو تخصصونو کې پاملرنه وړاندې کوي؛ لکه جراحي، زېږون، د هاضمې سیستم، د کوچنیانو بیړنۍ حالت، انستیزي او د کورنۍ او ټولنې درملنه. له دوی سره نرسان مرسته کوي چې پر عمومي مواردو، بیړنیو حالتونو او ځانګړو پاملرنو تمرکز کوي. د غاښونو طبي پاملرنه په سراپا (چې بستر نه لري) روغتونونو کې وړاندې کېږي. له دغو ټولو سره کمکي کارکوونکي او تکنیسنان مرسته کوي چې لابراتواري کارونه کوي او له ډاکټرانو سره د راډیولوژۍ، فزیوتراپۍ، انستېزۍ، د جراحۍ ټېکنالوژۍ او زېږون په برخه کې همکاري کوي.

زموږ د یمنی ناروغانو لپاره د لوړ کیفیت پاملرنې د ډاډمنولو لپاره، د طبي ملاتړ مرکز او JFC ډاډ ترلاسه کړ چې دغه تخصصونه له معتبرو او تایید شوو کارکوونکو کار اخلي.

دغه پروګرام د یمن د روغتیاپالنې په وده کې بریالی شوی. په یمن کې د سعودي میداني یا ساحوي روغتونونو په میاشت کې په اوسط ډول 36,000 سراپا (چې بستر نه شي) ناروغانو ته خدمتونه وړاندې کړي. هره میاشت 90 نور ناروغان په دغه روغتونونو کې بستر کېږي.

پر دولتي سکټورونو د حوثیانو بریدونه د دې سبب شوي چې د یمن ډېرې سیمې د روغتیایي خدمتونو له جدي کموالي سره مخ شي او د دې ترڅنګ د شخړو له سیمو مغزونه (په کار پوه خلک) وتښتي. سعودي عرب د ګډو ځواکونو قوماندې او پاچا سلمان د بشردوستانه مرستې او هوساینې مرکز په استازولۍ روغتونونو او طبي مرکزونو ته د وړیا طبي تجهیزاتو په وېشلو سربېره روغتونونه او د پروتېز مرکزونه جوړ کړي.

سعودي عرب دغه راز په طبي برخه کې پرمختللو هېوادونو یا په سعودي کې د درملنې تخصصي مرکزونو ته د ځانګړو قضیو یا موردونو د استولو لپاره د درملنې مرستې وړاندې کوي. په دې کې د هغو دوو غبرګونو پېښه شاملېږي چې له یو بل سره چسپېدلي وو او د درملنې لپاره یې د پاچا عبدالله طبي ښار او ملي ګارډ پرسونل ګډو هڅو ته اړتیا وه چې وېې لېږدوي او دغه ظریف عملیات ترسره کړي.

د طبي ملاتړ مرکز د پاچا سلمان د بشردوستانه مرستو او هوساینې مرکز د رضاکارانو په کوربه‌توب، په ټول یمن کې په یو شمېر رضاکارانه طبي فعالیتونو کې ګډون کوي. د بېلګې په توګه؛ د طبي ملاتړ مرکز د JFC په همکارۍ د زړه ناروغیو او سترګو او د دغو اړوند جراحیو پر کمپاینونو سربېره؛ د ښکلا جراحۍ او

درملنې لپاره کمپاینونه تنظیم کړل.

د داسې رضاکارانه کمپاینونو د کوربه‌توب لپاره پلانونه روان دي چې د یمني ټولنې د ټولو غړو د روغتیا عمومي کچه لوړه کړي او د بېلابېلو کورنیو او بهرنیو همکارانو په همکارۍ ښه روغتیایي فرهنګ ته وده ورکړل شي؛ دغه همکاران به د درملنې، وقایې او د روغتیا په برخه کې زده‌کړې اړوند همکاري وکړي؛ دا افرادو او ټولنې ته ګټه رسوي او د ژوند د کیفیت ښه کولو سبب کېږي.

کله چې موږ د روغتیاپالنې دغه هڅې پیل کړې، یمنیانو په پیل کې په احتیاط غبرګون ښوده؛ ځکه چې د دغه ماموریت د موخو او هغه څه په اړه یې پوهاوی نه درلود چې موږ یې وړاندې کوو. خو کله چې روښانه شوه چې زموږ نیت ښه او د خدمتونو کیفیت مو لوړ دی؛ د یمن خلک په ټول هېواد کې زموږ په روغتونونو را مات شول.

سره له دې، دغه ښې او ورځ طبي هڅې بسنه نه کوي. یمن د نړیوالې ټولنې سخاوت او همبستګۍ ته اړتیا لري چې خپل روغتیایي سیستم بیا ورغوي او د یمني ټولنې د ټولو غړو لپاره عدالت او برابري ډاډمنه شي.

نړیواله ټولنه هم باید پر هغو ځواکونو فشار راوړي چې د بشري ناورین او روغتیایي کړکېچ سبب کېږي: حوثیان. دغه باغیان د ناروغانو حقونو ته په درناوي کې ناکام شوي او د یمن د خلکو د ژوند اساسي اړتیاوې یې لوټ کړې. د یمن له خلکو سره د مرستې تر ټولو غوره لار د هغو روغتیایي سکتورونو ملاتړ دی چې د یمن د مشروع دولت لخوا تایید شوي یا اداره کېږي. د یمن د خلکو د هوساینې ډاډمنول یوازې د معتبرو او باور وړ چینلونو له لارې امکان لري. ✦

د دغې مقالې لپاره معلومات د سعودي شاهي دولت د دفاع وزارت وړاندې کړي.

د پروژې اړوند سکتور	د پروژو شمېر	لګښت (امریکایي ډالر)
غذايي امنیت	132	1,433,294,806
روغتیا	399	857,811,380
د بیړنۍ مرستې همغږي	30	686,711,977
اوبه، فاضلاب او حفظ الصحه	37	222,375,314
خوندیتوب	40	199,523,058
د کمپ همغږي	53	191,332,470
تغذیه	16	162,932,702
څو سکتورونه	24	134,010,800
زده کړه	29	132,031,778
ژر رغېدل	27	121,899,311
لوجیستیک	8	45,427,383
د بیړني حالت مخابرات	1	16,000,000
خیریه مرستې	1	6,737
ټولټال	**797**	**4,203,357,717**

سرچینه: د پاچا سلمان د بشردوستانه مرستو او هوساینې مرکز

د سعودي د روغتون کارکوونکي د یمني ناروغانو درملنه کوي.

د اردن-متحده ایالاتو سمندري
مشارکت
د یونیپث انځور

په سور سمندرګي کې امنیت د بریالۍ څو ملیتي روزنې څخه ګټه پورته کوي

د اردن وسله وال ځواکونه

متحده ایالاتو – اردن سمندري مشارکت نړدې والی چې دواړه اړخونه په روزنه او چمتو والي کې سره نښلوي په نړیواله سطحه سمندري چاپیریال کې د متحده ایالاتو سمندري ځواک تجربې، د متحده ایالاتو د 5م فلیټ سیمه ییز حضور، او د 2021 دسمبر څخه تر 2022 اپریل پورې د ګډ امنیتي ځواک 151 مشري کولو لپاره د سیمه ییزو مشارکتونو له لارې د اردن شاهي سمندري ځواک باندې شوي باور پایله ده.

دا مشارکت د منظم ګډو سمندري نظامي تمرینونو له لارې پالل شوی دی. پدغو کې مهم یې کلنی لامحدود مدافع تمرین دی چې د اردن شاهي سمندري ځواک او د هغوی امریکایی سیالان پکې د پلان جوړولو، مشرتابه او کنټرول برخه کې تجربې شریکوي، او د اوسني او راتلونکي سمندري امنیت ننګونو باندې برلاسي کیدو په پار د نظامي طرحو یوځای کولو لپاره کار کوي. هدف د دفاعي وړتیاو او مسلکي سمندري ځواکونو پراختیا ده چې وکولی شي په اغیزناک ډول هغوی ته سپارل شوي دندې مخته ویسي.

د 2023 فبروري 26 څخه تر مارچ 14 پورې د اردن شاهي سمندري ځواک په نړیوال سمندري تمرین (IMX 23) کې هم د متحده ایالاتو 5ام فلیټ او 43 نورو هیوادونو او د سوداګریز او نورو غیرنظامي سازمانونو څخه 15 استازو سره یوځای ګډون وکړ. د اردن سمندري ځواک په سور سمندرګي کې د تمرین د فعالیتونو مشري په غاړه درلودله چې د لویدیځې قوماندې نوم ورکړل شوی و.

د IMX 23 موخو په تاکتیکي عملیاتو کې د بې پرسونله سیستمونو په کارولو سره د سمندري امنیت پیاوړي کولو باندې تمرکز درلود، په ځانګړي توګه د لیدنې، بورډ، تالاشۍ او ضبط (VBSS) ټیمونو سره د مرستې لپاره. دې د ګډون کونکي هیوادونو د بیلابیل سمندري اردو طرحو او د سمندري ارتباط سیستمونو متحد کولو باندې هم تمرکز درلود د اوبو لاندې ډرون فعالیت باندې تاکید سره چې مشري یې پدې وروستیو کې پرانیستل شوي د اردن د بې پرسونل سیستمونو مرکز (J-ROC) کوله. د متحده ایالاتو کاري ځواک 59 قوماندان تورن میکایل بروسر او د سمندري

د IMX 23 په جریان کې په سور سمندرګي کې په لاره اچول شوی یو سمندري ډرون. د اردن وسله وال ځواکونه

ځواک قوماندې څخه د اردن د شاهي سمندري ځواک قوماندان دګروال هشام ال جراح د مرکز پرانیسته کې ګډون کړی و. مرکز د سمندري ډرون سیستمونو لپاره د پرمختللي مصنوعي ځیرکتیا نظارتي وسایل لري. دا سمندري ترافیک هم تعقیبوي، د موسم وړاندوینې وړاندې کوي، او د لوړ دقت ډیټا او معلومات د اردن هیواد په اوبو کې د امنیت ډاډمن کولو لپاره راټولوي او کاروي.

د اردن او د متحده ایالاتو اردو غوطه وهونکي د اردن په عقبه کې د لامحدود مدافع 23 په جریان کې د چاودیدونکي توکو د خنثی کولو روزنه ترسره کوي.

د متحده ایالاتو د سمندري ځواک مرکزي قومانده

طبي سرتيري په نړیوال سمندري تمرين 23 کې د ژوند ژغورنې تمرين ترسره کوي.

بریدمل. آرون ټروټمن/د متحده ایالاتو اردو

د IMX 23 د ګډون کونکو وړتیاو د پراختیا د هڅو په لړ کې، شاهي سمندري ځواک قوماندې د اردن هیواد په اوبو کې ګډ سمندري تمرینونو لړۍ پرمخ ویوړې. دې تمرینونو کې څو موضوعات وړاندې شو پشمول د سیلډرونونو، بې پرسونله هوايي وسایطو، او د ROV د اوبو لاندې ډرونونو کارول چې د شاهي سمندري ځواک په قوماندانۍ کې د J-ROC لخوا کنټرول کیده، د تالاشۍ او ژغورنې میتودونو، عملیاتي ډایوینګ، او د سمندري غلا ضد او د بندر د محافظت عملیاتو سره چې د سمندري عملیاتو مرکز سره همغږۍ کې د VBSS ټیم لخوا پرمخ وړل شوي. همدارنګه د تاکتیکي محاربې د مرګ ژوبلو پاملرنه، د عصري سمندري کښتیو او ډرونونو د کاروونې له لارې د تجربو شریکول، او د تخصصي کارمندانو سره د VBSS ټیمو روزنه وړاندې شوه.

د IMX اخرنۍ ورځې فعالیتونو کې د اردن هیواد په اوبو کې تاکتیکي سمندي تمرین شامل و چې د سهیلي نظامي سیمې قوماندان برید جنرال الزبون او د شاهي سمندري ځواک قوماندان الجراح په حضور کې ترسره شو. سرتیرو یو ازمیښتي برید دفع کړ او بې پرسونله ماین پاکۍ عملیات، د غلا ضد هڅې، د VBSS کښتۍ لټون او د سمندري عملیاتو مرکز سره په همغږۍ کې یې د سمندري طبي تخلیه عملیات ترسره کړل، چې د تمرین ګډون کونکو ترمینځ یې د مسلکي توب عالي درجه منعکس کړه.

د اردن – امریکا سمندري مشارکت په ټولو برخو کې د عصري او دوامداره پراختیا پربنسټ، د ګډو سمندري روزنیز تمرینونو او د سیمه ییز او نړیوالونو مشارکتونو تقویت سره پایښت لرونکی پرمختګ ته دوام ورکوي. لدغو ترټولو مهم یې په ګډو سمندري ځواکونو کې د اردن شاهي سمندري ځواک موجودیت دی، کوم چې په بحرین کې میشت د 34 هیوادونو ائتلاف دی چې د عامه ننګونو سره مقابله کوي. د دې بسیا، نه یوازې د تجهیزاتو په برخه کې بلکه د دې بشري ځواک هم، د نړیوال مشارکت په پالیسیو کې د دې مخ پر ودې رول کې ونډه درلودلې چې موخه یې د سیمې او نړۍ په سطحه د پیژندل شوي سمندري ګواښونو سره مقابله کول دي، چې د متحده ایالاتو سره د اردن غزیدلی مشارکت او ځانګړې ملګرتیا ترلاسه کوي. ✦

د سولې لپاره

څو ملیتي ماموریت

د څو هیوادونو ګډون وال د سیمه ییزې همکارۍ 23 تمرین په پای کې، په هیلینا، مونټانا کې راټول شوي.

د قزاقستان، قرغزستان، منګولیا، پاکستان، تاجکستان او ازبکستان پوځیان یوځای روزنه ترلاسه کوي ترڅو د پولو دباندې ګواښونو مخه ونیسي

یونیپث کارکونکی | انځورونه په واسطه د. 1بریدمل ټیرا کاټي/د متحده ایالاتو اردو ملي ګارد

دونویا ملت د خپل ګاونډ ګورګاس بې ثباتۍ ته ژمن دی او د سیمې په کنټرول تاکید کوي، د بې نظمه جګړې کمپاین پیلوي: ترورونه کوي، د ګازو پایپ لیکې پرې کوي، نیابتي ځواکونه تمویلوي، د مهاجرینو بحرانونه زیږوي.

مګر د دونویان په لاسوهنې رامینځته شوې بې ثباتۍ په مینځ کې – چې د سیند په غاړه وسله وال یرغل سره اوج ته رسیږي – اوه هیوادونه په کړکیچنه پوله کې بیرته د سولې او ثبات لپاره سره همغږي کوي.

قزاقستان، کرغیزستان، مغلستان، پاکستان او تاجکستان هر یو د خپلو لوړرتبه و مشرانو د ګډې قوماندې لاندې د پاټریوټ کاري ځواک جوړولو لپاره یو کنډک ورکوي. ازبکستان د ورته پولې په اوږدو کې د سولې ساتلو لپاره یو خپلواک کاري ځواک لیږي. هوایی ځواک ته، که اړتیا شي، متحده ایالات یې وړاندې کوي.

سیمه ییزه همکاري 23، د متحده ایالاتو مرکزي قوماندانۍ په واسطه په 2023 اګست کې د خپلو مرکزي او سهیلي آسیا نظامي شریکانو لپاره تنظیم شوی د قوماندې پوست تمرین، د یوې جدي موخې سره د رول لوبونکي په حیث وړاندې کړې.

د پولې د ثبات سناریوګانې چې نظامي، سیاسي او بشري بحرانونه پکې دخیل دي د څو هیوادونو د کارمندانو او افسرانو همکارۍ ته اړتیا درلودله چې د ژبې، نظامي کلتور او ملي لیرې لید توپیرونو باندې برلاسي اوسي.

نږدې 200 قزاق، کرغیز، مغولي، پاکستاني، تاجک، امریکایی او ازبیک سرتیري په هیلینا، مونټانا کې په یوه روزنیز مرکز کې پلانونه، عملیات او استخباراتي معلومات هم مهاله کړل، نوموړی مرکز د نظامي قوماندې د استازیتوب لپاره په شریک سرور او د یوبل سره په وصل شویو کمپیوټرونو باندې مجهز دی.

د دې پرځای چې سرتیري د هیوادونو له مخې جلا شي، چارواکو ټول ګډون کونکي وهڅول

چې د ټیم جوړونې په ګټه د نورو هیوادونو څخه د خپلو سیالانو ترڅنګ کښیني.

په تمرین کې د تاجکستان یو ترټولو لوړرتبه افسر ډګروال نورزاده نورایل وویل، "موږ په مرکزي آسیا کې خپلو ګاونډیانو سره راشه درشه او متقابل عمل لرو او. همدارنګه د متحده ایالاتو سره او لدې څخه موږ ډیره زده کړه کوو. تر اخرني سرتیري پورې، هر څوک یوه ځانګړې دنده لري".

د قزاقستان، کرغیزستان، مغلستان، پاکستان او تاجکستان څخه لوړرتبه افسران د سیمه ییزې همکارۍ 23 په یوه بریفینګ کې ګډون کوي.

سیمه ییزه همکاري له 2001 راهیسې نږدې هرکال پیښه شوې، او د هرځل تکرار سره لاډیره اصلاح شوې. که څه هم، د تمریناتو کیسې تخیلي دي، د واقعي نړۍ بحرانونه اکثر په مینځپانګه کې منعکس کیږي.

د متحده ایالاتو د مرکزي قوماندانۍ لخوا د تمریناتو مرستیال رییس ګی زیرو وویل، "دا تمرین د وخت په تیریدو سره په سوله ساتنې متمرکز تمرین څخه د سیمې په ستونزو متمرکز تمرین باندې بدل شوی دی چې پدې کې د تروریزم سره مبارزه، د ثبات عملیات، بشري مرسته او بې ځایه شوي افراد شامل دي".

سیمه ییزې همکارۍ 23 د ټیم په حیث مختلفو سناریوګانو ته د څو هیوادونو د سرتیرو غبرګون څرنګوالي ښه کولو لپاره د هڅوونو او تحریکونو مخ پرودې لړۍ وړاندې کړې. یوه جرمې سندیکا یو سیمه ییز ښاروال

وژلی او په پوله باندې د نشه يېزو توکو قاچاق کاو. د بې ځايه شوي خلکو يو کيمپ د تروريستانو لپاره د احتمالي جلب او جذب ډګر ګرځي. يو ضبط شوی د غلا ټرک احتمالي بيولوژيکي وسلې لري. دښمن د بلواګر په سيند د لنډمهاله پلونو په جوړولو سره نړيوال قانون ماتوي.

د تعقيب لاندې مجرم يا تروريست له مينځه وړلو يا نيولو ماموريتونه اکثر د ځانګړي عملياتو ځواکونو سره په اړيکه نيولو کې پای ته رسيږي چې هغوی د اصلي کاري ځواکونو څخه جلا د خپلې قوماندې لاندې عمليات کوي.

لکه د واقعي نړۍ په څير، افسران هره ورځ خپلو قوماندانانو ته بريفينګ ورکوي چې بايد د عملياتي تشو ته ځواب ورکړي. د مثال په توګه، د کاري ځواک قوماندان د پولې دفاع کې د تشې ډکولو لپاره د ازبيک کاري ځواک سره د اړيکې نه شتون په اړه خپل مادون پوښتي.

ازبيک ډګروال تاخير جباروف وويل، "دا تمرين د هغه دښمنانو پروړاندې د دفاع فرصتونه وړاندې کوي کوم چې نه يوازې زموږ خپلې سرچينې بلکه د ګډون کونکي هيوادونو هغه هم کاروي". "موږ د يرغل سره مخالفت په پار د يوځای کار کولو لپاره په مرکزي آسيا کې د هر يوه د ځواک څخه ګټه پورته کوو."

سيمه ييزې همکارۍ د مرکزي آسيا پوځونو ته دا فرصت هم ورکړ چې د خپلو امريکايي سيالانو ترڅنګ روزنه وکړي د کومو سره چې هغوی د متحده ايالاتو د ملي ګارد د ايالتي مشارکت پروګرام په لړ کې جوړه شوي دي.

کرغيزستان د مونټانا ملي ګارد سره جوړه دی، ازبکستان د ميسيسيپي ملي ګارد سره، قزاقستان د اريزونا ملي ګارد سره او تاجکستان د ويرجينيا ملي ګارد سره جوړه دی. ترکمنستان، چې دې تمرين ته يې مشاهده کونکي ليږلي و، هم د مونټانا ملي ګارد سره تړلی دی.

د متحده ايالاتو د اردو د جنګ کالج د سوله ساتنې او ثبات عملياتو آنتوني ليبټو د سيمه ييزې همکارۍ سناريوګانو طرحه کولو کې ستر رول لوبولی دی.

دا چې د وسله والو نښتو پرمهال د ملکيانو محافظت کول د متحده ايالاتو د ستراتيژۍ لومړيتوب دی، ليبټو ډاډ ترلاسه کړ چې دا د تمرين سناريوګانو کې منعکس شي چې د مرکزي آسيا په څير ځايونو کې د واقعيتونو منعکس کولو لپاره چمتو کيږي، لکه د مهاجرينو په يوه کيمپ کې د ناروغۍ خپريدل.

ليبټو د مرکزي آسيا، پاکستان او مغلستان څخه د خپلو شريکانو په اړه وويل، "لکه څنګه چې هغوی زموږ څخه زده کړه کوي همداسې موږ د هغوی څخه زده کړه کوو".

د شريکانو څخه زده کړه، په تمرين کې د څو هيوادونو کاري ځواک مرستيال قوماندان، د کرغيز ډګروال دانير

د پاکستان، کرغيزستان، تاجکستان او قزاقستان څخه افسران په سيمه ييزې همکارۍ 23 کې د پولو ساتنې يوه تمرين پرمهال يوې نقشې ته ګوري.

په سیمې ییزې همکارۍ کې تمرین د ازمېښتي امنیتي بحرانونو اړوند و چې د قوماندانۍ کارمندانو په حیث په یوځای کار کولو کې یې د سرتیرو وړتیا وازموله.

ایساکوف اساسي انګیزه هم وه. که څه هم کرغیزستان خپل د قوماندې پوست تمرینات ترسره کوي، ډګروال ایساکوف لیواله و چې پوهه شي نور پوځونه دا تمرین څنګه مدیریت کوي.

د ډګروال د ډلې 16 نارینه غړي ترډېره ځوان افسران و پدې هیله چې هغوی به د استخباراتو راټولولو او نظامي پلان جوړولو په برخو کې د لومړي لاس تمریناتو څخه ګټه پورته کړي

ډګروال ایساکوف وویل، "دلته په متحده ایالاتو کې د لوړرتبه قوماندان څخه تر ځوان افسر پورې ټول دقیق پوهیږي چې د خپلو دندو ترسره کولو لپاره څه کوي".

قزاق ډګروال کناټ بیګ عاصموف د تمرین ډېره برخه د روزنې سناریوګانو په اړه 200 ګډون کونکو ته په لارښوونه کې مرسته کونکي د لوړرتبه افسرانو یو ټیم د برخې په توګه تیره کړه. هغه وویل، سیمه ییزې همکارۍ د شپږو نورو ګډون کونکو هیوادونو څخه د افسرانو سره مخامخ ښکیل کیدو لپاره یو ایډیال فاریوم وړاندې کړ. ملګرتیاوې حتی مخکې پیل شوې کله چې د څو هیوادونو ټیمونه د سیمه ییزې همکارۍ لپاره د پلانونو جوړولو لپاره راټول شول.

د سیمه ییزې همکارۍ 23 ډګروال عاصموف وویل، "دا ښه تنظیم شوی او ښه چمتو شوی دی".

"موږ هیله مند یو چې دا به زموږ خپل هیواد کې د امنیت په ښه کولو کې زموږ سره مرسته وکړي".

د پاکستان د ګډو ځواکونو په قوماندانۍ کې د ګډې جګړې رییس، برید جنرال حماد رضا د سیمه ییزې همکارۍ په تمرین کې د پاکستاني افسرانو د 15 کسیزه پلاوي مشر و. هغه د دې تمرین ستاینه د "بې عیب" په توګه وکړه.

برید جنرال رضا وویل، "دې دوه اونیزه څو ملیتي ګډ تمرین موږ د یوه عالي فرصت سره شریکانو ته نږدې کړو ترڅو خورا وروستیو امنیتي ننګونو باندې پوهه شو".

"دې تمرین د ګواښونو بدلیدونکي څرنګوالي، په ملکي خلکو باندې مستقیم او غیرمستقیم اغیزو، د هیوادونو امنیت او حاکمیت مدیریت کونکي نړیوالو قوانینو، او د ګډ پلان جوړونې او نظامي پریکړو کولو پروسې اهمیت باندې عامه پوهاوی ډېر کړې."

د تمرین یو مهم ټکی د متحده ایالاتو ملي ګارد هغه قطعو د قوماندانانو لخوا تفتیش و چې د مرکزي آسیا څخه سرتیرو سره مشارکت لري. د ویرجینیا ملي ګارد مشر برید جنرال جیمز رینګ د خپل شریک هیواد تاجکستان څخه د اشنا څیرو سره تود روغبړ وکړ.

برید جنرال رینګ وویل، "موږ د دا ډول تمریناتو اهمیت باندې ډېر تاکید نشو کولی". ✦

د سولې جوړول

د غوره

پولیسو چارو له لارې

د یونیپیث انځور

د عراق د ټولنې پولیسو پروګرام د تروریزم او جرمونو سره په مبارزه کې بریاوې خپلې کړې دي

یونیټ کارکونکی

د عراق د ټولنې پولیسو د مجرمینو تعقیبولو، انګازو سره مبارزه کولو، د افراطیت او تروریزم پروړاندې د ځوانانو ساتلو، او نشه یی توکو باندې د روږدي قربانیانو بیارغونه کې ستره بریا ځرګنده کړې ده. د ټولنې پولیس په لومړنۍ سطحه کې د ستونزو په کولو لپاره د ښاریانو سره د هغوی کورونو کې، تعلیمي او په روغتیایی نهادونو کې او نورو دولتي نهادونو کې ارتباط نیسي. یونیټ د تورن جنرال ډاکټر سعد مان، د کورنیو چارو وزارت (MOI) کې د امنیتي چارو مشیر سره د ټولنې پولیسو د رول په اړه غږیدو لپاره وکتل.

یونیټ: د سیمییزو پولیسو او د ټولنې پولیسو کې څه توپیر دی؟

تورن جنرال سعد: د ټولنې پولیس په MOI کې دننه یو امنیتي تشکیل دی چې موخه یې په هیواد کې د ملکي سولې ګواښونکي ستونزو کې د ټولنې د پولیسو غړو د مداخلت له لارې د امنیتي تاسیساتو او د ټولنې ترمینځ د اړیکو پیاوړي کول دي. دا مداخلتونه ډیری بیلابیلې بڼې خپلولی شي، چې د مشورې، وکالت او تعلیم وړاندې کولو پربنست دي، همدارنګه د جرمونو او تیروتنو څخه د مخکې کیدو لپاره د ټولنې د غړو ترمینځ همکارۍ هڅول. د ځایي پولیسو کار د پیلي پلټنو او د نورو ډیری دندو سربیره د قضایي ارګانونو لخوا صادر شوي د نیولو جلب باندې اجراآت دي. په هرصورت، د دواړو ترمینځ ورته والی د قانون حاکمیت او د ټولنې د ثبات تقویت کولو لپاره د هرچا اندیښنه کې پروت دی.

د عراق د کورنیو چارو وزارت

یونیټ: د ټولنې پولیسو څانګه څومره غړي او برخې لري؟

تورن جنرال سعد: په کارمندانو کې یې د 1,000 څخه ډیر نارینه او ښځې دي او د ټولو رتبو افسران او ملکي کارمندان پکې شامل دي چې د هیواد بیلابیل ولسوالیو کې ویشل شوي دي. د ټولنې پولیسو څانګه کې 24 برخې شامل دي، پشمول د 16 برخې په بغداد او ولایتونو کې، او شپږ متخصص تخنیکي برخې، اداري برخه، او د نظارت برخه.

یونیټ: په عراق کې د ټولنې پولیسو بریا په څه کې ده؟

تورن جنرال سعد: په عراق کې د ټولنې پولیسو د بریا دلیل د ټولنې او د هغې د فعالیتونو سره د افسرانو نږدې والی دی. د ټولنې پولیس خپل نسبي ساده توب کې د نورو جوړښتونو څخه مختلف دي: دا د ځینې دودیز پولیسي میتودونو د زیړ لمس پرته مشوره، وکالت او ښوونه وړاندې کوي. علاوه لدې، بریا د کورنیو چارو وزارت او خپله د کورنیو چارو وزیر توجه ته هم نسبت ورکول کیدی شي چې د ټولنې پولیسو لپاره یې دوامداره او ستر ملاتړ وړاندې کړی دی، هم تخنیکي او هم لوژستیکي ملاتړ. دا د ټولنې پولیسو په بریا کې مهم عوامل دي، کوم چې د دې د کار د بشردوستۍ ځرنګوالي له امله د ملګرو ملتونو لخوا هم ملاتړ شوی.

> د کورنیو چارو وزارت پدې باور دی چې عراق په خپل ځای پریږده، د نړۍ په هیڅ برخه کې د خلکو د متمرکزو هڅو او د امنیتي نهادونو د کار لپاره د هغوی د پراخه ملاتړ پرته امنیت او ثبات نشي راتلی.

یونیټ: آیا تاسې کولی شئ د دې افسرانو د دندو یو څه نور وضاحت وړاندې کړئ؟

تورن جنرال سعد: د ټولنې پولیسو کار په څو لنډو کرښو کې نشي لنډیز کیدی مګر موږ کولی شو د خورا مهمو دندو په اړه عمومي وغږیږو کومې چې هغوی ته سپارل شوي دي، د بیلګې په توګه په کورنیو چارو وزارت کې د امنیتي تاسیساتو او د ټولنې د افرادو، سازمانونو او د عامه لیوالتیا پربنسټ د ټولو تفصیلاتو ترمینځ د امنیت او ثبات ښه کولو او د جرمونو ټولو ډولونو سره مبارزه کولو لپاره د مشارکت پیاوړي کول دي. د

کورنیو چارو وزارت پدې باور دی چې عراق په خپل ځای پرېږده، د نړۍ په هیڅ برخه کې د خلکو د متمرکز هڅو او د امنیتي نهادونو د کار لپاره د هغوی د پراخه ملاتړ پرته امنیت او ثبات نشي راتلی.

د دې لیدلوري له مخې، د ټولنې پولیسو اختیار څو اړخیز دی. پدې کې د کورنۍ اړیکو پیاوړي کول او د جرمونو سره مبارزه کول شامل دي کوم چې د دې جوړښت ګواښي، لکه مجازي جرمونه او شوکه، او د ناسمو دودونو او عنعناتو سره لدې ویرې مبارزه کول چې په ټولنه کې شاید خپاره شي. دا د جرمونو سره مبارزه کولو په واسطه د پولیسو ټولو نهادونو ملاتړ کولو سربیره دي کوم چې د مشورې، تعلیم، وکالت او لارښوونې له لارې، په فعالیتونو، غونډو او جوړښتي ارتباط او بحث کې د ټولو ښاریانو ښکیل کولو، او د ټولو ادیانو لپاره دیني غونډو کې ګډون کولو له لارې ترسره کېږي.

د ټولنې پولیس د ښوونځیو او د پوهنتونونو څخه لیدنې کوي او د عامه خونديتوب او د مجرمینو قرباني کیدو خطرونو په اړه ویناوې کوي، او همدارنګه ډیرې نورې دندې او فعالیتونه هم ترسره کوي.

د ټولنې پولیس د یوه بل مهم فعالیت لپاره هم مسؤل دي، د روږدي کیدو، بې ځایه کیدو یا ناوړه چلند سره مخ د عراقي ټولنې د ګړو بیارغونې ډاډمن کول، او په تدریج سره ټولنه کې د هغوی بیرته مدغم کول. د ټولنې پولیس د ښوونځیو او د پوهنتونونو څخه لیدنې کوي او د عامه خونديتوب او د مجرمینو قرباني کیدو خطرونو په اړه ویناوې کوي، او همدارنګه ډیرې نورې دندې او فعالیتونه هم ترسره کوي.

یونیېټ: د ټولنې پولیس ولې د ټولنیزو رسنیو عامه پوهاوي باندې تمرکز کوي؟

تورن جنرال سعد: د ټیکنالوژیکي پرمختګونو او ټولنې د بیلابیلو برخو او د بیلابیلو عمر لرونکو ډلو سره د سمون په پار چې ګړنده وسیلې او د ټولنیزو شبکو سایټونو ته لاسرسی لري، کاروي یې، او ورباندې تکیه کوي، د ټولنې پولیسو د فېسبوک، انسټاګرام او یوټیوب په څیر پلیټفارمونو کې د خلکو سره د ارتباط لپاره یو شمیر چینلونه جوړ کړي دي. په مینځپانګو کې یې خبرونه، عامه پوهاوی، د متقابل راکړې ورکړې پوسټونه، او د پیغامونو اپې له لارې ارتباط او همدارنګه د ژوندۍ خپرونې پروګرامونه شامل دي چې پدې کې د منفي پدیدې، ټولنیزو ستونزو، او مکرر پیښیدونکي جرمونو په اړه تعلیمي برخې شامل دي، په ساحه کې د خپل رول له لاسه ورکولو پرته، کوم چې د دې د کار محور دی.

یونیېټ: د ټولنې پولیس څنګه د مجازي یا سایبر جرمونو مرتکبین تعقیبوي؟

تورن جنرال سعد: د ټولنې پولیسو لخوا نظارت کیدونکی ترټولو مهم مجازي جرم مجازي شوکه ده. د ټولنې پولیسو "497" هاټلاین هره ورځ پدې اړه زنګونه ترلاسه کوي، او د تیر کال په جریان کې د زرو څخه ډیرو زنګونو ته رسیدنه شوې ده. د ټولنې پولیسو دې مسلې ته په دوه لارو رسیدنه کړې: لومړی، موږ د باج اخیستنې سره مخ ښاریانو غوښتنو ته ځواب وایو. هغوی چې غواړي د قضایي پروسو څخه ډډه وکړي، البته د دې پام کې نیولو سره چې باج اخیستونکی هغوی وپیژني (د هغه پته یا د کار ځای د نورو تفصیلاتو سره چې ترلاسه کیدل یې شوني وي)، د ټولنې پولیس د هغه کور ته ورځي او د قانوني ځواک په کارولو د هغه سره غږیږي، د باج اخیستنې وسیله له مینځه وړي، او ورڅخه لیکلی اقرار اخلي چې هغه به خپل دا عمل بیا نه تکراروي. دوهم، په هغه قضیو کې چې د باج اخیستونکي پته یا د کار ځای پکې معلوم نه وي، موږ د نورې مرستې لپاره قربانیان وړ ادارو ته راجع کوو.

یونیېټ: د نشه ییزو توکو سره په مبارزه کې د ټولنې رول څه دی؟

تورن جنرال سعد: پدې کې هیڅ شک نشته چې د نشه ییزو توکو ګواښ د تروریزم د ګواښ څخه مختلف ندی، چې دواړه د ټولنې له مینځه وړلو لپاره کار کوي. نشه ییز توکي د ترهګرۍ د تمویل ستره

د ټولنې پوليسو افسران د ماشومانو ښوونې او د عامه کارونو پروژو پشمول د ټولنې خدمت کړنو کې ګډون کوي.

د عراق د کورنيو چارو وزارت

سرچينه هم ده. د همدې لپاره د نشه ييزو توکو سره مبارزه د عراق امنيتي ځواکونو لومړيتوب ګرځيدلی دی. لدې اړخه د ټولنې پوليس دا مهمه او خطرناکه ستونزه د سترو اړخونو څخه سمبالوي، چې پدې کې ترډېره د ټولنې پوليسو ډلې په هغه ځايونو کې ګومارل کيږي چيرې چې ځوانان، تنکي ځوانان او زده کونکي موقعيت لري څکه چې دا ډله خلک د نشه ييزو توکو د ډير خطر سره مخ دي. د ټولنې پوليس همدارنګه د پوهاوي کلتور خپرولو ته کار کوي، مشوره، لارښود او ښوونې وړاندې کوي، او دې ډلو ته د نشه ييزو توکو د لارې تعقيبولو پايلې ښئ پداسې حال کې چې د نشه ييزو توکو د پلورونکو لخوا کارول کيدونکي د نشه ييزو توکو د عرضه کولو ميتودونو په اړه هم هرڅوک خبروي. لدې ځايه د ټولنې پوليسو رول بل پړاو ته داخليږي څکه چې د نشه ييزو توکو کاروونکو او معتادينو سره تړاو لکه د اکاډميک، رواني‌پوهنې او ټولنيزو نهادونو سره د همغږۍ له لارې ورځنې ژوند ته د هغوی بيرته راستنولو لپاره کار کول، د هغوی په توقيف ځايونو کې ويناوې کول، اړمنو کورنيو ته د توکو مرسته ورکول او د نورو عملي اقداماتو ترسره کول. زموږ د ټولنې جاري عامه پوهاوي له امله، موږ د نشه ييزو توکو د ډلو پټن ځايونو، د نشه ييزو توکو د پلورونکو د نومونو او د ښارونو ترمينځ د نشه ييزو توکو د ليږد ميتودونو په اړه دقيق معلومات ترلاسه کوو. موږ دا معلومات اړونده ادارو سره شريکوو. موږ د نشه ييزو توکو پروړاندې هدفي عملياتو پرمخ وړلو کې ستره بريا ترلاسه کړې او سخت مجرمين مو نيولي دي.

یونیپټ: د ټولنې پوليس څومره تعليمي ويناوې کوي او د دې ويناو موجود وسايل او ډولونه څه دي؟

تورن جنرال سعد: موږ د اکاډميک او تعليمي نهادونو سره د ارتباط او غړيدو لپاره تخصصي ټيمونه لرو، او موږ د منفي پديدې پروړاندې د ځوانانو د خونديتوب لپاره د هغوی سره کار کوو او د ځورونې او ناهيلې توب څخه د هغوی ساتنه کوي کوم چې د ځان وژنې يا ورانکارۍ لامل کيدی شي. موږ د ځان وژنې د علتونو او درملنې په اړه 124 ويناوې کړې دي، چې له نيمايي څخه ډير يې په ښوونځيو کې و. نږدې 1,900 ليکچرونه د ځورونې او د زده کونکو تاوتريخوالي، د ښوونکو پروړاندې تاوتريخوالي او د ښوونځي څخه وتلو اړوندو موضوعاتو په اړه ورکړل شوي. نورو 235 ويناو کورني تاوتريخوالي پورې تړاو درلود. دا ډول ليدنه د قرباني په کور کې دننه ترسره کيږي.

نورو 117 ويناو عامو خلکو ته د طبي نهادونو درناوي کولو په اړه پوهاوي ورکولو باندې متمرکزې وې. د ټولنې په ځينې حلقو کې د مړه شوي فرد د خپلوانو په واسطه په طبي پرسونل د بريدونو او د روغتونونو او کلينيکونو د تخريبولو پيښې شوي دي.

یونیپټ: آيا تاسې د هغه زنګونو ارقام لرئ چې تاسې ورته د *497* هاټلاين له لارې ځواب ورکوئ او د زنګونو ډيره عامه موضوع څه ده؟

تورن جنرال سعد: دې ليکې ته 21,906 زنګونه راغلي او ترټولو ډيره عامه موضوع د رواني ملاتړ او بشري مرستې لپاره غوښتنې وې (2,178 زنګونه). دوهم ډير زنګونه د کورني تاوتريخوالي لپاره و (1,514).

یونیپټ: د ټولنې پوليس څنګه کولی شي افراطيت تعقيب کړي او د امنيت لازمي اقدامات وکړي؟

تورن جنرال سعد: موږ کولی شو ووايو چې عراقي ټولنې افراطيت شاته پريښی دی، په استثنا د خورا لږو خلکو چې زموږ افسران ورته د تخصصي ځانګو له لارې رسيدنه کوي. چې کولی شو ووايو د ټولنې پوليس د ټولنې د غړو ترمينځ د مينې، سولې او سوله ييز ګډ شتون اتموسفير خپرولو په واسطه دې مسلې ته رسيدنه کوي. دې مسلې ته زموږ غبرګون د دروغو او انکازو چې د عراقي ټولنې سوله اغيزمنه کوي، د تکذيب له لارې غيرمستقيم دی. د ټولنې سره زموږ د مستقيمې اړيکې له لارې، موږ ځينې قضيې پخپله نظارت کوو، يا ښاريان کولی شي په ټولنه کې د مشکوک فعاليتونو په اړه زموږ ډلو ته خبر ورکړي. موږ بيا په خپل وار سره دا معلومات د اړوند امنيتي نهادونو سره شريکوو ترڅو هغوی وکړی شي عمل وکړي. ✦

د انرژۍ اکمالات خوندي کول

هیوادونه باید د پریمانه انرژۍ عرضه کولو او د ځمکې د ژغورلو ترمینځ توازن وساتي

شیخ سالم عبدالله الجابر الصباح د کویټ د بهرنیو چارو وزیر

د کویټ دولت د یوې حیاتي، بډایه سرچینې سیمې زړه کې پروت دی چې د بې ثباتۍ خپله ونډه یې لیدلې ده. پدې ناکراره سیمه کې او ورهاخوا، د کویټ دولت له اوږدې مودې راهیسې د سیمه ییز او نړیوال سیاست او د انرژۍ په ثبات کې خپل رول لوبولی دی.

موږ د بازارونو یوبل سره د وصل او د امنیت جمعي څرنګوالي شاهدان یو. په کریمیا کې څپې په کیمبریج او ماساچوست کې د سونامي لامل کیږي. د شخړو د پایلو څخه هیڅ سیمه خوندي نده. او په خواشینۍ سره، د انرژۍ قیمتونه د جګړې نغارو په وهلو سره پورته ځي.

دقیقآ د همدې دلیل لپاره د جګړې ټمبول او ډیالوګ حیاتي دي. دا بیا په موږ لازمي دي چې ډیالوګ ته نور هم وده ورکړو ترڅو وکړی شو هغه ننګونې راکمې کړو چې موږ ورسره په ګډه مخ یو.

د کویټ دولت به د سوله ییزو لارو د بحرانونو په حل کولو کې د خپل رول لوبولو ته دوام ورکړي.

د جیوپولیټیکي پیښو سربیره، موږ اړ یو چې دوه بنسټیزه عوامل هم ملاحظه کړو کوم چې د انرژي – امنیت لیرې لید پیچلی کوي. لومړی، بالقوه کسات. زموږ ماهرین او ستاسې هغه ورته ارزونې شریکوي، کوم چې هغه څه دي چې د تیلو تولیدونکي هیوادونو لخوا یې جمعي عمل وهڅاو چې خپل ځانونه د کسات لپاره چمتو کړي، او همدارنګه پانګه وال او مصرفي هیوادونه دې ته چمتو شي چې په 2023 کې به بازارونه د څه سره مخ کیږي. دا ډول پریکړې سیاسي ندي؛ دا وجودي دي.

او دوهم، د انرژي د اکمال وراني شوې لړۍ. زموږ ټولو لخوا په دواړه پورته جریان او ښکته جریان کې ستړې پانګوونې ته اړتیا ده. د تیلو زړې او تقاعد شوي تصفیه خونې به یوازې د اقتصادي کټارو نصب کولو ته زموږ وړتیا محدوده کړي چې دواړه تولیدي او مصرفي هیوادونه خوندي کړي.

د انرژي امنیت په مسله کې، موږ نشو کولی د اقلیم لپاره د دې اغیزو او پیچلتیاو ته سرسري کتنه وکړو. زه د یوه مشر خبره رانقل کوم چې له مودې راهیسې د دې خبرې دفاع کوي، عالیجناب د انګلستان پاچا چارلس III: "د اقلیم بدلون د موجودیت خورا ډیر ستر ګواښ پیښیوي تر دې حده پورې چې موږ شاید ځانونه د جنګ په څیر حالت کې ووینو."

پدې اړه باید هیڅ شک موجود نه وي. د اقلیم بدلون د پولو دواړه غاړو بین النسلي ګواښ دی. د پاریس تړون او د ملګرو ملتونو د اقلیم بدلون کنفرانسونو کې مهمې ژمنې شوې وې. پدغو کې تر 2050 پورې زموږ د تیلو او ګازو سیکتورونو کې د کاربن خنثی کولو لپاره د کویټ هدف شامل دی، تر 2060 پورې د کاربن بشپړ خنثی کیدو هدف سره. لکه څنګه چې په قاهره کې د ملګرو ملتونو د اقلیم بدلون کنفرانس کې پدې وروستیو کې تعهد وکړ، موږ به خپلې ژمنې پرځای کړو.

موږ د اقلیم بدلون، په امنیت او نیکمرغۍ ټولګه کې ولیدل. لکه څنګه چې په شاهي سعودي عربستان کې زموږ وروڼو د ډیری کلونو راهیسې تل خبرداری ورکړی دی چې موږ نشو کولی د انرژۍ امنیت او اقتصادي نیکمرغۍ د ملاحظه کولو پرته یوازې اقلیم باندې تمرکز وکړو. دواړه دا عوامل په خورا حساسه توګه په متوازن مقیاس کې پراته دي.

پوښتنه په کلکه پدې ډول شوې ده: آیا موږ نن په تیاره کې کنګل شو یا په راتلونکي کې د لمر لاندې وسوځو؟ کله چې دې معما ته کتنه کیږي، د انرژۍ بازار او د انرژۍ لیږد کمزورۍ باندې باید تاکید وشي، په نړیوال اقتصاد باندې د دې اغیزې او جیوستراتیژیک ګواښونه او په لړ شتمن هیوادونو او خلکو د دې اغیزې.

دا چې د انرژۍ بازارونه د راتلونکي لپاره ځانونه چمتو کوي، دا چې شخړې شدیدې کیږي او نړیوال کسات پراخیږي، دا چې کورنۍ د تودوخې او هوساینې لټون لپاره راټولیږي، راځئ چې متحد شو. زموږ د ملګرتیا له لارې موږ غوړیږو او زموږ د مشارکت له لارې موږ نیکمرغه کیږو. ✦

ښي: د کویټ د الاحمدي د تیلو تصفیه خونه د هیواد ترټولو ستره تصفیه خونه او د سونګ توکو لوی عرضه کونکی دی.
فرانس پریس اژانس/ګیټي انځورونه

د کویټ د بهرنیو چارو وزیر ، شیخ سالم عبدالله الجابر الصباح د 2022 نومبر کې په مصر کې د ملګرو ملتونو د اقلیم غونډه کې وینا کوي.
فرانس پریس اژانس/ګیټي انځورونه

ښوونکی

معاصر ګواښونه هدف ګرځوي

په امن کې د شاهي اردن د ملي دفاع کالج یو منظر. د اردن وسله وال ځواکونه

بريد جنرال اعظم ال روانح، د شاهي اردن ملي دفاع کالج قوماندان، د ښه روزل شوي افسرانو د تولید لپاره نړیوال عامه پوهاوي باندې تاکید کوي

یونیپث کارکونکی

د سیمه ییزو ګواښونو سره د سمون ساتنې لپاره، اردن امنیت او دفاع پورې تړلي ستراتیژیو جوړېلو باندې تمرکز کوي. د اردن وسله وال ځواکونه یو له هغه پوځونو څخه ګڼل کیږي چې پیچلې وړتیاوې یې ترلاسه کړي او مهارت یې راټول کړی دی. د همدې تجربې څخه دي، چې اردن لیواله دی د سیمې د ثبات او خوندیتوب لپاره د خپلو ملګرو او ورونو سره شریک کړي چې د شاهي اردن ملي دفاع کالج (RJNDC) د راتلونکي مشرانو چمتو کولو لپاره د سترې ودانۍ په توګه راپورته شوی دی. یونیپث د برید جنرال اعظم ال روانح، د شاهي اردن ملي دفاع کالج قوماندان سره لیدنه وکړه، چیرې چې هغه د خپلې میلمه پالنې دود سره سم د یونیپث هرکلی وکړ او د کالج د لاسته راوړنو او د دې د ودې لپاره د خپل لیدلوري په اړه وغږیده.

یونیپث: د شاهي اردن د ملي دفاع کالج ماموریت څه دی؟

برید جنرال اعظم: لومړی، زه غواړم د کالج د ریښې په اړه وغږیږم. د اردن وسله وال ځواکونه د اردن دولت یو جز دی، او د یوه محرک ځواک په حیث دا د سیمه ییز امنیت ننګونو د بدلون سره بدلون کوي. د دې دلیل لپاره، کالج د پیل څخه د هاشمي مشرتابه د ستراتیژیک لیرې لید سره تاسیس شوی و. د مشرانو روزنې او تولید ځوک چې وکولی شي د دولت مشري او ملتیا وکړي او د دې ننګونې په ګوته کړي د یوه کالج تاسیس ته الزاماً اړتیا درلودله چې وکولی شي دا چاره ترلاسه کړي. د همدې لپاره موږ د شاهي جګړې کالج تاسیس پیل کړ، چې په اصل کې یې تمرکز ستراتیژیک نظامي پلان جوړولو باندې و. دې تر 2002 پورې دوام وکړ، کله چې د هاشمیت سیاسي او نظامي مشرتابه ستراتیژیک لیدلوري د پرمختللي سطحې په لوري وسله والو ځواکونو کې اوښتون ضروري وګاڼه چې وکړی شي د دولت د ملکي او نظامي نهادونو همغږي او یووالي ته ورسیږي. د دې لومړنۍ موخه په نظامي او ملکي کچه د دولت د مدیریت وړتیا لرونکي مشرانو روزل و او په داسې لاره د دولت د هدفونو او ګټو ترلاسه کول چې وړ بشري سرچینې او مهارتونه وړاندې کړي کوم چې د راپورته کیدونکي متنوع ګواښونو سره مقابلې لپاره په موازي توګه د نظامي تاسیساتو او د

دولت د نورو نهادونو د پرمخ وړلو وړتیا ولري. لدغه ځایه د شاهي اردن د ملي دفاع کالج طرحه مخته لاړه. د هر اړخیزې دفاع لیډلورۍ د تجربو شریکولو موخې ته رسیدو لپاره په دولتي نهادونو کې د مهارت غوښتنه وکړه. د دې سره په کال 2003 کې د ملي دفاع کالج پرانیستل شو. RJNDC د دفاع او جګړې مهال روزنې لپاره ګډ کورسونه پیل کړل. کالج خپلې دې لارې ته دوام ورکړ او د قوماندانانو 22 کنډکونه یې چمتو کړل. د کالج کار د اردن اړخ لپاره د مشرانو چمتو کولو پورې محدود ندی، بلکه د سیمې او نړۍ نورو هیوادونو څخه هم د مشرانو روزنې او چمتو کولو کې دخالت لري.

یونیپث: د جګړې پر مهال ډیری دوديزې ستراتیژۍ بدلې شوي دي. نصاب څنګه د هایبراېډ او پنځم نسل جګړه د پوښښ لاندې راولي؟

برید جنرال اعظم: د دفاع کالج لویو چارو په تړاو د وخت سره ځان ته سمون ورکوي. دا کار لومړی موږ په اروپا او په متحده ایالاتو کې زموږ د ملګرو سره د جاري اړیکو له لارې ترسره کوو. همدارنګه موږ په ځانګړي توګه عملیاتي چاپیریال کې د نوي پرمختګونو سره د برسونو او څیړنې له لارې ځان هم مهاله ساتو. علاوه لدې، موږ د نصاب پراختیا او اپډیټ لپاره یوه کمیټه لرو ترڅو موږ وکړی شو د نورې نړۍ سره ځان هم مهاله وساتو. لدې ځایه زه تاسې ته ډاډ درکوم چې د عملیاتو او مشرتابه روزنې په دستورالعملونو کې د عالي نړیوالو معیارونو سره په مطابقت کې د عصري جګړې مفاهیم او طرحې

"د مشرانو روزنې او تولید څوک چې وکولی شي د دولت مشري او ملتیا وکړي او د دې ننګونې په ګوته کړي د یوه کالج تاسیس ته الزاماً اړتیا درلودله چې وکولی شي دا چاره ترلاسه کړي."

شاملې دي، هغه که هایبراېډ وي یا مجازي جګړه وي یا هم د څلورم او پنځم نسل جګړه وي. د همدې لپاره موږ ډیر لیواله یو چې شا ته پاتې نشو، حتی د یوې شیبې لپاره هم نه، پدې برخه کې زموږ په هیڅ یوه څیړنه کې ځکه چې موږ د سیمې لپاره پدې ډګر کې الګو ګڼل کیږو.

یونیپث: پدې اړه ستاسې فلسفه څه ده چې د ځوانانو ظرفیت لوړ کړئ ترڅو د راتلونکي توغ لرونکي اوسي؟

برید جنرال اعظم: زه داسې نه انګیرم چې زما فلسفه دې زما خپله شخصي فلسفه یې؛ بلکه دا په عموم کې د دولت د فلسفې څخه او د هاشمي مشرتابه له فلسفې څخه اخیستل شوې، کومه چې اساسآ د دولت د ودې لپاره د بشري وړتیاو ارتقا نظر باندې ولاړه وه. د تیرو 20 کلونو په جریان کې، د هاشمي مشرتابه ستراتیژي د ځوان مشرانو چمتو کولو او تولیدولو باندې تمرکز دی څوک چې د وخت شرایطو باندې د پوهیدو او د عصري ټیکنالوژیو سره د مخته تګ وړتیا ولري. دا د سراعلی قوماندان د لارښوونې له مخې ترسره شو او د عالیجناب ولیعهد شهزاده حسین ابن عبدالله، د کار لپاره د لیډلورۍ او د قوي انرژۍ لرونکي ځوان لخوا رهبري شوه. زه پدې باور یم چې په راتلونکي کې پانګوونه په ملکي او نظامي اړخونو دواړو کې په ځوان مشرانو پانګونه ده. دا په شاهي هاشمي اردن کې برلاسی تګلاره ده او RJNDC د دې فلسفې پلي کولو لپاره زموږ له وسیلو څخه یوه دی. موږ ژمن یو دا تګلاره تعقیب کړو او په نظامي او ستراتیژیکو مطالعاتو کې پراختیا باندې تمرکز وکړو، هغه که عصري جنګونو او د هغوی بنو پورې تړاو ولري، د راپورته کیدونکي ګواښونو چاپیریال او هارډویر پورې اړوند وي، یا هم د دولت په اداره کې کارول کیدونکي وسایل. زه په کلکه پدې باور یم چې عصري دولت د تیر وخت وسایلو په واسطه نشي مدیریت کیدی.

یونیپث: ستاسې زده کونکي څوک دي او په وسله والو ځواکونو کې هغوی په کومو بستونو کې دي؟

برید جنرال اعظم: په تیر وخت کې، زموږ زده کونکي تر برید جنرالۍ او لدې پورته رتبو ته رسیدلي دي. د ملکي سیکتور لپاره، د وړتیا سطحې او د تصدیقونو سطحې لپاره واضح شرایط شتون لري چې هغوی یې باید کالج ته راتګ څخه دمخه ولري او همدارنګه د هغوی درجه بندي او په دولتي خدمت کې د هغوی د دندې د رتبې دمخه. له نظامي پلوه، موږ د برید جنرالۍ رتبې سره پیل کاوه، مګر زموږ ځوانانو باندې د پانګونې فلسفې په پام کې نیولو سره، موږ اوس د اردن په وسله والو ځواکونو کې د ډګروالۍ او ډګرمنۍ رتبو لرونکي زده کونکي لرو ترڅو ځوان مشرانو ته روزنه ورکړو چې په راتلونکي کې په عملیاتي او ستراتیژیکي کچه د مشرتابه موقفونو په غاړه اخیستلو وړتیا ولري او موږ وکړی شو د پریکړو کولو او ستراتیژیکو پلانونو جوړولو وړتیا لرونکی نسل جوړ کړو.

یونیپث: د ملي دفاع کالج پراختیا لپاره ستاسې پلانونه څه دي؟

برید جنرال اعظم: زموږ لیډلوری د هغه مشرانو څخه اخیستل شوی چې زما څخه مخکې و او چا چې یو کلک بنسټ ایښی دی په کوم چې موږ کولی شو بنا وکړو. لدې ځایه باید موږ د وخت شرایطو او د نظامي تیوریانو او دولتي ګټو د موجوده ارزونې سره سمون لرونکي ګامونه پورته کړو. دا نهاد د تجربې شتمني لري چې کولی شي وسله والو ځواکونو او حکومتي نهادونو ته وړ مشرتابه وړاندې کړي. زما لیډلوری په دوه اساسي تګلارو ولاړ دی. لومړی د RJNDC سره ورته د نړۍ ټولو لوی پوهنتونونو سره د همکارۍ

"د عملیاتو او مشرتابه روزنې په دستورالعملونو کې د عالي نړیوالو معیارونو سره په مطابقت کې د عصري جګړې مفاهیم او طرحې شاملې دي، هغه که هایبرایډ وي یا مجازي جګړه وي یا هم د څلورم او پنځم نسل جګړه وي."

او ارتباط پلونو جوړولو اړتیا ده ـــــ هغوی چې دفاع، ستراتیژیکې تیوري او د عصري جګړې په دوکتورین کې تخصص لري ـــ د تجربو او لیکچرونو د تبادلې او د سیمینارونو او ګډو مطالعاتو له لارې په سیمه ییزه او په نړیواله سطحو کې د لیږد لپاره. پدې کار سره به موږ په دواړه سطحو کې خورا مهمې پایلې ترلاسه کړو. لومړی، موږ به زموږ د زده کونکو د معنوي فاکولتو پراختیا او مشرانو جوړولو له لارې چې د نړۍ په اړه ډیره پوهه ولري، اردن ته خدمت کوو. دوهم، موږ به د اردن فلسفه او ستراتیژیک لیدلوری نړۍ ته صادر کړو چې موږ کولی شو نړیوال مشارکتونه وهڅوو او جوړ کړو چې د ټولو په ګټه وي. زموږ د لیدلوري دوهمې نیمایی لپاره، موږ باید د ټیکنالوژۍ اساسي او تخنیکي اړخ ته ارتقا ورکړو. دا د کالج پراختیا، د دې پوړې ترلیو افرادو او زده کونکو لپاره خورا مهم دی. په عملي روزنه او ورکشاپونو باندې هم باید ډیر تاکید وشي چې د طرحو اساس کلکوي او موږ ته وړتیا راکوي چې د دولت سره د بحرانونو په ګوته کولو کې مرسته وکړو، په ځانګړي توګه ځکه چې موږ په بحرانونو کې ډوب چاپیریال کې یو.

بريد جنرال اعظم، نن، په دفاع کالج کې د يوه نړيوال کنفرانس مشري کوي. د اردن وسله وال ځواکونه

"ټول مشران باید د سایبر امنیت او د سایبر عملیاتو او د هغوی د شرایطو سره اشنا وي ځکه چې دا د هر هیواد دفاعي سیسټم مهمه برخه ګرځیدلي دي"

یونیپث: آیا تاسې داسې کورسونه لرئ چې د عصري ټیکنالوژیو لکه ډرونونو او د سایبر دفاع په اړه وي؟

برید جنرال اعظم: کله چې موږ د یوه اکاډمیک نهاد په اړه غږیږو چې د راتلونکي مشران چمتو کوي، موږ باید وسایل ولرو چې د اکاډمیک اړخ پراختیا کې ونډه لري. لدې څخه زما مطلب د نهاد د ظرفیتونو او زیربنا پراختیا ده ترڅو ټولې هغه ټیکنالوژۍ ولري چې زده کونکو سره د څیړنې ترسره کولو او اړینو معلوماتو ته په لاسرسي کې مرسته کوي. او هو، ټول مشران باید د سایبر امنیت او د سایبر عملیاتو او د هغوی د شرایطو سره اشنا وي ځکه چې دا د هر هیواد دفاعي سیسټم مهمه برخه ګرځیدلي دي. کله چې موږ د دفاعي وسایلو په اړه غږیږو، سایبر امنیت یې یو له مهمو ستنو څخه دی ځکه چې سایبر بریدونه د معلوماتو امنیت ګواښي او کولی شي د ښاریانو ژوند وګواښي که چیرې شبکې هیک شي. موږ همدارنګه په عملي تمرینونو کې ډرونونه هم کاروو چې د واقعیت ازمېښت وړاندې کوي. دا زده کونکو ته د دې عصري ګواښونو سره د مخ کیدو څرنګوالي باندې پوهیدو په اړه لوی انځور وړاندې کوي. زه پدې باور یم چې موږ باید پدې اړه جدي فکر وکړو چې څنګه پرمختللي تخنیکي سطحې ته اوښتون وکړو چې وکولی شي په بحرانونو برلاسی او د پریکړه کونکو بسیا

د شاهي اردن ملي دفاع کالج کارمندان او فاکولته د اردن وسله وال ځواکونه د اردن وسله وال ځواکونه

او ظرفیت لوړ کړي. زه تاکید کوم چې د دولت هر فرد یا ستراتیژي جوړونکی باید د ټولو عصري ټیکنالوژیو سره اشنا وي او د هغه لارو سره په کومو کې چې تروریستي ډلې او د دولتونو ملتیا لرونکی تروریزم ورځخه ناوړه ګټه پورته کوي.

یونیپث: تاسې د امریکا ملي دفاع پوهنتون او د مینځني ختیځ مطالعاتو لپاره مرکز سره اړیکه لرئ. آیا تاسې په ګاونډي هیوادونو کې او د نړۍ په نورو هیوادونو کې د نظامي اکاډمیو سره اړیکې لرئ؟

برید جنرال اعظم: شاهي اردن په سیمه کې مخینه لرونکی هیواد دی او د ورونه هیوادونو او د نړۍ هیوادونو سره ښې اړیکې لري. موږ د سیمه ییز او نړیوال درناوي ځخه برخمن یو، او دې اړیکو په ټولو سطحو کې د همکارۍ پایله درلودلې ده، پشمول د نظامي او اکاډمیک. که موږ د متحده ایالاتو د ملي دفاع پوهنتون په اړه غږیږو، دا یو مخینه لرونکی نهاد دی چې د نړۍ په سطحه ښه شهرت لري او په ټولو سطحو کې مشران وړاندې کوي. دا د بې ساري پوتانشیل او موجودې راټولې شوې تجربې سربیره دی چې موږ د نړیوالو اکاډمیو سره د اړیکو له لارې یې جوړولو او پراختیا ته لیواله یو. په ورته وخت کې په سیمه کې د خلیج هیوادونو، مصر، سوډان او عراق ځخه زموږ د ورونو سره د همکارۍ له لارې د ورته نهادونو سره موږ د اړیکو یوه شبکه لرو، پشمول د زده کونکو د تبادلې. همدارنګه موږ په سیمه کې ډیری هیوادونو سره په ورته کالجونو جوړولو کې مرسته کړې او زه فکر کوم موږ په لویدیز کې زموږ د ملګرو سره د اړیکو ښه توازن لرو ځکه چې موږ د ډیرو نظامي اکاډمیو سره اړیکې لرو. د اړیکو دا شبکه زموږ د پراختیا ستراتیژۍ یوه مهمه برخه ده. په ورته وخت کې، د دې نهادونو ترمینځ د عامه پوهاوي جوړول د هر چا په ګټه دي.

> "موږ د سیمه ییز او نړیوال درناوي ځخه برخمن یو، او دې اړیکو په ټولو سطحو کې د همکارۍ پایله درلودلې ده، پشمول د اکاډمیک او نظامي."

یونیپث: کوم هیوادونه په کالج کې زده کونکي او پوهاندویان لري؟

برید جنرال اعظم: موږ د متحده ایالاتو، پاکستان، تایوان، آلمان، سعودي عربستان، بحرین، متحده عربي اماراتو، مصر، کویټ، سوډان او لبنان ځخه زده کونکي لرو. د استادانو په اړه به ووایم چې زموږ په فاکولته کې هیڅ بهرني استادان نشته، مګر موږ د میلمنو په حیث زموږ سره د ګډون کولو لپاره استادانو او څیړونکو ته د متحده ایالاتو یا اروپایي اړخ، یا هم ناټو یا عربي هیوادونو ځخه بلنه ورکوو. زموږ ځخه په اردن کې موجود د ملګري او ورور هیوادونو سفیران تل لیدنې کوي. موږ همدارنګه د معتبرو پوهنتونونو لکه هارورډ پوهنتون او جنیوا مرکز سره اړیکې لرو، د ستراتیژیکو مطالعاتو لپاره د هغوی مهارت باندې تکیه کوو، چیرې چې موږ په ستراتیژیک مشرتابه موضوع کې ګډ کلني کورسونه وړاندې کوو. نو روزنه او پراختیا یوازې د اردن مهارت پورې محدوده نده؛ موږ د خپلو ملګرو او ورونو د تجربو ځخه هم د ګټه پورته کولو په لټه کې یو. همدارنګه موږ ځینې متقاعد استادان او افسران لرو چې په خلیج هیوادونو کې په نظامي اکاډمیو کې کار کوي. پدغه سیمه کې ډیری نظامي اکاډمۍ د اردن مهارت سره جوړې شوي، او زموږ د ګوتو نښې لاهم د هغوی لاسته راوړنو کې موجود دي.

یونیپث: د RJNDC سره تړاو د ملي دفاع نورو کالجونو ته ځنګه ګټه رسوي؟

برید جنرال اعظم: د کالج تاریخچه او لیډلورۍ، د جلالتمآب سراعلی قوماندان د مستقیمې لیوالتیا سره یوځای ــ جلالتمآب په منظم ډول د RJNDC ځخه لیدنې کوي او د دې پراختیا او نصاب له نږدې ځاري ــ د دې پراختیا کې مرستې ته ټول دولتي نهادونه لیواله کړي او په سیمه ییزه او نړیواله سطحه یې متمایز کوي، چې د سیمې او نړۍ امنیت او ثبات پورې تړلې حلونو موندلو لپاره دا د فعال او مثبت وړتیا لرونکی شریک ګرځوي. موږ په سیمه کې مقناطیس یو، په ځانګړي توګه کله چې د ستراتیژیک او عملیاتي لیډلوري له اړخه خبره وي. تنوع د مشرتابه روزنې لپاره لازمي ده، او حتی که څه هم موږ د ملي دفاع کالج لرو چې پرمختللي هیوادونو کې د دفاع کالجونو ټولې اجزاوې لري، موږ لاهم د نورو هیوادونو ترڅنګ اروپا، متحده عربي اماراتو او پاکستان ته زده کونکي لیږو. په RJNDC کې موږ داسې استادان هم لرو چې د بیلابیلو نړیوالو اکاډمیو او کالجونو ځخه فارغه شوي دي. دا تنوع د تعالي او پیاوړتیا سرچینه ده. علاوه لدې، زموږ د تجربې ټولګه، د اعتبار لوړه درجه، دوامداره پراختیا، او د اردن معتدل اقلیم او جغرافیه ای طبعیت د لیدونکو په هرکلي کې مرسته کوي، په ځانګړي توګه دا چې د اردن ټولنه زغم لرونکې ده او د میلمنو هرکلی کوي. په تیرو کلونو کې زموږ د کالج ځخه فارغه شوي مشرانو ترڅنګ زموږ او زموږ د ملګرو ترمینځ دوه اړخیز باور ثابته کړې هغوی چې د اردن د انستیټیوټونو او دفاع کالج ځخه فارغ شوي دي د خپلو مشرتابه دندو پرمخ وړلو لپاره لوړ مهارتونه او وړتیاوې لري. موږ مختلف معیارونه لرو. کله چې مشرانو ته روزنه ورکوو موږ زموږ تاریخي پانګه او تجربه او زموږ لوړ اعتبار باندې بنا کوو. دا زموږ پانګه او شهرت دی، او پدې کې د مصلحت هیڅ ځای نشته. ✦

ښځې

د سعودي په هوايي ځواک کې

پیاوړی ګډون لري

مقاله او انځورونه د سعودي د دفاع وزارت د ستراتيژيکو اړيکو عمومي رياست له لوري برابر شوي

دوه کاله وروسته له هغې چې سعودي په خپل هوايي ځواک کې ښځې ادغام کړې، د سعودي د دفاع وزارت د ښځو نړیوالې ورځې په مناسبت یوه تبلیغاتي ویډیو کې ځینې دغه مخکښې ښځې په ګوته کړې.

د 2023 کال د مارچ میاشتې مراسمو، چې عنوان يې "هيله بښونکی اوس/ روښانه راتلونکی" و، وښوده چې دغه وزارت څنګه د ملي عصري کولو پلان، د سعودي 2030 لرليد له مخې د ښځو پیاوړي کول څاري.

د دغې ویډیو په ستورو کې یوه د دفاع وزارت د روغتیایي خدمتونو په برخه کې د معالجوي درملو څانګې مشره، ماها المحيا وه. نوموړې د متحده ایالاتو له هارورډ پوهنتون څخه فارغه او د دغه هېواد د خولې له لارې درملو بورډ لخوا تصدیق شوې ده؛ المحيا لومړنۍ سعودي ډاکټره ده چې دغه درجه ترلاسه کوي، د نوموړې په مرسته په سعودي کې د خولې له لارې درملو او ناروغیو د بورډ پروګرام جوړ شو.

له دفاع وزارت څخه درېيو نورو ښځو هم خپلې کیسې واورولې. سرتېرې احلام الشهري وويل چې له پوځي پوليسو سره په يو ځای کېدو وياړي.

انتصار السبعي – د دغه وزارت له فخور روزنيز پروګرام څخه فارغه شوې- د ستراتيژيکو اړيکو عمومي رياست کې د خپل کار په اړه وايي.

نوف المطيري، په رياض کې د شهزاده سلطان له پوځي طبي ښار څخه، تر فراغت وروسته زده‌کړو بشپړولو او د لومړنۍ ښځينه متخصصې نرسې کېدو په اړه بحث کوي.

دغه وزارت د ګومارنې لپاره د یوه پورټل په پرانيستلو په پوځ کې د ښځو رول پراخ کړی؛ له دې سره ښځې او نارينه يو ځای پوځي دندو ته داخله کولی شي. په دغه پروګرام کې سمندري ځواک، هوايي ځواک، ځمکنی ځواک، هوايي دفاعي ځواک او روغتیايي خدمتونه شاملېږي چې له نړیوالو معیارونو سره سم دي، د وسله‌وال ځواک اړتیاوې پوره کوي او د دغه وزارت موخې ترلاسه کوي.

سرتېرې احلام الشهري چې د پوځي پوليسې افسرې په توګه کار کوي

د دفاع وزارت د روغتیايي خدمتونو په برخه کې، سعودي ښځو دغه مهم او حیاتي سکتور پیاوړی کړی او د دغه شاهي هېواد د عمومي روغتیايي سیستم په وده کې یې مرسته کړې.

په دفاع وزارت کې د ښځو نړیوالې ورځې نمانځنه

د وسله والو ځواکونو د ښځینه کادرونو روزنې مرکز څو کاله وړاندې د خپل کار له پیل راهیسې تر اوسه 885 ښځینه فارغې کړې چې اوس د پوځ په بېلابېلو برخو کې دندې پر مخ بیایي. دغه مرکز 13 کورسونه جوړ کړي چې په دې کې یو د نا کمیسارۍ افسرۍ درجې ابتدایه مدیریت کورس، یو د نا کمیسارۍ افسرۍ درجې عالي مدیریت کورس او د پوځي پولیسو د وړتیاوو کورس شاملېږي.

د ښځو پیاوړي کولو په برخه کې د دفاع وزارت ګډون یوازې تر پوځي ډګرونو پورې محدود نه دی. د بېلګې په توګه؛ فخور پر نا پوځي اداري دندو تمرکز کوي او کاندیدانو ته فرصت برابروي چې د لیسانس او ماسټرۍ درجې ترلاسه کړي. فخور د ښځو د جذب په برخه کې دومره بریالی و چې د روزنیز پروګرام د لومړنیو فارغانو 66 سلنه برخه یې جوړوله.

د دفاع وزارت د روغتیايي خدمتونو په برخه کې، سعودي ښځو دغه مهم او حیاتي سکتور پیاوړی کړی او د دغه شاهي هېواد د عمومي روغتیايي سیستم په وده کې یې مرسته کړې. دوی په نړیواله کچه په دغه سکتور کې غوره مقامونه اخیستي؛ د دفاع وزارت هغو کارکوونکو ته چې په یمن کې یې په برخلیک ټاکونکي توپان او د هیلو راژوندي کولو عملیاتو کې مرسته کړې وه، ګڼ شمېر مډالونه ورکړل شوي. ✦

ډاکټر ماها المحیا، دفاع وزارت د روغتیايي خدمتونو په برخه کې د معالجوي درملو څانګې مشره

انتصار السبعي، د ستراتیژیکو اړیکو عمومي ریاست له فخور روزنیز پروګرام څخه فارغه شوې

د یونیپث انځور

د جلمود 3 نظامي تمرین

د بحرین او د متحده عربي اماراتو د تروریزم سره مبارزې ځواکونه نندارې ته وړاندې کوي

یونیپث کارکونکی

د تروریزم سره مبارزه د استخباراتو دقیق کار او د امنیتي خدمتونو او ملکري هیوادونو ترمینځ په وخت د معلوماتو تبادلې باندې تکیه لري. دا چې تروریستي ډلې د ځایی خلکو په مینځ کې پټیږي او ملکي خلک د انساني ډال په توګه کاروي، هیوادونه باید د خپلو ښاریانو د ژوند خوندي کولو، د عامه ملکیت ساتنې او د تروریستي ډلو د پلانونو د پلي کیدو مخنیوي لپاره د چټک غبرګون هڅو او د امنیتي خدمتونو ترمینځ لوړې همغږۍ باندې تاکید وکړي. د همدې دلایلو لپاره و چې جلمود 3 – د بحرین – اماراتو د تروریزم سره د مبارزې ګډ تمرین – په نومبر 2022 کې وشو.

د تمرین اخرنی پړاو د وسله والو ځواکونو سر اعلی قوماندان جلالتمآب پاچا حماد بن عیسی الخلیفه او د متحده عربي اماراتو مشر او سر اعلی قوماندان جلالتمآب شیخ محمد بن زیاد النهیان په شتون کې بشپړ شو. د لسیزو راهیسې جوړې شوي نږدې همکارۍ په لړ کې، د بحرین د شاهي ګارد او د بحرین د دفاعي ځواک (BDF) څخه لوړ شمیر نورو واحدونو، د کورنیو چارو وزارت او د استخباراتو ملي اداري قطعو د متحده عربي اماراتو وسله والو ځواکونو د غړو سره یوځای په تمرین کې ګډون وکړ.

د بحرین او د متحده عربي اماراتو په موخو کې په ستراتیژیکه سطح په وخت ارتباط ټینګول، د هغه تروریستي فعالیتونو پورې اړوند د استخباراتي راپورونو سمدلاسي تبادله کول چې د سیمې هیوادونو امنیت ګواښي، تروریستي ګواښونو ته چټک غبرګون او د عملیاتو چاپیریال کې همغږي شامل و.

بحرین د چټک غبرګون وختونو او د کورنیو چارو وزارت، BDF او د نورو دولتي نهادونو ترمینځ د عملیاتي همغږۍ رامینځته کولو او د یوې یوستوې قوماندې سره د متحدې ساحوي قوماندې لاندې د ټولو ګډون کونکي امنیتي ځواکونو او د بیړنی ټیمونو راوړلو باندې هم تمرکز درلود.

متحده عربي اماراتو په انعطافیت تاکید وکړ او په چټکۍ سره یې د هوا له لارې د تروریزم سره مبارزې ځانګړې قطعې او د هغوی تجهیزات ولیږدول، او د هیواد د پولو څخه دباندې ماموریت کې یې ګډون وکړ. نظامي څارونکو د بحریني ورونو ترڅنګ د عملیاتو تیاتر ته د اماراتیانو مدغم تاکتیکي ځواک ګومارلو کې په چټکۍ عمل کول وستایل.

سرتیرو د بحرین او متحده عربي اماراتو ترمینځ نظامي تمرین پرمهال بریفینګ ترلاسه کړ. د بحرین دفاع وزارت

د خپلو موخو ترمینځ، جلمود 3 د یو شمیر ادارو لپاره د تمرینونو له لارې نظامي همکاري وهڅوله او وړتیاوې او همدارنګه د ستراتیژیکو، عملیاتي او د تاکتیکي ارتباطاتو سیستمونه یې وازمول. دې د تروریزم سره مبارزې عملیاتو مدیریت کولو پورې اړوند لوژستیک کې ځواکونه وروزل او په مسلکي ډول یوځای کار کولو لپاره د خپلې وړتیا ډاډمن کولو لپاره د ځانګړې قطعو فعالیت یې معیاري کړ. دې همدارنګه دوارو اړخونو ته موجودو وړتیاو او مهارت څخه

د اعظمي ګټې ترلاسه کول هم غوښتل او د لانورې امنيتي همکارۍ لپاره يې بنسټ جوړ کړ.

د دې اړيکې جوړولو په ګټه، شاهي بحرين کې د ملي امنيت مشاور او د شاهي ګارد قوماندان جلالتمآب ډګر جنرال شيخ ناصر بن حماد الخليفه، او د متحده عربي اماراتو د وسله وال ځواکونو مرستيال درستيز د متحده عربي اماراتو د وسله والو ځواکونو (له دغه وخت راهيسې يې لوی درستيز ته ترفيع کړی) انجينير عيسی سيف بن ابلان المزروعي، د تروريزم سره د مبارزې عملياتو لپاره د همکارۍ تفاهم ليک لاسليک کړ.

په تمرين کې ګډون کونکو خپلې دندې د لوړ محاربوي مهارت او په ډګر کې د فعاليت سره مخته وړورې چې په رياليستيک او واقعيی سناريوګانو کې يې چمتو والی او د کار کولو وړتيا منعکس کړه کومې چې د سيمې شرايطو، خطرونو او ننګونو د تحليل له مخې جوړې شوې وې.

د خپلو موخو په ترلاسه کولو کې د تمرين بريا په هر پړاو کې په توجه او دقت سره د پلان جوړولو او د چمتووالي پايله وه. ستره کميته چې دا تمرين يې طرحه کړی و او د دې چمتووالي څارنه يې کوله د عالي بسيا او مهارت ډاډمن کولو لپاره يې ډيرې ناستې کړې.

د تمرين مرکزي روزنيزه سناريو يوه ثبات لرونکي هيواد ته د ورپيښ خطر انګيرنه باندې ولاړه وه چې روزل شوي تروريستان نفوذ کوي او د ملکيانو او حکومتي نهادونو د ستر ممکن شمير مرګ ژوبلې په لټه کې وي، او همدارنګه په ټولنه کې او په سيمه کې په نورو هيوادونو کې د ويرې خپرولو لپاره د ټولنيزو رسنيو له لارې غوارې خبرونه جعل کړي.

سناريو د بحرين د امنيتي خدمتونو سره پرانيستل کيږي چې د داسې يوه اجنټ ليدنه څارې څوک چې د تروريستي ډلو د ګومارلو په واسطه په سيمه کې د ناوړه فعاليتونو ملاتړ کونکي هيواد په استازيتوب کار کوي. امنيتي ځواکونه د اجنټ او په هيواد کې دننه د قانون لخوا د تعقيب لاندې کورنۍ تروريستي ډلې د يوه غيري ترمينځ پټې ناستې څخه خبريږي. د خپل دام غوړولو لپاره، امنيتي خدمت بهرنی اجنټ پريږدي چې ووځي او په تروريست ګروپ کې د شکونو راپورته کولو پرته د ځايی تروريست نيولو لپاره ورځنی ترافيک تمځای کاروي.

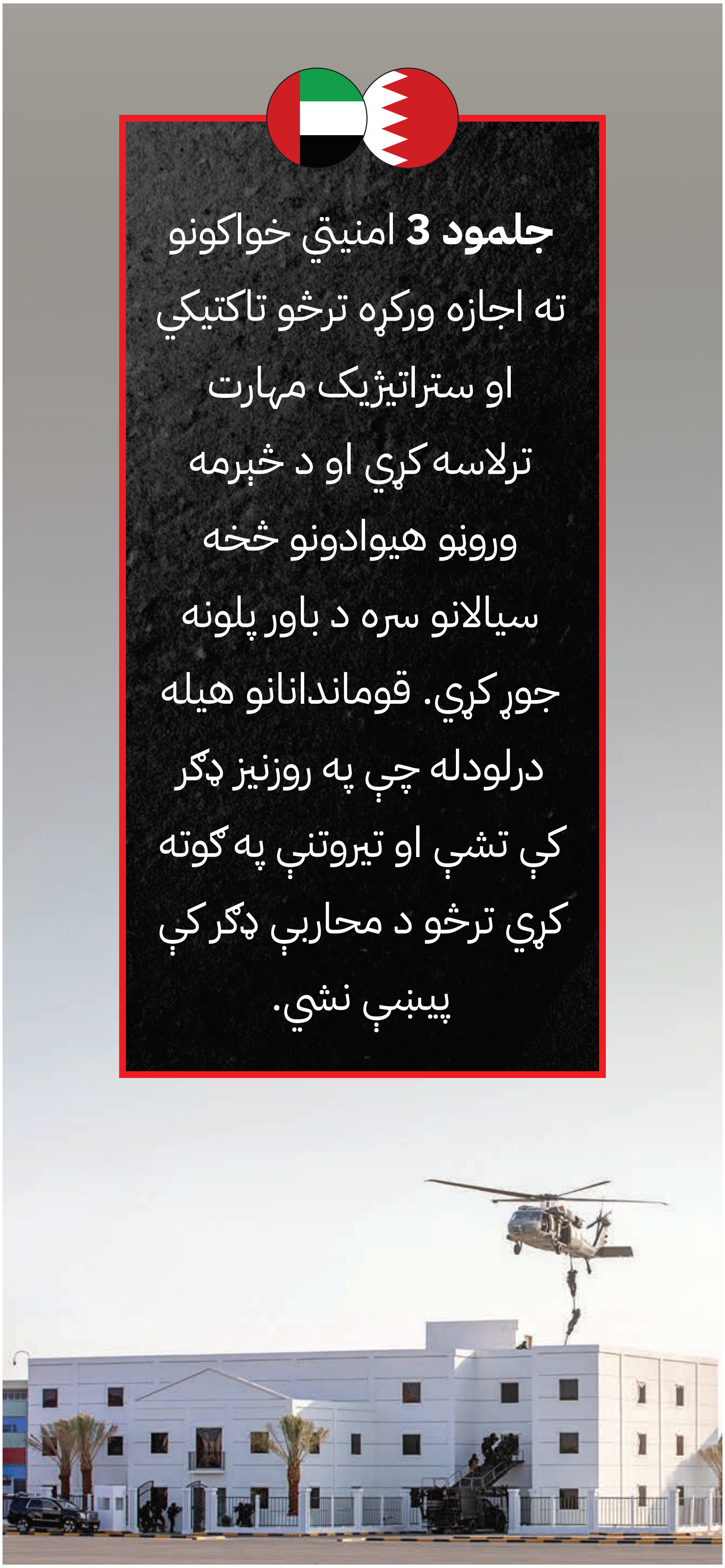

جلمود 3 امنيتي خواکونو ته اجازه ورکړه ترڅو تاکتيکي او ستراتيژيک مهارت ترلاسه کړي او د ښېرمه ورونو هيوادونو څخه سيالانو سره د باور پلونه جوړ کړي. قوماندانانو هيله درلودله چې په روزنيز ډګر کې تشې او تيروتنې په ګوته کړي ترڅو د محاربې ډګر کې پيښې نشي.

د تروريزم سره د مبارزې ګډ ځواکونه د جلمود 3 روزنيز بريد پرمهال په يوه ودانۍ يرغل کوي. د بحرين دفاع وزارت

بحريني او اماراتي قوماندانان د تروريزم سره مبارزې اړوند همکارۍ په اړه د تفاهم ليک لاسليک کړي. د بحرين دفاع وزارت

بحريني او اماراتي قوماندانان په جلمود 3 کې ګډون کونکي ځواکونه ارزوي.
د بحرين دفاع وزارت

يوه پلټنه په بحرين کې د متحده عربي اماراتو د ګټو پروړاندې تروريستي پلان بربنډوي، او استخباراتي خدمتونه په چټکۍ سره حرکت کوي. دا چې تروريستي عمليات واردمخه په لاره کې و، متحده عربي اماراتو د C-17 ترانسپورټي الوتکې په واسطه بحرين ته د تروريزم سره مبارزې ځواکونه وګومارل. سرتيرې، د چورلکو او د زره وسايطو سره يوځای د بحرين نظامي بيس ته راغلل.

تروريستي ډلې پلان درلود يوه ډيپلوماټيک پوسټ، يوه ښوونځي، او څېرمه اپارتمانونو باندې بريد وکړي ترڅو د ښاريانو ترمينځ ويره خپره کړي او امنيتي خدمتونه لاره ورکې کړي. مګر د بحرين د کورنيو چارو وزارت د لومړي غبرګون ټيم چټک راتګ د هغوی مخه نيسي. پوليس کشف کوي چې تروريستانو وروسته له هغې چې پلان يې شنډ شو خلک يې يرغمل ونيول. د کورنيو چارو وزارت د تروريزم سره د مبارزې واحد صحنې ته داخليږي. د وضعيت جدي توب او د تروريستي ډلې د ارادو په اړه موجودو معلوماتو په پام کې نيولو سره، د بحرين ملي امنيت شورا په ډګر کې د عملياتو د قوماندې دنده د شاهي ګارد ځانګړي ځواک ته سپاري. ساحوي قوماندانۍ، د BDF مختلفو واحدونو، د داخلي چارو وزارت او د يرغمل افرادو مذاکراتي ټيم څخه د مرستې لپاره غوښتنه کوي ترڅو د توقيف شويو افرادو آزادي ډاډمنه کړي.

د ارتباط پرمختللې ټيکنالوژۍ سره مجهز او د ډيشبورډ کنټرول سيستم له لارې نظارت کونکي، د ماموريت قوماندان د ګډون کونکي ټيمونو مشرانو سره وکتل. د دقت او سرعت ننداړې په وړاندې کولو سره، د ملکي يرغمل شويو افرادو ليږدونکې بس باندې يرغل کيږي، په حياتي هدفونو د بريد لپاره چمتو شوې چاودېدونکې کښتۍ ويشتل کيږي، او د متحده عربي اماراتو د تروريزم سره مبارزې ځواکونه ناڅاپي د تروريستانو په نيولو سره د هغوی لخوا نيول شوې ودانۍ قبضه کوي.

د روزنې په صحنه کې په ساحوي روغتون کې د ټپي افرادو درملنه کول شامل و چې د متحده عربي اماراتو څخه راغلي مخکښ جراحي ټيم سربيره د بحرين ډاکټران او رنځورپالان پکې ګومارل شوي. طبي پرسونل تخصصي روغتونونو ته د ناروغانو د ليږدولو څخه مخکې حساسه ټپي شوي افرادو درملنه کوي، وينې بهيدل دروي او د وينې تزريق کوي. په ساحه کې ډاکټرانو په روغتون کې په ټمه خپلو همکارانو ته د ناروغانو طبي چارټونه ليږي ترڅو درملنه د اخلال پرته مخته ولاړه شي.

د تمرين پلان کونکو په عملياتو کې ټپي شوي تروريستانو ته د لومړنۍ مرستې په وړاندې کولو سره د بشري حقونو رول باندې تاکيد وکړ. د عامه څارنوالۍ دفتر شواهد راټول کړل او ساحوي پلټنې يې وکړې. د بيلابيلو تخصصونو لرونکي له 26 ډيرو نړيوالو مشاهده کونکو، پشمول د بحرين، متحده عربي اماراتو، متحده ايالاتو، انګلستان او استراليا څخه د نظامي، امنيتي او بشري حقونو فعالينو د بندي تروريستانو سره د امنيتي ځواکونو د چلند ارزونه وکړه ترڅو د نړيوالو بشري حقونو تړونونو سره په مطابقت کې وي.

جلمود 3 امنيتي ځواکونو ته اجازه ورکړه ترڅو تاکتيکي او ستراتيژيک مهارت ترلاسه کړي او د څېرمه ورونو هيوادونو څخه سيالانو سره د باور پلونه جوړ کړي. قوماندانانو هيله درلوده چې په روزنيز ډګر کې تشې او تيروتنې په ګوته کړي ترڅو د محاربې ډګر کې پيښې نشي. ✦

سعودي عرب د یمن ماشومان سرتېري بیا پر پښو دروي

د ستراتېژیکو اړیکو عمومي ریاست، د سعودي د دفاع وزارت

اسلامي اصولو او د ماشومانو د حقونو نړیوال کنوانسیون ته په ژمنتیا، په یمن کې د مشروعیت د ملاتړ ایتلاف (CSLY) هغه یمني ماشومان بیا پر پښو دروي چې د حوثي باغیانو لخوا ګومارل شوي وو.

کله چې دغه ماشومان سرتېري په سعودي عرب کې له رواني او فزیکي اړخه بېرته په بشپړه توګه پر خپلو پښو ودرول شي او لومړني حالت ته راشي؛ CSLY د خپل ماشومانو د خوندیتوب واحد له لارې له نړیوالو سازمانونو سره همغږي کوي چې دوی بېرته په یمن کې له خپلو کورنیو سره یو ځای کړي. ماشومان په هغه مرکز کې چې د همدغې موخې لپاره جوړ شوی، د بیا پر پښو درولو پروګرام له لارې رواني او فزیکي پاملرنه ترلاسه کوي.

دغه جدول (ښي لوري ته) هغه 147 ماشوم سرتېري ښیي چې حوثیانو ګومارلي وو خو په سعودي عرب کې بیا روزل شوي او د پینځو کلونو په موده کې بېرته یمن ته استول شوي.

CSLY په 2020 کې د ماشومانو د خوندیتوب لپاره یو ځانګړی واحد جوړ کړ او د ماشومانو او وسلهوالې شخړې لپاره د ملګرو ملتونو د سرمنشي له ځانګړي استازي سره یې د پوهاوي یو یادښت لاسلیک کړ.

د 2022 په اګسټ کې، د CSLY د ماشومانو د خوندیتوب واحد د سعودي د سرې میاشتې له ادارې سره په همکارۍ د شخړو پر مهال د ماشومانو خوندیتوب په اړه په ریاض کې یو درې ورځنی سمپوزیم جوړ کړ.

په یاد سمپوزیم کې پر دغو موضوعاتو بحث وشو: په اسلام او نړیوالو بشردوستانه قوانینو او بشري حقونو قوانینو کې د ماشومانو حقونه؛ د ملګرو ملتونو د ماشومانو منشور عمومي اصول؛ د پوځي عملیاتو پر مهال د ماشومانو د ټپي کېدو د مخنیوي لارې چارې؛ د نیولو او څېړنو پر مهال د ماشومانو د حقونو خوندیتوب؛ په وسلهوالو شخړو کې د زیانمنو ماشومانو د بیا ادغام لپاره هڅې؛ د توقیف پر مهال د ماشومانو حقونه؛ د وسلهوالو شخړو پر مهال د ماشومانو لپاره د کورنۍ اړیکو بیا جوړولو ستراتیژۍ؛ د ماشومانو د حقونو د ارزښت په اړه پوهاوی او په یوه له ملاتړ ډک چاپېریال کې د ماشومانو د لویولو او روزلو اړتیا.

سره له دې، په یمن کې د رواني جګړې له اغېز څخه د یمني ماشومانو د خوندیتوب لپاره د سعودي یو اړخیزه هڅې، د حوثیانو له همکارۍ پرته بسنه نه کوي.

تر دې وروستیو، حوثیانو هغه تړون ته درناوی نه دی کړی چې د 2022 کال په اپرېل کې یې په جګړه کې د ماشومانو د نه ګمارلو په اړه له ملګرو ملتونو سره کړی و.

حوثیانو له ښوونځیو او نورو ښوونیزو مرکزونو څخه د خپلې روزنې لپاره ګټه اخیستې او هلته د تاوتریخوالي او خپلې افراطي ایډیالوژۍ د ترویج لپاره ویناوې کوي. حوثیانو د ملګرو ملتونو په منځګړیتوب د اوربند پر مهال خپل سرتېري ګومارل او د خپلو ځواکونو زیاتولو د یوې برخې په توګه یې د جګړې لومړۍ کرښې ته ماشومان استول. ✦ سرچینې: الایام جریده، الجزیره

ډله	د ماشومانو شمېر	د بېرته راستنېدو نېټه
1	52	06/06/2016
2	27	01/23/2018
3	1	05/19/2018
4	7	08/11/2018
5	15	11/27/2018
6	9	01/19/2019
7	2	05/17/2019
8	7	04/09/2019
9	12	02/11/2019
10	13	08/12/2019
11	1	01/11/2021
12	1	05/24/2021

د بېرته راستنېدو پروسه کې ښکېل اړخونه

- په یمن کې د مشروعیت د ملاتړ ایتلاف (CSLY)
- د یمن مشروع حکومت
- د سعودي د سرې میاشتې اداره
- د بشري حقونو د څار سازمان استازی
- د سور صلیب نړیواله کمېټه
- د CSLY د ماشومانو د خوندیتوب واحد

یوه یمني هلک په 2017 کال کې په صنعا کې د حوثیانو د نوو ګومارل شوو سرتېرو په یوه غونډه کې کلاشینکوف بریدګر ټوپک نیولی. ای ایف پي/ګیټي انځورونه

په یمن کې د بې ثباتۍ سره مبارزه

د ایران ناسم چلند په سیمه کې د سولې پرورانډې خنډ دی

د یمن جمهوریت د معلوماتو، کلتور او سیاحت وزیر معمر ال ایریاني

د 2023 جولای په 5، د متحده ایالاتو مرکزي قوماندانۍ راپور ورکړ چې د هورمز تنګي ته څیرمه د بهاماس او مارشال ټاپوګانو بیرغ لرونکي تیلو ټانکرونو د نیولو ایرانۍ هڅه یې شنډه کړې ده. یوه ورځ وروسته، د متحده ایالاتو 5ام فلیټ اعلان وکړ چې د اسلامي انقلاب ساتونکو سمندري قل اردو (IRGC-N) عرب خلیج ته څیرمه په نړیوالو اوبو کې یوه تجارتي کښتۍ نیولې ده او د متحده ایالاتو سمندري ځواک یې په ځواب کې کښتۍ ګومارلې دي.

په نړیوالو اوبو کې د IRGC-N لخوا دا پیښې لومړۍ نه دي. د 2021 راهیسې، ایران 20 تجارتي کښتۍ هدف ګرځولې د هغه بیلګې په دوام کې چې ایران او د هغه نیابتي ډلو د 1979 انقلاب راهیسې چې اسلامي جمهوریت یې رامینځته کړ، ترسره کړې.

دا شخړه د مارچ 1 نیټې د اعلان څخه میاشتې وروسته مخته راغله چې سعودي او ایراني اړخونو موافقت کړی دی د اوه کلونو څنډ وروسته په دوه میاشتو کې ډیپلوماتیکې اړیکې بیرته پرځای کوي. دا ټرون د شاهي سعودي عربستان مشرتابه لخوا شوي بې ساري هڅو برخه وه ترڅو بحرانونه حل کړي، تشې ورغوي، د سیمې د هیوادونو ترمینځ پرتې ستونزې حل کړي، د عرب هیوادونو چارو کې مداخلت مخه ونیسي، او د مداخلت نه کولو اصل پرښسټ سالم اړیکې جوړې کړي، ملي حاکمیت په پام کې ونیول شي او شریکې ګټې تعقیب شي.

دې شیبې ایراني رژیم لپاره فرصت وړاندې کړ چې خپل ناسم چلند ته بیاکتنه وکړي، د ملګرو ملتونو منشور او نړیوالو قوانینو او تړونونو اصولو ته درناوی وکړي، او د ملیشه سپانسر کولو او د تخریبي پالیسیو پلې کولو لپاره د هغوی د کارولو څخه ډډه وکړي.

په هرصورت، د تړون لاسلیک کولو وروسته د ایران په چلند کې کوم بدلون رانغی. دې د هغه ملیشه ملاتړ کولو ته دوام ورکړ چې ګډوډي او تروریزم خپروي او نړیوالې ګټې ګواښي. د تهران کړنې نه یوازې سیمې ته دایمي خطر دی، بلکه نړیوالې ټولنې ته هم دی، ځکه چې دا د زور او ځواک له لارې د سیمې سیاسي، کلتوري او ایدولوژیکي توازن د بدلولو لټه کوي.

ایران د خپلې انقلابي الګو صادرولو ته ژمن دی. هغه دا کار په یمن کې د حوثیانو په څېر ملیشه ملاتړ کولو له لارې خپلې جغرافیه ای او کلتوري اغیزې پراخولو سره کوي ترڅو په داخل کې او بهر ځواک تثبیت کړي.

اسلامي جمهوریت چې دې ته وفاداره ملیشه باندې خورا ډیر مصرف کوي او د هغوی ناوړه فعالیتونه تمویلوي، هغوی ته پیسې، وسلې او محاربوي روزنه ورکوي. تهران د حوثیانو پشمول ملیشه د عام ایراني اتباع نسبت، څوک چې د دوی ایدیولوژۍ باندې باور نلري، ځانته ډیر نږدې ګڼي.

خطر دلته پروت دی: ایران د سیمې دولتونو د ثبات او خپلواکۍ له مینځه وړلو ته کار کوي پداسې حال کې چې خپله ملیشه ځواکمنه کوي، حتی که دا کار د هغه ورانۍ او تخریب دبره وي چې د دې له امله رامینځته شوی. دا چاره په یمن کې ډیره ښکاره ده، چیرې چې یوې خونړۍ جګړې د نړۍ یو له ترټولو ناوړه بشري ناورین لانور شدید کړی دی.

د کښتیو او بار تګ راتګ ستراتیژیک چینل باب المندیب لاهم د حوثي یرغل سره مخ دی.

فرانس پریس اژانس/ګیټي انځورونه

حوثیان په 2022 سپتمبر کې پرېډ کوي، د یرغل ننداره چې د اوربند او په یمن کې د سولې رامینځته کولو لپاره د ملګرو ملتونو هڅې یې له پامه وغورځولې. فرانس پریس اژانس/ګیټي انځورونه

د یمن ساحل ګارد غړي په عرب خلیج کې په کښتیو کې د لیدنې، بورډ، تلاشۍ او ضبط روزنه کې ښکیل دي. د هغوی شا ته USS لیویز B پولر دی، د کوم څخه چې هغوی ښکته شو.

بریدمل. بریان کلی/د متحده ایالاتو اردو

په یمن کې، خلک لاهم د ایراني رژیم د پالیسۍ قیمت تادیه کوي. د دې د پراختیا غوښتونکي هیلو او د یمن په داخلي چارو کې ښکاره مداخلت په 2014 کې د دولت پرېواندې د حوثي ملیشې کودتا سره اوج ته ورسید، چې د ایران په ملاتړ، تمویل او پلان ترسره شوه.

ایران حوثیانو ته د وسلو او نشه یېزو توکو په دوامداره قاچاق کې د ملګرو ملتونو د امنیت شورا د 2216 پریکړه لیک څخه په سرغړونې ستر رول لوبولو ته دوام ورکوي، د سعودي عربستان او نړیوالې ټولنې په مشرۍ د جګړې ختمولو او د ملګرو ملتونو په ملاتړ اوربند پرځای کولو لپاره د ګاونډي هیوادونو نوښتونه او هڅې مختل کوي، او د جګړې پای ته رسولو او هراړخیزه، عادلانه او پایښت لرونکې سولې هڅو په مخ کې د خنډ په توګه ولاړ دی. علاوه لدې، ایران درونو ځاني، اقتصادي او بشري زیانونه له پامه غورځوي چې یمنیان یې د کودتا له امله پیل شوې جګړه کې تجربه کوي.

په 2003 کې د وسله والې ملیشې په حیث د حوثیانو راپیدا کیدو راهیسې د ایران اغیزې څخه د یمن تجربه د هغه تخریب او زیان قوي ثبوت دی چې په سیمه کې د ایران د څلورو لسیزو راهیسې د پراخوالي غوښتنې او هژمونیک هیلو په واسطه رامینځته شوی.

هرچا چې د حوثیانو لاسته د یمن پلازمینې صنعا د لویدو څخه مخکې نوموړی ښار لیدلی وي او هغه د نن ورځې ښار سره پرتله کړي د "ایراني انقلاب صادرولو" معنی باندې به پوهه شي. نن ورځ پلازمینه کې ایراني مشرانو ته د درناوي بیلبورډونه ننداري ته وړاندې شوي دي.

علاوه لدې، پداسې حال کې چې د یمن – امریکایی ژبې انستیټیوټ د ترلو لپاره چمتو والی نیول کیږي، کوم چې د انګلیسي ژبې په ښوونه کې تخصص لري، په پوهنتونونو او انستیټیوټونو باندې فشار راوړل کیږي چې د فارسي ژبې په ښوونه کې تخصص ولري. حوثیانو همدارنګه د ایران په احترام د هیواد پالنې پیښو لمانځنې هم لغوه کړي دي.

د دې په پام کې نیولو سره، د ملګرو ملتونو د امنیت شورا دایمي غړو په مشرۍ نړیواله ټولنه باید اجازه ورنکړي د ایراني رژیم دا ناوړه چلند له پامه وغورځول شي. علاوه لدې، د یمن ساحلي ګارد د یمن اوبو خوندي کولو او یمن ته خیرمه د نړیوالو اوبو خوندیتابه په موخه د څو هیوادونو سمندري ماموریتونو سره یوځای کیدو لپاره د خپل ظرفیت په ښه کولو کې ملاتړ ته اړتیا لري.

د نړیوالې ټولنې لپاره همدا وخت دی چې د نړیوالې سولې او امنیت ساتلو لپاره پریکنده حرکت وکړي. دا باید د تهران او د هغوی د ملیشه – چې ترټولو مهم یې حوثیان دي – لخوا پیښ شوي ګواښ سره مقابله کې ترسره شي – او سیستماتیکه بې ثباتي چې دا یې هڅوي، د کوم لپاره چې د سیمې هیوادونه او خلک درونو قیمت تادیه کوي. ✦

دولت ته خدمت

برید جنرال اعظم الروانح د نظامي استخباراتو د مشر په حیث ترلاسه کړي تجربې سره د شاهي اردن ملي دفاع کالج چلوي

یونیپث کارکونکی

د هیوادنۍ مینې په پار د سرتیري توب او فداکارۍ مینې څخه په ډکه کورنۍ کې زیږیدلی، د برید جنرال اعظم ارشاد الروانح ته نظامي شخصیت د خپل پلار څخه په میراث پاتې دی، یو سرتیری چې د خپل هیواد د خپلواکۍ څخه دفاع جګړه کې وژل شوی. برید جنرال الروانح، په هاشمي شاهي اردن کې د شاهي اردن ملي دفاع کالج قوماندان د نظامي کلتور سره په تړلې ښوونځیو کې خپل لومړنی تعلیم کړی دی، چیرې چې زده کونکي د وسله والو ځواکونو دروند او هیواد پالونکي اصولو کې زده کړه کوي. د تاریخ، سیاست او ادبیاتو دې عالي پوهې سره، هغه په رسمي او ټولنیزو غونډو کې نامتو حضور لري او په هره غونډه کې چې هغه پکې برخه واخلي ځانګړی خوند وراضافه کوي.

هغه د اردن په وسله والو ځواکونو کې په ډېرې حساس بستونو کې کار کړی دی، لدغې لارې یې د پام وړ تجربه ترلاسه کړې او دا بریاوې یې وروسته نورو بستونو ته لیږدولي دي. الروانح دا د خپل نظامي ژوند د بریا یو له مهمو مواردو څخه ګڼي.

هغه وویل، "زه ډیر نیکمرغه یم چې په بیلابیلړ بستونو کې مې خدمت کړی دی ترڅو د عملیاتي، تاکتیکي او ستراتیژیک لیدلوري څخه د نظامي وړتیاو سره هم مهاله اوسم. په ورته وخت کې، ما د زده کړو له لارې او په نړیواله او سیمه ییزه سطحه ډیر شمیر ورکشاپونو، سیمینارونو او کنفراسونو کې د ګډون کولو له لارې اکاډمیکې وړتیاوې ترلاسه کړي دي. زه دې ته لیواله وم چې د ورځني کارونو او عملیاتو مدیریت کولو ته زما ساحوي او اکاډمیکه تجربه ولیږدوم. د مشرتابه هنر دا دی چې بریالۍ تجربې د ظرفیتونو ښه کولو لپاره وکارول شي."

هغه د شاهي اردن په ملي دفاع کالج کې داخله وکړه، چیرې چې د هغه مشرتابه مهارتونو ته د اردن ټولنې پارامترونو او د اردن د وسله والو ځواکونو کلتور په واسطه بڼه ورکړل شوه. د فراغت وروسته، هغه هیڅکله د نظامي علم پوهې ترلاسه کولو څخه په شا نشو: هغه د متحده ایالاتو اردو ستاف کالج کې د عالي زده کړو سربیره د مالیزیا څخه د ستراتیژیکي دفاع په زده کړو کې د ماسترۍ سند لري، او مشران هڅوي چې هیڅکله زده کړه ونه دروي.

الروانح وویل، "مشر باید د تخصصي ادبیاتو لوستلو او نظامي او امنیتي کنفرانسونو او سیمینارونو کې د ګډون کولو په واسطه نظامي کلتور او علم تعقیب کړي". "پدې دریځونو کې د تجربو او بریاو تبادله ټولو ګډون کونکو لپاره ګټوره ده. په بیلابیلو اکاډمیو او پوهنتونونو کې د نظامي علم زده کړه هم د دې لامل کیږي چې یو مشر څو اړخیزه فکر وکړي. یو مشر باید د ملګري او غیر ملګري هیوادونو دفاعي ستراتیژۍ مطالعه کړي."

هغه د خپل مسلکي ژوند ډیره برخه د اردو استخباراتو ریاست کې تیره کړې ده، چیرې چې هغه په 1989 کې د دوهم بریدمن په حیث د فراغت وروسته کار کړی دی. هغه د نظامي استخباراتو ریاست ته ارتقا وکړه، چیرې چې هغه د مسلکي توب لوړې درجې سره د سختې دورې په جریان کې ستره بریا ترلاسه کړه – د مشرتابه او د بحران مدیریت لپاره د هغه د ځیرکتیا یوه نښه.

"ما د استخباراتو ریاست مدیریت په خورا حساس او پریکنده وخت کې په غاړه واخیست چې د داخلي او بهرنۍ جنجالونو، ننګونو، او ګواښونو څخه ډک و، د کووید-19 وبا د راپیدا کیدو سربیره، په کوم کې چې د اردن وسله والو ځواکونو

ستر مسؤلیت په غاړه درلود. تروریستي سازمانونه د هیواد شمال او ختیځ پولو ترڅنګ د حرکت په حال کې و، چې د هیواد پولو ته د ننوتلو څخه مخکې د دې ګروپونو د تخریب او له مینځه وړلو کې د استخباراتو رول یوه مهمه موضوع ده."

"موږ وکولی شو په بریالیتوب سره د سخت استخباراتي کار او د نورو دولتي نهادونو او ملګري هیوادونو سره د استخباراتي معلوماتو شریکولو له لارې زموږ د پولو په اوږدو کې پټ تروریستي ډلو ګواښ دفع کړو. موږ همدارنګه لیواله و چې خپل ظرفیتونه لوړ کړو او د پولو کنټرول او د تروریستانو د فعالیتونو په نظارت کولو کې عصري ټیکنالوژي وکاروو، هغه که د ټولنیزو رسنیو پاڼو کې وي یا هم د ټرانسپورټ د لیکو له لارې."

الروانح خپل د قوماندې استدلال د هاشمي مشرتابه فلسفې باندې درولی دی، کوم چې په انساني توګه او په داسې لاره چې د نظامي ارزښتونو څخه سرغړونه نه وي د مسایلو په سمبالولو کې رحم د سختۍ او قاطعیت سره ترکیب کوي.

هغه وویل، "یو مشر باید خپلو سرتیرو ته نږدې وي او هغوی ته غوږ ونیسي. مخکې لدې هغوی چې پاتې راغلي مجازات یې کړې، یو مشر باید په هغه دلایلو پوهه شي کوم چې د پاتې راتلو لامل شوي دي". "ځینې ساده تیروتنې د سمون له لارې په ګوته کیدی شي او د سرتیري د ژمنې په منلو سره چې تیروتنه به نه به تکراریږي. بخښنه د خپل قوماندان په لوري د سرتیري درناوی او وفاداري پیاوړې کوي، مګر په ورته وخت کې د ملي او نظامي مقرراتو سره په ټکر کې مسایلو کې باید صفر زغم وي."

برید جنرال پدې باور دی چې مشر د خپل هیواد، خپلې قوماندې لاندې افسرانو، او خپلې اردو ته د خدمت لپاره شتون لري. دا د اردن د وسله والو ځواکونو اصل دی په کوم چې هغه رالوی شوی دی، او دا مثال د تاریخ په اوږدو کې د عربو اردو ټولو مشرانو تعقیب کړی دی.

"د خپل قوماندان وړتیاو باندې د اردو اعتماد او ډاډ د هغه بستونو لپاره دا وړ کوي چې هغه پکې کار کوي او د هغه د موقف څخه خپل هیواد ته د خدمت کولو لپاره د هغه د ګومارل کیدو سره مساوي دی. یعنې دا چې بست د قوماندان لپاره یو لنډمهاله ځمځای دی چیرې چې هغه باید شاته مثبت اغیزه پریږدي. دا د دولت لخوا په قوماندان شوی باور دی او هغه باید دا باور وساتي او د خپلو غوره وړتیاو سره خپل هیواد ته خدمت وکړي، کوم چې د هغه د ساحوي او اکاډمیکو تجربو څخه بڼه شوي دي."

الروانح د تروریستي ګواښونو سره په مبارزه کې د ائتلافونو ساتلو اهمیت یادونه کوي. عصري نا متناسبه جګړه په ټولو سطحو کې نړیوالو او سیمه ییزو ائتلافونو او د استخباراتو شریکولو ته اړتیا لري. د دودیزې جګړې د درې محاذونو طرحه منسوخ شوې ده. نوې محاذونه په سایبر فضا کې، بهرنۍ فضا کې او د ډرونونو څخه رامینځته شوې دي.

هغه وویل، "د تروریزم پروړاندې جګړه کې د اردن د وسله والو ځواکونو په حیث زموږ تجربه یو له مهمو تجربو څخه ده چې ډیری هیوادونو ورڅخه ګټه پورته کړې. په ورته توګه، په افغانستان کې زموږ ګډون بډایه کونکی او مهم و، چې هلته یې د ثبات په ښه کولو کې ونډه درلوده."

"زموږ فلسفه پدې نظر ولاړه ده چې موږ د نړۍ برخه یو او د ثبات په هڅولو کې د پام وړ رول لرو، هغه که سیمه ییز وي یا هم نړیوال. دا په ځانګړې توګه صدق کوي ځکه چې تروریستي ډلې د حیاتي هدفونو په نښه کولو لپاره د ټیټ لګښت ډرونونه کاروي. سایبر ګواښ نور یوازې د ارتباط شبکې ته مختل کوي، مګر د بشري ناورینونو لامل کیدی شي که چیرې بریدګر وکولی شي د ډیم دروازې پرانیزي یا د تیلو تصفیه خونو یا د پتروکیمیکل تنصیباتو کې فورمولونه بدل کړي. د همدې لپاره، موږ باید د دې بدلونونو سره د مبارزې لپاره چمتو اوسو."

"مشر باید د تخصصي ادبیاتو په لوستلو او نظامي او امنیتي کنفرانسونو او سیمینارونو کې د ګډون کولو په واسطه نظامي کلتور او علم تعقیب کړي. پدې دریځونو کې د تجربو او بریاو تبادله ټولو ګډون کونکو لپاره ګټوره ده. په بیلابیلو اکاډمیو او پوهنتونونو کې د نظامي علم زده کړه هم د دې لامل کیږي چې یو مشر ځو اړخیز فکر وکړي. یو مشر باید د ملګري او غیر ملګري هیوادونو دفاعي ستراتیژۍ مطالعه کړي".

~ برید جنرال الروانح

الروانح پدې باور دی چې هر نظامي قوماندان خپل د مشرتابه فلسفه د هغه نهاد د تاریخچې او کلتور څخه اخیستل شوي بنسټونو او ارزښتونو پربنسټ جوړوي په کوم کې چې هغه کار کوي، پداسې حال کې چې په نړۍ کې د پراختیاو او بدلونونو سره ځانته سمون ورکولو انعطاف هم ساتي. هغه همدا فلسفه پلي کړه کله چې هغه د شاهي اردن ملي دفاع کالج قوماندانۍ بست ته ولیږدول شو.

هغه وویل، "د استخباراتو ډګر د ملي دفاع کالج د اکاډمیک اړخ څخه د هغه تجربې له لارې سره ګټه پورته کوي کومه چې ما د استخباراتو په اړخ کې رامینځته کړې ځکه چې دا د دفاع طرحې ته کار کوي. د دې کالج د استخباراتو او اکاډمیک اړخ سره په لیکه کیدی شي. د نظامي پرسونل په حیث موږ داسې روزل شوي یو چې د هر هغه موقعیت سره ځانته سمون ورکړو په کوم کې چې موږ کار کوو".

"په پای کې، نظامي بنسټ د خپلې وړتیا ترټولو مهم نهاد په توګه د مشرانو تولیدولو لپاره پرځای دی ځوک چې د پریکړو کولو لپاره تجربه او جرات ولري او د ودې په لوري حرکت کولو کې د دولت د هڅو ملاتړ وکړي په کوم چې موږ په مطلق ډول باور لرو، زموږ هیواد باندې د سیمه ییزو شخړو او بحرانونو د اغیزې په کمولو سره."

بحرین هوای ځواک عصري کوي

يونیپث کارکونکی

بحرین په متحده ایالاتو کې جوړ شوي پیچلي جنګي جیټانو سره ځان مجهز کوي ترڅو د عرب خلیج امنیت ډاډمن کړي.

په 2023 مارچ کې، بحریني چارواکو د لومړي 16 F-16 د 70 بلاک جنګي جیټانو راتلونکي عرضه ولمانځله. د لمانځنې غونډه د متحده ایالاتو په سهیلي کارولینا کې د تولید کونکي لاکهیډ مارټین کارځای کې وشوه.

بحرین به د خورا وروستیو F-16s الوتکو لومړۍ ټولګه په 2024 کې ترلاسه کړي او پاتې به وروسته په 2025 کې راشي. بحرینیانو لومړی جیټ په 2023 جنوري کې په کالیفورنیا کې د ایډوارډ هوایي ځواک بیس کې والوځاوه.

بلاک 72/70 پرمختللي اویونیکونه، په بریښنایي ډول فعال سکین رادار، د سونګ توکو منسجم ټانکونه، عصري کاکپیټ د خوندیتوب نوي بنو سره، د 12,000 ساعتونو غزول شوي جوړښتي خدمت عمر، پرمختللې وسلې، او د انجن ښه شوی فعالیت لري. د دې په وړتیاو کې د ډرونونو تعقیبول او ویشتل هم شامل دي.

د بحرین شاهي هوایي ځواک قوماندان تورن جنرال شیخ حماد بن عبدالله الخلیفه وویل، "دا پرمختللې وړتیا او ظرفیت به په نړیوال ائتلاف کې د بحرین مداخلت ښه کړي کوم چې د سولې او ثبات ساتلو کې حیاتي رول لوبوي. "شاهي

تورن جنرال شیخ حماد بن عبدالله الخلیفه، د شاهي بحرین هوایي ځواک قوماندان، په 2023 مارچ کې په سهیلي کارولینا کې د F-16 بلاک 70 عرضه لمانځغونډه کې وینا کوي. ټیک. برېدمل جاویر کروز/د متحده ایالاتو هوایي ځواک

هوای ځواک ویاړي چې لومړی هوای ځواک دی چې د بلاک 70 جنګي الوتکې لري."

بحرین به په سیمه کې لومړی هیواد وي چې دا پیچلې الوتکې ترلاسه کوي. اردن پدې وروستیو کې د 12 دې F-16s لپاره غوښتنه کړې ده.

"زموږ تمرکز په سیمه کې مشارکت باندې دی ... د بلاک 70 F-16 عرضه سره د مشارکت خوندي کولو څخه بله کومه غوره لاره نشته. دا فقط د بحرین لپاره محاسبه شوې بریا نده؛ دا اوس د اوږدمهاله مشارکت سره پانګوونه ده. د دې پیرود له امله به موږ د همکارۍ وړتیا ولرو او د راتلونکي لسیزو لپاره به هغوی سره د همکارۍ وړ اوسو،" ډګر جنرال الیکس ګرینکویچ، د متحده ایالاتو د 9ام هوایي ځواک او د هوایي ځواک مرکزي قوماندان.

د متحده ایالاتو د سمندري ځواک 5ام فلیټ قوماندانۍ او د 38 هیوادونو ګډ سمندري ځواکونو کوربه، بحرین د متحده ایالاتو سره ځانګړې اړیکې لري.

سرچینې: الوطن، د متحده ایالاتو هوایي ځواک مرکز

کرغیزستان د ګاونډیانو سره د هایدروالیکتریک کارځای ترون ته ورسید

یونیپث کارکونکی

> **د نارین سیند منظر، په کوم چې کرغیزستان غواړي هایدروالیکتریک کارځای جوړ کړي.**
>
> د کرغیزستان د ولسمشر دفتر

د خپل نفوس لپاره د انرژۍ اکمال تضمین کولو لپاره، کرغیزستان پلان لري چې د قزاقستان او ازبکستان په مرسته د نارین سیند ترڅنګ خپل د کامبر – اتا 1 هایدرو پاور کارځای جوړ کړي.

په 2023 جنورۍ کې، په کرغیزستان کې د کامبر-اتا-1 هایدرو الیکتریک کارځای جوړولو او مدیریت کولو لپاره د کرغیزستان، قزاقستان او ازبکستان د انرژۍ وزیرانو یو ګډ ترون لاسلیک کړ.

نوموړې پروژه د لسیزو راهیسې د پانګوونې نه شتون له امله په ټپه ولاړه وه. دا به د 2,000 میګاواټه ظرفیت درلودو سره په نارین سیند ترټولو لوی بریښنا کوټ يې. د دې جوړیدل به 10 کلونه وخت ونیسي.

کرغیز حکومت تاکید کوي چې دا بریښناکوټ به د نوموړي هیواد لپاره د انرژۍ امنیت تقویت کړي، مګر قزاقستان او ازبکستان ته به هم ګټه ورسوي، چې کولی شي د دې بریښناکوټ څخه بریښنا وارد کړي. علاوه لدې، دا کارځای به په سیمه کې د اوبو مدیریت ښه کړي. دا چې کارځای به د اوبو پورتني جریان باندې په کرغیزستان کې جوړ شي، نو د اوبو لاندې هیوادونه، لکه ازبکستان کولی شي د کرهنې لپاره د کامبر اتا ډیم څخه د اوبو همغږي شوي ورپریښدلو څخه ګټه پورته کړي.

د کرغیزستان په وینا، د هایدروالیکتریک کمپلیکس جوړول به نږدې $2 میلیارد ډالر لګښت ولري، چې تعمیراتي برخه به يې په شپږو پړاونو کې ترسره شي.

د کرغیزستان د انرژۍ وزیر میرلان ژاکیپوف وویل، "تګلاره ښئ چې موږ به څنګه کار کوو... که چیرې د شونتیا مطالعه په 2024 کې بشپړه شوه، موږ به د کارځای جوړول پیل کړو...د کرغیزستان، قزاقستان او ازبکستان په ملکیت یو ګډ نهاد به په کرغیزستان کې راجستر شي؛ هرڅه به زموږ د کنټرول لاندې وي."

کامبر-تا-1 د کرغیزستان هایدروالیکتریک د څو کارځایونو نوښتونو څخه یو دی چې د نارین سیند لپاره يې اټکل کړي دي. سرچینې: ازیتیک، KTRK

د داعش پلونو په تعقیب سره، حوثیان ښځې ځوروي

یونیپث کارکونکی

په د بشري حقونو او د یمني خلکو د ارزښتونو څخه په ښکاره سرغړونې، د ایران ملاتړ لرونکي حوثي ملیشه په 2022 دسمبر کې خپلو جنګیالیو ته یو امر صادر کړ چې پکې ویل شوي و د نارینه محرم ملتیا پرته د ښځو سفر باندې بندیز ولګوي.

د ښځو حقونو باندې د حوثیانو تیری یوازې سفر پورې محدود نه و. ملیشه په 2022 دسمبر کې لانوره مخته لاړه او په صنعا کې يې د ریستورانټ مدیرانو ته امر وکړ چې کومې کورنۍ غواړي ستاسې ریستورانتونو کې خواړه وخوري د هغوی د څخه نکاح خطونو پوښتنه کوئ.

د جنډر یا نارینه او ښځو بیلول د کالج په کمپسونو کې تحمیل شو او په پوهنتونونو کې د زده کړو وختونه په دوه نوبتونو وویشل شو: د سهار نوبت د ښځو لپاره او د ماښام نوبت د سړیو لپاره. د ښځو لپاره ډیرې سینګارتونونه، د لامبو حوضونه او ورزش خونې په صنعا کې په 2022 اګست کې وتړل شوې. په 2022 اکتوبر کې، حوثیانو د عکاسۍ خونې د ښځو د عکسونو اخیستلو څخه منع کړل په استثنی د هغوی د مخونو د عکسونه هغه هم کله چې لازمي وي.

د داعش او طالبانو د پلونو په تعقیب کولو سره، حوثیان هڅه کوي په ښځو فضا راتنګه کړي ترڅو ونشي کړی آزادانه عمل وکړي، چې د حوثیانو د تیولوژیکي لومړیتوبونو مطابق د ښځو رولونه په ګوته کوي.

د یمن کورنۍ جګړه په 2014 سپتمبر کې پیل شوه، کله چې د ایران ملتیا لرونکي حوثي ملیشه د یمن پلازمینه صنعا ونیوله او د نوي حکومت غوښتنه يې وکړه. یاغیانو بیا په 2015 جنورۍ کې د یمن ولسمشرۍ ماڼۍ ونیوله، او پخوانی ولسمشر عبد ربو منصور الهادي او د هغه حکومت يې استعفا ته اړ کړ.

د خپلې استعفا څخه لاس په سر کیدو سره هادي په 2015 سپتمبر کې عدن ته ستون شو ترڅو په یمن کې د مشروعیت بیرته پرځای کولو لپاره د سعودي په مشرۍ ائتلاف لخوا ملاتړ شوي مقاومت مشري وکړي.

د 2014 راهیسې جګړې د 150,000 خلکو ژوند اخیستی، پشمول د 14,500 ملکیانو چې لدې څخه 3,774 يې ماشومان دي.

سرچینې: د نړیوالې جګړې تعقیب کونکی، الحوراء، د بخښنې نړیوال سازمان

تاجکستان ته د متحده ایالاتو سفیر امنیتي اړیکو باندې تاکید کوي

یونیپث کارکونکی

تاجکستان ته د متحده ایالاتو نوی سفیر منویل میکالر په 2023 اپریل کې په دوشنبه کې د دواړه هیوادونو ترمنځ سیمه ییزې امنیتي همکارۍ باندې تاکید کولو سره ځان معرفي کړ.

میکالر خپل اعتبارلیک تاجک ولسمشر امام علي رحمانوف ته د 2023 مارچ په 10 وړاندې کړ، او یوه میاشت وروسته یې یو خبري کنفرانس وکړ چې د تاجکستان – متحده ایالاتو مشارکت یې پکې شرح کړ.

هغه وویل، "د امنیت په ډګر کې د دواړه هیوادونو لپاره لومړیتوب د افراطیت او تروریزم پروړاندې مبارزه ده، او همدارنګه د تاجک – افغان پولې د امنیت ټینګښت".

د تاجکستان لپاره یو لومړیتوب د افغانستان څخه قاچاق کېدونکي نشه ییزو توکو او وسلو مخه نیول دي. د مثال په توګه، د 2023 اپریل کې، مجرمین د تاجک سرتیرو سره په ډزو کې ښکیل شو پداسې حال کې چې د نشه ییزو توکو، وسلو او مهماتو د قاچاق هڅه یې کوله. وژې بیرته د افغانستان شمال ختیځ بدخشان سیمې ته د قاچاق چیانو تیښتې سره پای ته ورسیدې.

تاجک چارواکو د افغانستان شاوخوا د سیمه ییز "امنیت کمربند" رامینځته کول هڅولې ترڅو تاجکستان او د مرکزي آسیا ګاونډیو ته د مجرمینو، تروریستانو او افراطي ډلو د ننوتلو مخنیوی وشي.

تاجک – افغان پوله د 1,300 کیلومتر څخه ډیر اوږدوالی لري، چې د اراضي ډیری برخه غرنۍ او لیرې پرته ده.

د تاجکستان د پولو پیاوړي کولو اهمیت په تاییدولو سره، میکالر یادونه وکړه چې د متحده ایالاتو په تاجکستان کې د پولو 27 تاسیساتو جوړولو او بیارغونې لپاره د $25 میلیونه ډالرو څخه ډیر مصرف کړی دی. پدې کار کې 13 مرزي پوستې، نهه د پولو د تالاشۍ پوستې، دوه د پولو ساتونکي ډلګیو ودانۍ او درې روزنیز مرکزونه رانغاړل شوي دي.

تاجکستان کې د متحده ایالاتو سفیر منویل میکالر د ماین پاکۍ مشاهده کولو لپاره افغانستان ته څېرمه د کوڼې انګیشت پولې ته ورغلی.

د متحده ایالاتو سفارت دوشنبه

سفیر ډاډ څرګند کړ چې تاجک – امریکایي همکارۍ به تاجکانو ته ګټه ورسوي.

سرچینې: اویستا، په تاجکستان کې د متحده ایالاتو سفارت، اوزودي

متحده ایالات د اردن امنیت ته ژمنتیا بیا نوې کوي

یونیپث کارکونکی

د امنیتي همکارۍ او دوه اړخیزو اړیکو په اړه غږیدو لپاره، د امریکا دفاع وزیر لیوډ آستین مینځنۍ ختیځ ته د خپل یوه سفر په ترڅ کې هاشمي شاهي اردن ته لاړ او د 2023 مارچ کې یې د جلالتمآب پاچا عبدالله II ابن ال حسین سره وکتل.

د دواړو مشرانو لخوا ویل شوي چې په شریکو اندیښنو او ننګونو کې په عراق کې د امنیت او ثبات پایښت کې مرسته کول، د سوریه شخړې ته د سیاسي حل موندل او په مینځنۍ ختیځ کې د بې ثباتۍ فعالیتونو سره مبارزه کول و.

آستین د خپلو تحدینو سره د متحد سمندري، هوایي، او د توغندیو دفاعي همکارۍ د تسهیل لپاره د اردن د هڅو ستاینه وکړه. متحده ایالات د اردن سره د وسلو لیږد، سایبر امنیت، د تروریزم سره مبارزه او د پولو او سمندر امنیت په برخه کې د ژورې همکارۍ لپاره کار کوي.

د اردن پاچا عبدالله II په 2023 مارچ کې په امن کې د متحده ایالاتو دفاع وزیر لیوډ آستین سره ویني.

د هاشمي شاهي اردن محکمه

د اردن ثبات او نیکمرغۍ ته د متحده ایالاتو ژمنتیا بیاځل تاییدولو سره، آستین د اردن د اوبو زیربنا او د عامه سیکتور ملاتړ ته ژمنه کړې او په مرسته کې یې د $10.15 میلیارد ډالرو یادونه وکړه، چې په 2022 سپتمبر کې د دواړه اړخونو لخوا لاسلیک شوي ستراتیژیک مشارکت په اړه د متحده ایالاتو او د اردن د تفاهملیک لاندې دي.

دواړه هیوادونه د پوځونو ترمنځ د اړیکو ساتلو لپاره په منظم ډول ګډ او دوه اړخیزه نظامي تمرینونه کوي. اردن په هرو دوه کلونو کې د دغو ترټولو لوی - لیواله زمري – تمرین کوربه توب کوي.

سرچینې: اردن ټایمز، د متحده ایالاتو د دفاع ریاست

د لبنان وسله والو ځواکونو د پایښت ماموریت

یونیپث کارکوونکی

د مالي سختۍ د لیرې کولو لپاره چې د لبنان امنیتي ځواکونو تجربه کړې، د متحده ایالاتو او ملګرو ملتونو په 2023 اپریل کې د هیواد نظامي نهادونو د ټیکاو مرستې لپاره د لنډمهاله ملاتړ پروګرام پلي کړ. د 72$ میلیون ډالرو په ارزښت مالي ملاتړ د لبنان وسله والو ځواکونو (LAF) او د لبنان د داخلي امنیت ځواکونو (ISF) د غړو لپاره دی.

په بیروت کې د متحده ایالاتو سفارت د پیسو لپاره د اړتیا وضاحت کونکی بیان خپور کړ: "دا پروګرام به د یوځه اقتصادي سختۍ په راکمولو کې مرسته وکړي چې د ISF پرسونل ورسره مخ دی ځوک چې خپل هیواد، د دې خلکو او پدې خاوره کې اوسیدونکو د خدمت لپاره بې سارې هڅې کوي، چې په نهایت کې د هیواد ټولیز امنیت او ثبات کې ونډه لري."

د لبنان اقتصادي رکود – چې د کووید-19، د 2020 اګست پرمهال د بیروت بندر چاودنې او په اوکراین د روسیې برید لا نور خراب کړ – د هیواد نظامي او امنیتي نهادونو باندې فشار راوړلی دی.

د LAF قوماندان جنرال جوزف آون د څو هیوادونو د امنیتي مشارکتونو ستاینه وکړه، پشمول د هیواد په سهیل کې په لبنان کې د ملګرو ملتونو لنډمهالي ځواکونو (UNIFIL) موجودیت.

جنرال آون وویل، "دا حقیقت چې نړیواله ټولنه لیواله ده نظامي نهادونه وساتي ثابتوي چې هغوی به په امنیتي محاذ کې د لبنان راپرځیدو ته اجازه ورنکړي".

لبناني سرتیري د 2022 مې کې په بیروت کې د پارلماني ټاکنو پرمهال په سرکونو کې ګزمې کوي.

فرانس پریس اژانس/ګیټي انځورونه

د تروریستانو او مجرمینو لخوا د یرغل پروړاندې د لبنان د پولو ساتلو ماموریت سربیره، د لبنان اردو له قومي، دیني او ایډیولوژیکي پلوه په متنوع هیواد کې یووالي او اتحاد ساتي.

په پایله کې، نړیواله ټولنه LAF ته د سیمې امنیت په ساتلو کې د مرستې لپاره د معتبر شریک په نظر ګوري.

سرچینې: USAID، د ملګرو ملتونو پراختیایي پروګرام، thenationalnews.com

متحده عربي امارات د فضا په سپړلو کې مخکښ رول لوبوي

يونيپث کارکونکی

د محمد بن راشد فضايي مرکز (MBRSC) لخوا جوړ شوی او د راشد نوم ورکړل شوی، لومړی عرب جوړ د سپوږمۍ فضايي بېړۍ د متحده عربي اماراتو لخوا د سپوږمۍ مدار ته ورسيده.

کوچنی او سپک روور په 2022 دسمبر کې د متحده ايالاتو په فلوريډا کې د کيپ کاناورل فضايي ځواک سټيشن څخه د سپيس ايکس فالکون 9 راکټ په واسطه فضا ته وتوغول شو.

د روور ماموريت په سپوږمۍ د ساينسي تجربو ترسره کول او د ډيټا او انځورونو MBRSC ته لیږدول و.

د متحده عربي اماراتو مرستيال مشر او لومړي وزير جلالتمآب شيخ محمد بن راشد المکتوم راشد د متحده عربي اماراتو د فضا لوړو هيلو پروګرام د برخې په توګه ياد کړ چې د ټول انسانيت د ګټې لپاره د مريخ او زهره سيارو سپړل پکې شامل دي. که څه هم نوموړی لټونګر د سپوږمۍ په سطحې کې وغورځيده، د راتلونکې لپاره ترلاسه شوې پوهه يې خورا ډېره ارزښتمنده وه.

لومړي وزير د توغولو په ورځ يادونه وکړه، چې "متحده عربي اماراتو راشد لټونګر د سپوږمۍ په سطحه د کښيناستلو موخې لپاره توغولی ترڅو په نړۍ کې څلورم او په عرب ټولنه کې لومړی هيواد شي چې د سپوږمۍ سطحه کې ناسته کوي".

د متحده عربي اماراتو ساينس پوهان چې د هيواد لومړنی سپوږمۍ روور يې جوړ کړی د راشد توغولو وروسته راځرګنديږي. رويترز

د اماراتيانو هڅولو، د انجنيرانو او ساينس پوهانو د نسل روزلو او په سيمه کې د فضا سپړنې او څيړنې هڅولو لپاره، د متحده عربي اماراتو فضايي اداره MBRSC په 2006 کې په دوبۍ کې تاسيس کړ چې تمرکز يې د سټلايټ پروژو، د مريخ ماموريت، د سپوږمۍ ماموريت، او ستور مزلو باندې و.

په ماموريت باندې د کار کونکي ساينس پوهانو ټيم مشرې ډاکټر سارا المعيني وويل: "د لټونګر جوړولو پرمهال چې موږ د کومې ننګونې سره مخ شو هغه دا چې پدې وروستيو کې د سپوږمۍ سطحې ته کوم ماموريت نه و چې د هغه په ساينسي ډيټا موږ تکيه کولی شوی او د سپوږمۍ سپړلو لپاره د اماراتو پروژه مو ورباندې بنا کړې وی، او پدې ننګونه د برلاسي کيدو لپاره، موږ لوی شمېر مطالعات او تجربې وکړې ترڅو د سپوږمۍ د سطحې طبعيت باندې پوهه شو او د راشد لټونګر کې د ټيکنالوژۍ مؤثريت ډاډمن کړو. "

په 2019 کې MBRSC ستورمزلی هذا المنصوري نړيوال فضايي مرکز ته وليږه. او په 2020 جولای کې د اماراتو د مريخ ماموريت د اميد لټونګر د نوموړي سيارې مدار ته وتوغاو. سرچينې: الخليج، CNN، نيويارک ټايمز

قطر د نړیوال جام پرمهال د سایبري بریدونو مخنیوی کوي

یونیپث کارکونکی

د قطر ملي سایبر امنیت اداري (NCSA) د فیفا 2022 قطر نړیوال جام پرمهال د قطر سایبر فضا په خوندي کولو کې د ونډې لپاره د ملي دفاع څخه د 38 زده کړیالانو ستاینه وکړه.

د NCSA رییس عبدالرحمن بن علي الفراحید المالکي وویل، "زموږ هوښیار مشرتابه د ننګونو اندازه په وخت درک کړه چې [احتمالآ] د فیفا 2022 قطر نړیوال جام به ورسره مخ شي، په نړۍ کې ترټولو سترې او خورا مهمې سیالۍ ... یو له ترټولو سخته ننګونه د سیالیو لپاره د سایبر فضا خوندي کول و او د دې موخې لپاره د سایبر امنیت ملي اداره جوړه شوې وه".

NCSA د ملي سایبر خطرونو او ګواښونو پورې تړلې مسایلو پلې کولو او څارولو مسؤلیت په غاړه لري، د سایبر جرمونو پروړاندې چمتو والي او مقاومت ته وده ورکوي، او حیاتي زیربنا خوندي کوي.

NCSA د 2022 په ورستیو کې د قطر د فیفا نړیوال جام کوربه توب لپاره د خپلو تیاریو په لړ کې د حکومتي او شخصي کارمندانو لپاره ډیرې روزنیز کورسونه په لاره واچول. کورسونو هغه خطرونه او ننګونې په ګوته کړې چې سایبر امنیت ورسره مخ دی، خورا ورانونکي سایبري بریدونه یې مطالعه کړل، دا چې څنګه دغه بریدونه کشف او په نښه شو، او تر کوم حد پورې ملي نهادونه د سایبر امنیت اقدامات رعایت کوي.

په روزنه کې یوازې د NCSA کارمندان شامل نه و. د سپتمبر په 2022 دوره کې د ښوونې او د لوړو زده کړو وزارت ښوونځیو او نهادونو څخه 685 زده کونکو ګډون درلود. د 2022 نومبر کورس د پوهنتون زده کونکو ته بلنه ورکړه چې د سایبر امنیت وهڅوي. سرچینې: الرعیه، Al-Sharq.com

د متحده ایالاتو د مرکزي قوماندانۍ مشر د ترکمنستان څخه لیدنه کوي

یونیپث کارکونکی

د ترکمنستان "مثبتې بې طرفۍ" ته د درناوي څرګندولو لپاره، جنرال میکایل، ای. کوریلا، د متحده ایالاتو د مرکزي قوماندانۍ قوماندان، په 2023 اپریل کې د امنیتي همکارۍ پیاوړي کولو هدف سره د نوموړي هیواد څخه لیدنه وکړه.

جنرال کوریلا په پلازمینه عشق آباد کې د ترکمن نظامي مشرانو او د بهرنیو چارو وزارت لوړرتبه استازو سره ناستې وکړې. پدغو کې د بهرنیو چارو مرستیال وزیر ویپا حاجي یوف، د دفاع وزیر ډګر جنرال بیګنچ ګوندوګدیوف او لوی درستیز ډګروال اکمورات انیموتوف شامل و.

کله چې کوریلا په عشق آباد کې د دې چاړواکو سره بوخت و، د ترکمنستان د بهرنیو چارو وزیر راسیت میریدوف د امریکا بهرنیو چارو وزیر انتوني بلینکن سره د کلنې دوه اړخیز مشورو لپاره واشنګټن ډي.سي ته ورسیده.

ترکمن مشرانو د متحده ایالاتو د ملي ګارد د ایالت مشارکت پروګرام په لړ کې د ترکمنستان وسله والو ځواکونو او د مونټانا ملي ګارد ترمینځ پدې وروستیو کې د رامینځته شوي روزنیز او تعلیمي مشارکت ستاینه وکړه.

د نیک نیتۍ په یوه حرکت کې، کوریلا په دوهمه نړیواله جګړه کې وژل شوي ترکمن سرتیرو د درناوي څلي کې د ګل یوې غونچې ایښودلو لپاره د انیموتوف سره ملتیا وکړه.

کوریلا لیدنه دې ډاډ سره پای ته ورسوله چې ترکمنستان او متحده ایالات د مرکزي آسیا هیوادونو د اراضي تمامیت او د ثبات په اړه شریک لیدلوري لري.

جنرال وویل، "د دې په څیر لیدنې دوامداره مشارکت ته لاره برابروي کوم چې د تلیفون یا د ویډیوي تیلي کنفرانس له لارې نشي رامینځته کیدی".

په واشنګټن کې د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزیر سره د خپلې لیدنې پرمهال، د ترکمنستان بهرنیو چارو وزیر د امنیتي موضوعاتو یادونه وکړه چې پدغو کې په ګاونډي افغانستان کې د بې ثباتۍ راکمولو څرنګوالی شامل و.

سرچینې: نیوز سینټرل آسیا، د متحده ایالاتو مرکزي قوماندانۍ، Kaspiyskiy Vestnik ،DW

عراق په نړیوال کنفرانس کې ملاتړ ترلاسه کوي

یونیپث کارکونکی

د مړ سمندرګي په ساحلونو کې موقعیت لرونکی د اردن د پاچا حسین بن طلال کنوینشن مرکز په 2022 دسمبر کې د همکارۍ او مشارکت لپاره د بغداد کنفرانس کوربه توب وکړ چې موخه یې د عراق ملاتړ او د سیمه ییز ثبات تقویت و.

د اردن، بحرین، متحده عربي اماراتو، مصر، سعودي عربستان، قطر، ترکیې، ایران، فرانسې، اروپایي اتحادیې او عراق څخه لوړ رتبه چارواکو په ینځه موضوعاتو باندې بحث وکړ: په عراق، لبنان، او سوریه کې وضعیت؛ د تروریزم سره مبارزه؛ د خوړو مصؤنیت؛ انرژي؛ او د ایران هستوي ترون.

په خپلې پرانیستې وینا کې د عراق لومړي وزیر محمد شعیه السوډاني د مینځنې ختیځ هیوادونو ترمینځ د اړیکو پیاوړتیا اهمیت په ګوته کړ. السوډاني وویل، "موږ نن په امن کې دې امید سره راټول شوي یو چې په ټولو سطحو کې زموږ د هیوادونو ترمینځ ملګرتیاو هڅولو ته پداسې طریقه دوام ورکړو چې د ثبات، نیکمرغۍ او په سیمه کې د پراختیا بنسټ او اساس په اېښودلو کې مرسته وکړي".

جلالتمآب د اردن پاچا عبدالله II الحسین د مینځنې ختیځ امنیت ته د عراق د ثبات اهمیت باندې ټینګار وکړ، دا یې "د سیمې امنیت یوې لازمي ستنې" په توګه یاد کړ. د پاچا د بیان په تایید سره، د اردن د بهرنیو چارو او بهرنیانو وزیر ایمن الصفدي دې غونډې ته د عراق ملاتړ لپاره د نوموړي د هیواد په واسطه د وروستیو هڅو د دوام په توګه وکتل.

الصفدي وویل، "نن ورځ زموږ راټولیدل زموږ ورور عراق سره د مصر عرب جمهوریت او د هاشمي شاهي اردن کلک ودریدو تایید او تصدیق دی او د دې امنیت، ثبات او حاکمیت هڅوي". "لکه څنګه چې تاسې پوهیږئ، عراق په تیر کې د داعش ډلو پروړاندې یې ساری تاریخي بریا ترلاسه کړې ده او په ثابت او څرګند ډول یې د بیارغونې عملیات پیل کړي دي."

د فرانسې ولسمشر ایمانویل مکرون د عراق حاکمیت ته په درناوي او د دې ثبات په تقویت کولو الزام باندې تاکید وکړ، هغه وویل: "عراق شاید په تیرو لسیزو کې د سیمه ییزې بې ثباتۍ یو له اصلي قربانیانو څخه دی." د ورته کرښو سره یوځای، د سعودي بهرنیو چارو وزیر شهزاده فیصل بن فرهان وویل، "شاهي عربستان د عراق پر خاوره باندې د هرډول تیري بشپړ ردول تاییدوي."

عراق د کلونو بن بست وروسته پدې وروستیو کې یو مصلحتي حکومت جوړ کړ. واک ته له رسیدو وروسته، السوډانی د عراقیانو سره د فساد، تریاکو او تروریزم سره د مبارزې لپاره په خپلو کړو ژمنو پوره کولو باندې سخت ماموریت پیل کړ. په نورو ژمنو کې یې د دندو رامینځته کول، د لازمي عامه خدمتونو ښه کول او قومي شکایتونو ته رسیدنه شامل دي کوم چې د ټولنې ویشلو ګواښ کوي.

د لومړي وزیر د ژمنو پوره کولو په لړ کې، په کلونو کې د نشه ییزو توکو د دفع کولو ترټولو لوی عملیاتو کې، عراقي چارواکو د بغداد نهروان ولسوالۍ کې شاوخوا شپږ ټنه نشه ییز مواد وسوځول: کنبیز، کپتاګون ګولۍ او کوکین.

په 2022 نومبر کې، هیواد د عامه پیسو غلا کې لومړي مشکوک افراد ونیول چې د "پیړۍ غلا" په نوم پیژندل کیږي. د عراق د عامه فنډ تالان په اړه لومړي وزیر لوړه کړې "له هر چا به حساب اخلي د چا دخالت چې پکې ثابت شي هغه که سیاستوال وي یا هم د دولت چارواکي." سرچینې: الحورا، سکای نیوز، دی ګارډین، یوتیوب

د عراق د بهرنیو چارو وزیر فواد حسین، د اردن د بهرنیو چارو وزیر ایمن الصفدي او د فرانسې د بهرنیو چارو وزیره کاترین کولونا د همکارۍ او مشارکت لپاره د بغداد دوهم کنفرانس پرمهال خبري کنفرانس کې غږیږي. رویترز

ازبکستان او قزاقستان د پولو نښه کولو سره موافق دي

یونیپث کارکونکی

د ازبکستان ولسمشر شوکت میرزایوف او د قزاقستان ولسمشر قاسم جمارت توکایوف په تاشقند کې یوه غونډه وکړه چې پدې کې دواړه هیوادونو د خپلې 2,330 کیلومتر پولې په نښه کولو سره موافقت وکړ.

ولسمشر توکایوف ووېل، "دا ترون د خپلو سهیلي پولو په اړه د قزاقستان د دولتي پولو نړیوال قانوني ثبت په بشپړ ډول تکمیلوي".

دې ګاونډیو په 2003 کې د پولو ترسیم په اړه مذاکرات پیل کړل. د ازبک – قزاق پولې سوله ییزه نښه کول یو مهم پړاو دی د دې په پام کې نیولو سره چې په مرکزي آسیا کې د پولو نا حل شوي نښې د شوروي له وخته راپاتې دي، چې د شخړو لامل شوي دي.

د پولو ترون سربیره، ازبکستان او قزاقستان د متحدو ایالاتو په اړه په یوه ترون کې هم همکاري کړې. ولسمشر میرزایوف ووېل چې متحده ایالاتو په اړه ترون د دولتونو ترمینځ د عالي کچې همکارۍ استازیتوب کوي دی. ولسمشر توکایف موافق و.

هغه ووېل، "زه فکر کوم دا به مبالغه نه وي که موږ دې ترون ته د خورا مهم تاریخي سند نوم ورکړو". "دا د پرمختګ سند زموږ لپاره نوی افق پرانیزي او د ژور مشارکت لپاره د دواړه هیوادونو دوه اړخیزه لیوالتیا په بشپړ ډول منعکسوي."

په غونډه کې د 15 نورو تړونونو پایله کېدل هم شامل و، پشمول د چاپیریال ساتنې، لوړې زده کړې، د پولو ورهاخوا کار، د بریښنایی سوداګرۍ پراختیا، د دواړه هیوادونو یو شمیر سیمو ترمینځ د همکارۍ ژورول، او د صنعتي همکارۍ لپاره د مرکزي آسیا نړیوال مرکز جوړول.

دواړو اړخونو پدې موافقت وکړ چې د هغوی د هیوادونو نښلونکې ټرانسپورټیشن زیربنا لانوره پراخه کړي. هغوی واردمخه قوي اقتصادي ملګري دي: دواړه هیوادونو ترمینځ کلنۍ سوداګري او پانګونه $8 میلیارده ډالر اټکل شوې ده. سرچینې: Tengrinews.kz، Gazeta.uz

د ازبکستان ولسمشر شوکت میرزایوف او د قزاقستان ولسمشر قاسم جمارت توکایف په یوه کنفرانس کې ګډون کوي.

کویټ فضا ته یوه دروازه پرانیستله

یونیپث کارکونکی

د سپیس ایکس فالکون 9 راکټ د کیپ کانورل فضایي ځواک سټیشن څخه پورته کیږي چې د کویټ سیټ-1 پشمول پې لوړ لیږدوي. رویټرز

د "فضا ته کویټ دروازې" بېنر لاندې، د کویټ پوهنتون د کویټ سیټ-1، د هیواد لومړنی سیټلایټ په لاره اچول ولمانځل. په 2023 جنوري کې، کویټ سیټ-1 د امریکا متحده ایالاتو په فلوریډا کې د کیپ کاناورل فضایي ځواک سټیشن څخه د سپیس ایکس فالکون 9 راکټ کې مدار ته ولیږل شو.

د سولر انرژۍ بریښنا لرونکی سیټلایټ خپل مدار ته ورسیده، د راکټ څخه جلا شو او وزرې یې پرانیستلې. څو ساعتونه وروسته، د کویټ سیټ-1 د کویټ پوهنتون ته خپل لومړنی پیغام ولیږه.

دا سیټلایټ به د ځمکې څخه تاویرې او د تحلیل لپاره به پوهنتون ته د لوړ کیفیت انځورونه وړاندې کوي. دا به د سمندري ساینس پوهانو سره عرب خلیج کې د بدلونونو مطالعه کولو کې مرسته وکړي، پشمول د الجي غوړیدو، د اوبو بې رنګه کیدو او سمندري ژوند باندې د تیلو د ککړتیا اغیزې.

د کویټ سیټ-1 پروژې رییس ډاکټر یاسر عبدالرحیم ووېل د سیټلایټ په لاره اچول د کلونه سختو چمتو والو وروسته د خوب رښتیا کېدل و. هغه ووېل، "هو، کار څلور کلونه مخکې پیل شو مګر طرحه 10 کلونه مخکې جوړه شوې وه چې دې ځای ته راورسیده".

د کویټ د ساینسي څېړنې انستیټیوټ لخوا سپانسر شوی، د $1 میلیون ډالرو دې پروژې په بیلابیل برخو کې شاوخوا 67 خلک ګومارلي چې اکثر یې ښځې دي.

په عربي نړۍ کې د فضایي ساینس وده او د اړونده ټیکنالوژۍ ترلاسه کول په 1985 کې د سعودي عربستان ریاض کې د لومړي سیټلایټ ارتباطاتو سازمان تاسیس کولو سره پیل شو.

د عرب سیټ په نوم پیژندل کیدونکي سازمان موخه د جیوستیشنري سیټلایټونو دوامداره په لاره اچولو له لارې 21 عرب غړي هیوادونو ته د سیټلایټ پربنسټ د عامه او شخصي مخابراتي خدمتونو عرضه کول و.

له بل پلوه، متحده عربي امارات شاوخوا 13 مخابراتي سیټلایټ په مدار کې لري او دوه فضایي بیړۍ یې په فضایي ټیکنالوژۍ کې د خپلې پانګوونې په لړ کې د ځمکې څخه هاخوا لیږلي دي.

سرچینې: الرعیه، القبس تلویزیون، BBC، CNN، ټایمز ایروسپیس

مصر د CTF 153 د مشرۍ نوبت اخلي

یونیپث کارکونکی

د سمندري جرمونو سره د مبارزې او د نړیوالو بار وړونکو لارو خوندیتوب ته د مصر ژمنتیا د بیاځل تاییدولو سره، د مصر سمندري ځواک د لنډمهال لپاره د 2022 دسمبر څخه تر 2023 جون پورې د ګډ کاري ځواک 153 (CTF 153) قومانده په غاړه واخیستله.

د متحده ایالاتو سمندري ځواک تورن رابرټ فرانسیس، چا چې د 2022 اپریل کې د CTF 153 په جوړولو کې مرسته کړې وه، د مصر سمندري ځواک امیرالبحر محمود عبدالستار ته په بحرین کې په یوه لمانځ غونډه کې قومانده وسپارله په کوم کې چې هغه د مصر سمندري ځواک قومانده کوله.

تورن فرانسیس وویل، "زه پوازې اته میاشتې دمخه د دې نوي کاري ځواک په لاره اچولو راهیسې خپلو هڅو باندې خورا ډېر ویاړم ... دا ریښتینې ویاړ دی چې د مصر په څېر په سیمه کې د بې ساري قوي سمندري ملګري ته قومانده سپارم. زه پوهېږم چې کاري ځواک به د یوه محرم ټیم په حیث اجرأتو ته دوام ورکړي، او زه به تل د لیرې څخه د هغوی لاسته راوړنې لمانځم."

یو له څلورو ګډو سمندري ځواکونو (CMF) څخه، CTF 153 د نړیوال سمندري امنیت ارتقا او په سور سمندرګي، باب المندیب او عدن خلیج کې د نړیوالو کښتیو لارو خوندیتوب لپاره تاسیس شوی و.

د مصر وسله والو ځواکونو ویاند ډګروال غاریب عبدالحافظ غاریب وویل، "مصر د ځواک قومانده د دې د اساسي رول او د غړو هیوادونو سمندري ځواکونو سره د نږدې همکارۍ پربنسټ په غاړه اخلي ترڅو په ټولو ساحو کې او سمندري لارو کې د امنیت ارتقا او د کښتیو لپاره په خوندي لاره برابرولو کې زموږ شریک مسؤلیتونه بیاځل تایید کړي او د نړیوالې سوداګرۍ او د ملګري هیوادونو ګټو ته زیان لرونکي د ټولو ډولونو او بنو منظم جرمونو سره مقابله وکړي."

د متحده ایالاتو سمندري ځواک ملاتړ فعالیت په بحرین کې ګډ موقعیت لرونکی، CMF د څو هیوادونو مشارکت وړاندې کوي چې موخه یې تروریزم ته ماتې ورکول، د سیمه ییزې همکارۍ هڅول، د غلا مخنیوی، او د شاوخوا 3.2 میلیون مایل مربع نړیوالو اوبو د امنیت ارتقا ده.

په نړۍ کې د تروریزم سره د مبارزې لپاره خپلې ژمنتیا په تایید سره، مصر په 2021 اپریل کې د CMF سره په یوځای کیدو د دې 34ام غړی هیواد شو.

سرچینې: د مصر دفاع وزارت، د متحده ایالاتو د سمندري ځواک مرکزي قوماندانۍ، سکای نیوز

د مصر سمندري ځواک امیر البحر محمد عبدالستار، ښۍ، په بحرین کې په یوه لمانځغونډه کې د نوي جوړ شوي ګډ کاري ځواک 153 قومانده په غاړه اخلي. د متحده ایالاتو د سمندري ځواک مرکزي قوماندانی

متحده ایالات د قزاقستان سره د ژورو اړیکو غوښتونکی دی

یونیپث کارکونکی

د کلونه ګټورې نظامي همکارۍ وروسته، د متحده ایالات او قزاقستان کولی شي چې په اقتصادي، سیاسي او ډیپلوماسي ډګرونو کې همکاري پراخه کړي.

د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت مشاور ډیریک چولیټ د یوې قزاقي رسنۍ سره مرکه کې د دواړه هیوادونو ترمینځ ښې کیدونکې اړیکې شرح کړې.

چولیټ وویل، "قزاقستان د خورا اوږدې مودې راهیسې د وسلو د نه تکثیر، بې وسلو کولو، سوله ساتنې، او د سوریه څخه د قزاقیانو د بیرته ستنیدو په مسایلو کې زموږ ملګری دی".

هغه اضافه کړه: "موږ وینو زموږ همکاري د نظامي همکارۍ ورهاخوا ته وده کوي. دا ډیپلوماتیکه، اقتصادي او سیاسي همکاري ده."

چولیټ د C5+1 پروګرام په پراخولو کې د متحده ایالاتو لیوالتیا څرګنده کړه، کوم کې چې د مرکزي آسیا ټول پنځه هیوادونه او متحده ایالات شامل دي او د هغوی ترمینځ د امنیت او ډیپلوماتیک پلیټفارم په توګه کار کوي.

د قزاقستان او د متحده ایالاتو ترمینځ د اړیکو ژورولو په لوري د بل ګام په توګه، د سهیلي او مرکزي آسیا چارو لپاره د متحده ایالاتو مرستیال ډونلډ لو د متحده ایالاتو – قزاقستان کلني پرمختللي ستراتیژیک مشارکت ډیالوګ لپاره په واشنګټن ډي.سي کې د قزاقستان لومړي مرستیال بهرنیو چارو وزیر کیرات عمروف په مشرۍ د قزاق ډیپلوماتیک پلاوي هرکلی وکړ.

لو د قزاقستان د خپلواکۍ ساتلو او د ولسمشر قاسم جمارت توکایف داخلي اصلاحاتو لپاره د متحده ایالاتو دوامداره ملاتړ څرګند کړ. دواړه اړخونو د دې کلني دوه اړخیزه ډیالوګ په لاره اچولو ته خپله ژمنتیا او په 2023 کې د لوړې سطحې ډیپلوماتیک لیدنو باندې تاکید وکړ.

سرچینې: Kaztag.kz، د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو ریاست

د سعودي وسله وال ځواکونه د همکارۍ وړتیا ازموي

یونیپث کارکونکی

د نورو سعودي اړوند جزوتام سره د ګډې همکارۍ وړتیا ازمویلو لپاره، د شاهي سعودي سمندري ځواکونو په 2023 جنوري کې په جبیل کې د پاچا عبدالعزیز سمندري بیس کې پنځه ورځنی سمندري تمرین تصدي 5 اجرا کړ.

د سعودي ختیځ سمندري فلیټ، ختیځ ولایت د پولې ګارد او د سعودي عرب د تیلو کارپوریشن ارامکو څخه پرسونل په عرب خلیج کې په ګډ تمرین کې برخه واخیستله.

په تمرین کې ټولګي، فرضي سناریوګانې، د سمندري ماین پاکۍ په اړه روزنه، د حیاتي تنصیباتو او د تیلو ساحو دفاع کول، او د بې پرسونله سطحي وسایطو او ډرونونو سمبالول شامل و.

"د تمرین موخه د ګډون کونکو د چمتو والي ډیرول، د ګډو عملیاتو پیاوړي کول، د همغږۍ د سطحو لوړول، د معلوماتو شریکولو ښه کول، د ګډ مشرتابه او ارتباطاتو وده، د حیاتي تنصیباتو او د تیلو ساحو د امنیت او خوندیتوب هڅول، او په عرب خلیج کې د ګرځیدو خپلواکۍ محافظت کول و،" د تمرین رییس امیر البحر خالد الشماري وویل.

د هوایی دفاع په ډګر کې هم، سعودي عربستان په الخرج کې د شهزاده سلطان هوایی بیس کې په 2022 دسمبر کې د طویق 3 دوه اونیزه څو هیوادونو نظامي تمرین کوربه توب وکړ. پدغه درې مرحله ای تمرین کې بیلابیلې سناریوګانې او نظامي عملیات شامل و چې هوایي ځواکونو ته اوسني او احتمالي ننګونو ازمیښت یې وړاندې کاوه.

د طویق 3 موخه د همکارۍ وده، د مهارت تبادله، د تاکتیکي هوایي ماموریتونو پلان کولو او اجرا کولو په تړاو د روزنې سطحې لوړول، او د تاکتیکي ایرډراپ ماموریتونو پرمخ وړلو لپاره د عملیاتي چمتو والي ازمویل و.

د 9 هیوادونو څخه هوایي ځواکونو پدې تمرین کې ګډون درلود: سعودي عربستان، بحرین، یونان، ایټالیه، اردن، مراکش، متحده عربي امارات، انګلستان او د متحده ایالات.

"په پیل کې، د هوایی ځواک د قوماندان په استازیتوب زه غواړم په طویق تمرین کې ګډون کونکي عرب او ملګري هیوادونو څخه زموږ ورڼو ته هرکلی ووایم،" تورن جنرال طلال بن سلیمان الغمادي، د شاهي سعودي هوایي ځواک مرستیال قوماندان وویل. "په مرکزي سیکتور کې د شهزاده سلطان هوایي بیس د ګډون کونکو کوربه توب او د تمرین موخو ترلاسه کولو لپاره د هڅوی سره د مرستې لپاره ټولې وړتیاوې چمتو کړي دي."

سرچینې: سعودي پریس اژانس، یوټیوب، arabnews.com

یو F-15C ایګل په سعودي عربستان، الخرج کې د شهزاده سلطان په هوایي بیس کې سونګ توکي ډکوي. رویټرز

د پوهې شریکول

د یونیپث مجله په مینځني ختیځ او سهیلي او مرکزی آسیا
کې امنیتي مسایلو سره تړلیو ته وړیا ورکول کیږي.

له یونیپت سره همکاري وکړئ

ټولې کیسې او نظریات، ایډیټ کوونکي ته لیکونه، مقالې، عکسونه او نورې منځپانګې د یونیپث سرمقالې کارکوونکو ته په دغه آدرس ولیږئ
CENTCOM.UNIPATH@MAIL.MIL

د لیزلو لارښوونې

- ستاسو په خپله ژبه لېږل شوې منځپانګې ته غوراوی ورکول کیږي. یونیپث به هغه وژباړي.
- مقالې باید د 1,500 کلیمو څخه زیاتې نه وي.
- د هر ځل لیزلو سره په مهربانۍ سره یوه لنډه بیوګرافي او د اړیکې معلومات شریک کړئ.
- د عکس اندازه باید حد اقل 1 مګابایت وي.

حقوق

لیکونکي د خپلو اصلي موادو د ساتلو ټول حقوق لري. خو مونږ دا حق لرو چې مقالې اصلاح کړو ترڅو د اندازې او ادبي طرز له مقرراتو سره برابر شي. د مقالې لیزل دا نه تضمینوي چې هغه حتما خپریږي. له یونیپث سره د همکارۍ په موخه، تاسو پورته شرایط منئ.

د وړیا ګډون لپاره: مونږ ته په دغه آدرس برېښنالیک ولیږئ: CENTCOM.UNIPATH@MAIL.MIL

یا لیک ولیږئ:
Unipath
U.S. Central Command
7115 S. Boundary Blvd.
MacDill AFB, FL 33621 USA

لطفا خپل نوم، دنده، عنوان یا رتبه، د لیک استوني پته او برېښنالیک آدرس مو ولیکئ.

HTTPS://UNIPATH-MAGAZINE.COM/PAS